TRAVEL PEOPLE

Pris DKK 68,00
(inkl. moms)

SEPTEMBER/OKTOBER 2012
12. ÅRG. – NR. 29

JENS WITTRUP
– DYNAMO MED SPIN

Side 6

9 779771 602003

INDHOLD/CONTENTS

WITTRUP VILLE TESTE SIG SELV

Jens Wittrup Willumsen opsagde i 2006 sit job som viceadministrerende direktør i SAS for at teste sig selv som selvstændig. Udfaldet blev særdeles positivt. Han er i dag et højt estimeret medlem af flere bestyrelser, bl.a. hos VisitDenmark, Atlantic Airways samt Air Greenland, hvor han, sidstnævnte sted, er formand.

side 6

PORTUGAL UNDER OPRUSTNING

Stig Kaspersen, Portugals turistchef i Danmark, skal udføre promovering af den lille nabo til det store spanske turistland for små midler, i alt DKK 2 millioner om året. For de penge er det lykkedes ham at få 170.000 turister af sted til Portugal, og i dag er hans mål at nå op på 200.000.

Ved siden af sit job for Portugal er Stig formand for ANTOR, sammenslutningen af udenlandske turistchefer i Danmark.

side 40

SIMON SPIES – PÅ FILM

Simon Spies levede et liv langt udover det almindelige, hvor andre danskere ville have tabt ansigt, men hvor han bevarede sin popularitet gennem alle år.

Nu bliver Simons eventyrlige liv genstand for filmatisering, idet Alphaville Pictures Copenhagen i samarbejde med Nordisk Film Production er i gang med optagelserne. Filmen, der også omhandler Mogens Glistrup, får premiere i foråret 2013.

side 56

IBRAHIM R HOLDER FAST

Atlantis Rejser er specialist på Egypten, hvor turismen har været plaget af politisk uro. Ejeren af Atlantis Rejser, Ibrahim Ramadan, holder fast i Egypten som bureauets primære rejsemål, men har i dag både Dubai og Tyrkiet som supplerende destinationer.

Læs også om Ibrahim som manden med verdensformat.

side 36

MED FRANKRIG UNDER HUDEN

Christine Aaby har arbejdet for fransk turisme i snart 25 år og fortæller i interview med Lise Dakinah, hvordan hun startede som halvtidsansat på Frankrigs Turistbureau i København. Pladsen på kontoret var dengang så minimal, at hun kunne starte arbejdsdagen først, når andre kolleger var gået hjem. Ellers var der ikke noget skrivebord til hende.

Kontakten til pressen har været en af Christines hovedopgaver, og antallet af presseture til alle dele af Frankrig har gennem årene været mange.

side 46

VAGTSKIFTET HOS BALKAN

Da Preben Hansen sagde farvel og tak til Balkan Holidays og overlod nøglerne til Gitta Kochan, mødte venner af huset op til reception og hyldede både den afgående direktør og den nytiltrådte.

Hvem der også dukkede op, var bulgareren Ivan Tourlakov, der åbnede firmaet i Danmark i 1970'ene, og som var dets chef frem til 1991 – året for kommunismens sammenbrud. Han har boet i Danmark lige siden.

side 62

KIPLING TRAVEL I UDVIKLING

Lars Gundersen etablerede Kipling Travel for snart 10 år siden og har i den forløbne tid koncentreret sig om Himalaya-landene med Nepal som sin primær-destination. Nu finder han, det er tid for ekspansion, og han agter fra næste år at satse på det sydlige Afrika – men vel at mærke til områder, der ikke findes i programmerne fra andre danske rejsearrangører.

Desuden agter Kipling Travel at lancere 'almindelige ferierejser' til Middelhavslandene.

side 38

REJSE-LÆGEN RÅDGIVER

Overlæge ved Gentofte Hospital, Axel Lerche, har specialiseret sig i rejsemedicin, og i et interview med Karen Ellegaard giver han mange gode råd om, hvad man bør tage sig i agt for, før man rejser af sted på en længere udlandsfærd. Det gælder både, hvilke sygdomme man kan imødegå før afrejsen i form af vaccinationer, og det drejer sig om en så enkel ting som at iføre sig støttestrømper til flyveturen.

side 54

BRYLLUP MED MANÉR

Da Michael Binzer, adm. direktør i Air Greenland-koncernen, lørdag 11. august indgik ægteskab med kæresten Emilie, skete det på Rådhuset i Nuuk. Meningen var ellers, at det skulle være sket i Hans Egedes Hus i Nuuk - det eneste tilbageværende stenhus i den grønlandske hovedstad og også byens ældste hus. Men der var for meget regnvand i haven, så derfor blev arrangementet flyttet. Hans Egede, der boede på Håbets Ø, flyttede i 1728 ind i huset. Herfra grundlagde han Godthaab, der i dag hedder Nuuk.

side 66

Editor-in-Chief:
PREBEN JACK PETERSEN
preben@travelpeople.dk

Commercial Director:
LEIF ANDERSEN
leif@travelpeople.dk

Postal Address:
P O BOX 38
2920 CHARLOTTENLUND
DENMARK

PHONE:
(+45) 3393 8700
(+45) 4093 8700

E-MAIL & WEB:
info@travelpeople.dk
www.travelpeople.dk

Art Director:
SØS JENSEN, artegrafix

Tryk:
PE OFFSET

NÆSTE UDGAVE AF TRAVEL PEOPLE UDKOMMER TORSDAG 1. NOVEMBER

Kære Mødeplanlægger

Vi er ikke så store, men vi er eksperter i det lille møde med den store opmærksomhed. Vi har plads til 100 personer i både store og mindre lokaler inkl. havepavilloner til feks. de møder, der kræver en særlig koncentration. Hele herligheden ligger lige midt i København, men godt gemt i gårdhaven i bygninger, der engang var hotellets hestestalde.

Vi sørger for en god frokost og forfriskninger, der hjælper med at samle tankerne...

Book møde på www.kongarthur.dk eller ring til vores konferencekoordinator på tlf 33 95 77 11

Mange hilsner
Hotel Kong Arthur

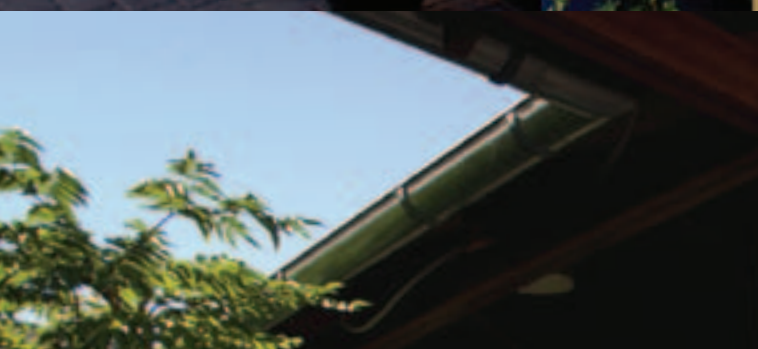

PS: Vi har en stor parkeringsgård med direkte adgang til konferencecentret.

KongArthur

NEWS-IN-BRIEF

HOTEL

ARP-HANSEN HOTEL GROUP, der omfatter 11 hoteller i Københavns-området, noterede i 2011 en stigning i omsætningen på 32 pct. til i alt DKK 672 millioner, mens driftsresultatet blev fordoblet til DKK 80 millioner og dermed ligger ikke langt fra resultatet lige før finanskrisen, hvor man rundede de DKK 100 millioner.

Den kraftige forøgelse i 2011-regnskabet skyldes dog ikke mindst tilkomsten af nye hoteller.

LUFTFART

AER LINGUS, det irske luftfartsselskab, som flere gange har været i fare for at blive omkøbt af lavpriskonkurrenten Ryanair, genoptager søndag 28. oktober trafikken på København. Selskabet vil i vinterhalvåret flyve mellem København og Dublin med syv ugentlige frekvenser. En Airbus A320, konfigureret til 172 passagerer, skal trafikere ruten.

Gennem de seneste 20 år har Aer Lingus ikke færre end fire gange åbnet trafik på København, men hver gang lukket ruten ned efter blot et par års flyvning. Det er sket, når man har vurderet bedre markedsmuligheder på andre ruter.

Aer Lingus har i nogen tid fløjet mellem Stockholm og Dublin med fem ugentlige afgange i hver retning. Fra 28. oktober udvides trafikprogrammet til at være lig det danske, således med daglig trafik.

CIMBER STERLING blev erklæret konkurs torsdag morgen 3. maj, og igen oplevede man sceneriet med hundredvis af mennesker, der ikke kom af sted med det fly, de havde købt billet til.

Andre luftfartsselskaber fik travlt med at øge kapaciteten på de ruter, der var sammenfaldende med Cimber Sterling's. Dog var der tilsyneladende ikke noget selskab, der brændte for ruten Billund-København, hvilket hænger sammen med, at netop den rute kun er interessant, når man også får SAS-passagererne med.

SAS satte imidlertid en kæp i hjulet for de selskaber, der var interesseret i Billund-trafikken, ved at nægte dem en samarbejdsftale med SAS. Det var åbenlyst for enhver, at SAS kun ville samarbejde med Cimber Air, og SAS var villig til at vente på, at folkene bag det konkursramte selskab fik en ny organisation stablet på benene. Inden det nyetablerede Cimber A/S også havde skaffet det rigtige fly til ruten, gik der mere end tre måneder.

Det ny Cimber A/S flyver i dag udelukkende som underentreprenør for SAS.

HEINEMANN RETAIL ApS, tysk gigant på taxfree-varer og på passagerskibe, opnåede i fjor en omsætning i sine butikker i Københavns Lufthavn på DKK 782 millioner med et minus på bundlinjen på DKK 24,8 millioner.

I samtlige fem år, hvor Heinemann har haft taxfree-koncessionen hos CPH, har årsregnskabet vist underskud. I 2010 var det så meget som DKK 47,9 millioner.

Ej heller den tidligere operatør på området, schweiziske Nuance, opnåede positive resultater.

Underskuddene til trods har den tyske operatør bestemt sig for at fortsætte forpagtningen.

SANDEFJORD LUFTHAVNs bestyrelse besluttede torsdag 21. juni at afskedige lufthavnschef Alf-Reidar Fjeld, der havde siddet i chefstolen i 13 år. Dagen derpå var skrivebordet ryddet, og Alf-Reidar var væk.

Den fyrede lufthavnschef kalder opsigelsen 'usaglig', og straks efter, han var blevet bekendt med sin situation, varslede han sagsanlæg.

Hvad opsigelsen er begrundet med, vil ingen af parterne udtale sig om.

TRAVEL PEOPLE
udkommer med næste nummer
Torsdag 1. november

– som sædvanligt sprængfyldt med spændende artikler!

SAS har i København en ejendomsportefølje på så meget som 87.000 kvm., hvilken nu skal sælges efter krav fra Finansiel Stabilitet, der overfor det selskab, der ejer pågældende grunde og ejendomme, alle beliggende på Amager, har lukket for pengekassen. Driften er dermed i fare med konkurs som en nært forestående mulighed.

Grundene og ejendommene udgør SAS' danske hovedkvarter, men SAS er blot lejer og har intet med ejerskabet af de aktuelle matrikler at gøre.

Formelt står Landic Property Bonds I som ejer, men reelt er det Finansiel Stabilitet, som via Roskilde Bank, Fjordbank Mors og EBH Bank har pant i aktierne.

Ejendomsporteføljen har længe været forsøgt solgt, men frygt for en SAS-konkurs plus fund af giftig industriforurening på flere af grundene har gjort salget tæt på umuligt, ifølge et nyhedstelegram fra FinansWatch.

De muligheder for 'alternative løsninger', der har været arbejdet med, er alle sammen strandet, efter hvad Landic Property Bonds I oplyser i en selskabsmeddelelse.

'Vor danske bankforbindelse har hidtil finansieret projektet, men det vil de ikke længere,' siger Esben Kjær, direktør i Landic Property Bonds I, og den oplysning bekræftes af administrerende direktør Lars Jensen i Finansiel Stabilitet's bank, FS Bank.

MESSER

NORGES VAREMESSE har besluttet at ophøre med den årlige Reiseliv-messe på Lillestrøm, tidligere på Sjølyst, på grund af manglende tilslutning fra rejsebranchens aktører og desuden en stærkt formindsket publikumsinteresse.

Siv Lunde Kolrud, administrerende direktør i Norges Varemese, konstaterer, at rejsebranchen i stadig større udstrækning benytter sig af Internettet som salgskanal, og at den situation naturligt nok også trækker køberne til Nettet.

FØDSELSDAGE

DANJÁL POULSEN, indehaver af Faroe Travel, Thorshavn, fylder 70 år tirsdag 2. oktober.

ERIK HANSEN, fhv. Sales Manager på Estonian Air, fylder 40 år søndag 9. september.

FINNBOGI NIKLASEN, fhv. Lufthavnschef, Vágar Lufthavn, Færøerne, fylder 65 år søndag 21. oktober.

HOLGER FREDERIKSEN, Qatar Airways, fylder 65 år tirsdag 30. oktober.

JANNIE SPIES, tidligere Spies Rejser, fylder 50 år onsdag 19. September.

JØRGEN LØYE, tidligere Dansk Folke-Ferie og senere Krone-Rejser, fylder 70 år søndag 16. september.

KAREN MELSON, Hotel Norden, Haderslev, fylder 70 år lørdag 27. oktober.

LEIF PETERSEN, fhv. Regionschef for SAS i Kangerlussuaq, fylder 70 år tirsdag 25. september.

LONE HAUGE, tidligere AVIS Biludlejning, fylder 70 år tirsdag 30. oktober.

OLE SVENDSEN, administrerende direkørog medejer af Vejle Rejser, fylder 50 år tirsdag 4. september.

Ole er en af de mere markante rejsebureaufolk i Jylland, der har klaret at føre Vejle Rejser frem til en ledende position på det jyske marked. Vejle Rejser har filialkontor i Nuuk (Grønland) og er dér en betydelig konkurrent til Grønlands Rejsebureu.

PER LEVRING, Station Manager & District Sales Manager, Atlantic Airways, Københvn, fylder 60 år søndag 7. oktober.

RONNIE KROGH, Hurtigruten's repræsentnt i Danmark, fylder 50 år torsdag 13. September.

SØREN RASMUSSEN, Albatros Travel, fylder 60 år mandag 24. september. Læs artikel om ham længere fremme i bladet.

Mennesket i centrum

Succes-personerne i dansk rejsebranche – luftfarten, rejsebureauerne, hotellerne, turistfolkene – vil i større udstrækning end tidligere dominere i TRAVEL PEOPLE' spalter. Det er dem, vi kan lære af. Det er dem, vi vil læse om.

TRAVEL PEOPLE er Personlighedernes Magasin. Folk med succes vil fremover dominere bladets spalter i endnu større grad end tidligere. Læserne skal nyde at læse om dem – og måske også kunne lære af dem.

ETHVERT MENNESKE indeholder en god historie. Det er en kliché fra specielt ugebladenes verden, hvor man i hvert nummer præsenterer personer enten fra det royale miljø, fra den øvrige kendis-verden eller – hvis vi bevæger os til Ude&Hjemme-niveauet – sågar et helt almindeligt menneske, ukendt hos offentligheden, der fortæller sin lidelseshistorie, uanset om det er om sygdom, en familiefejde eller noget ganske andet fra den (g)rå hverdag.

Imidlertid har også succes-historien sit værd. Og den sætter TRAVEL PEOPLE i højsædet! De mennesker, der har gjort det godt, som har succes i både privatlivet og i deres profession, og som har en spændende beretning, som andre gerne lytter til, fokuserer TRAVEL PEOPLE på – ikke for at snage og dermed heller ikke for at stille idiosynkratiske spørgsmål, men for at bringe glade budskaber videre til kolleger og konkurrenter, der derved kan nyde og måske også lære af andres succes.

Et sådan historie udgøres af Jens Wittrup Willumsen, der i to omgange arbejdede hos SAS, og som, efter at være avanceret til viceadministrerende direktør, forlod koncernen, fordi han, som han fortæller andetsteds i bladet, ville 'teste sig selv uden at have et fast job'.

Når man i den situation opnår at få sæde i en snes bestyrelser, heraf formandsposten i Air Greenland, så har man virkelig gjort det godt. Hatten af for ham!

JENS ER, heldigvis, langt fra den eneste, der har gjort det fremragende. Det har også Kurt Kvorning, Lars Thuesen, Vagn Sørensen, Jesper Boas Smith, Niels Sundberg, Søren Rasmussen (fylder 60 år mandag 24. september!), Ibrahim Ramadan, Niels Fennet, Henning Arp-Hansen, Enan Galaly – og mange flere. Alle sammen er moderniteter med mondial synsvidde og samtidigt med en god, gammeldags forretningsfacon bag facaden. Developers af høj klasse, som andre kan lære af!

Sådanne mennesker møder TRAVEL PEOPLE's læsere ofte i spalterne, i både større og mindre sammenhænge, og det vil også ske fremadrettet. Ikke uden grund kaldes TRAVEL PEOPLE for *Personlighedernes magasin*.

VED SIDEN AF fokuseringen på succes-folket bringer TRAVEL PEOPLE i hver udgave en Destination Report fra et område i det nære eller fjerne. Det kan være et sted, hvortil turisterne strømmer, og det kan lige så vel være 'et ukendt sted', men med en historie der er værd at fortælle.

Preben Jack Petersen – redaktør af TRAVEL PEOPLE.

I nærværende udgave af TRAVEL PEOPLE rapporterer Lise Dakinah fra Korsika – den franske ø med tættere beliggenhed til støvlelandet end til Trikoloren. Grækerne kaldte Korsika for skønhedens ø. Lise Dakinah finder betegnelsen 'Korsika – den vilde ø' mere passende.

Har nogen af læserne gode forslag til emner til serien 'Destination Report', så send gerne et par ord herom til redaktion@travelpeople.dk.

INDEN ÅRET er omme, vil endnu en udgave af TRAVEL PEOPLE med mange interessante artikler have set dagens lys. Det sker 1. november.

Og i 2013 udkommer fem numre af TRAVEL PEOPLE – i februar, april, september og november foruden et stort nummer midt på året med dateringen SOMMER 2013. ■

MEDIA INFO

Annonceformat

Med tryk til margin:	W210mm x H310mm
Med tryk til kant (bleed):	W245mm x H340mm (+ 3mm til beskæring)
Materiale:	PDF-fil i 300 dpi.
Leverings-adresse:	produktion@travelpeople.dk.
Deadline:	Den 15. i måneden før udgivelsen.
Pris:	DKK 8.250 (+ Moms)

Advertisement size

With print up to margin:	W210mm x H310mm
With print to edge (bleed):	W245mm x H340mm (+ 3mm for cropping)
Material:	PDF-file in 300 dpi
Delivery address:	production@travelpeople.dk
Deadline:	The 15th in the month before issuing.
Rate:	DKK 8,250 (+ VAT)

Jens Wittrup Willumsen:

'Jeg ville teste mig selv – uden at have fast job'

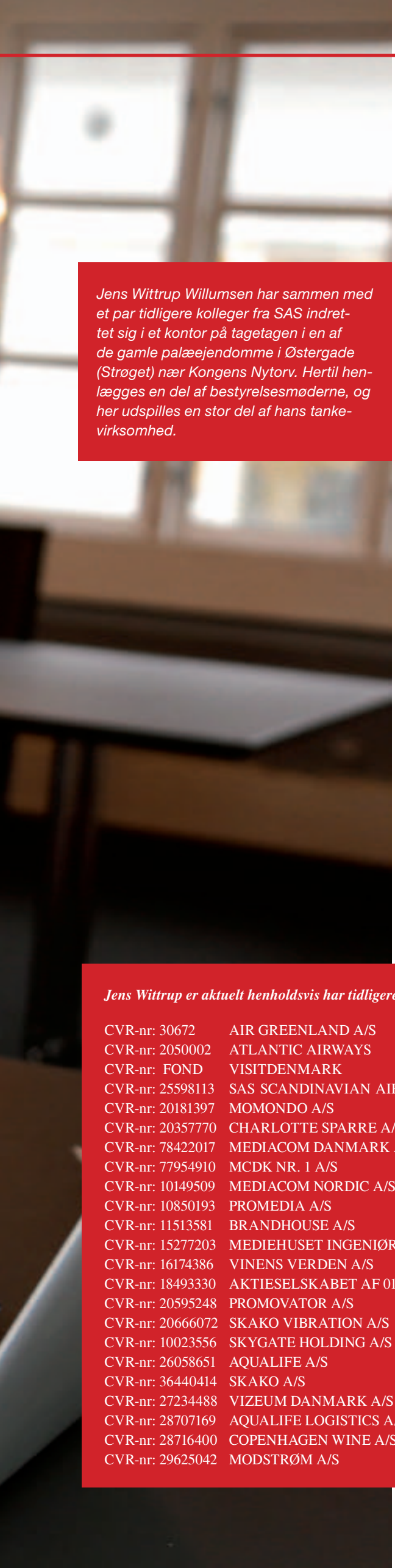

Jens Wittrup Willumsen har sammen med et par tidligere kolleger fra SAS indrettet sig i et kontor på tagetagen i en af de gamle palæejendomme i Østergade (Strøget) nær Kongens Nytorv. Hertil henlægges en del af bestyrelsesmøderne, og her udspilles en stor del af hans tankevirksomhed.

Jens Wittrup Willumsen fortæller om sit bestyrelsesarbejde og om sin beundring for både Barack Obama og flere danske bestyrelsesformænd.

Af Preben Jack Petersen.

JENS WITTRUP WILLUMSEN (51) opsagde i 2006 sit job som viceadministrerende direktør i SAS/Danmark og har siden arbejdet som medlem af diverse bestyrelser samt som developer i nogle mindre selskaber. Vægtigste post, han i dag bestrider, er formandssædet hos Air Greenland.

Jens har gjort sig kendt som 'manden, der aldrig træder ved siden af', men som gør sit arbejde færdigt, til målet er nået. Hans virke er ikke blot præget af omhu, men af forfængelighed til mindste detalje. Parallelt hermed betegnes han af folk, der kender ham grundigt, som en dynamo med fangarmene ude.

Han har et betydeligt netværk, som han gør flittigt brug af, og blandt hans idoler er både præsident Barack Obama og vor egen Vagn Sørensen (TDC, Scandic m.fl.), som han begge beundrer for deres mange, store kvaliteter.

'Uafklaret med mig selv'

'Hvornår og hvorfor bestemte du dig for at gå bestyrelsesvejen?'

'Da jeg i slutningen af 2006 sagde farvel til SAS, var jeg allerede involveret i nogle bestyrelser og trivedes godt med den rolle. Derfor var jeg ikke sen til at acceptere de poster, der blev tilbudt mig i kølvandet på SAS-epoken.

Alligevel var jeg gennem en længere tid uafklaret i mig selv, om hvorvidt jeg senere i karrieren ville tilbage i et ledelsesjob. Jeg besluttede mig dog for, indtil videre, at sige pænt nej tak til de jobtilbud, der indkom. Jeg ønskede at teste mig selv i den anderledes livsstil uden fast job, hvorfor jeg valgte at kombinere bestyrelsesarbejdet med involvering og ventureinvesteringer i unge virksomheder.'

'Og hvad så nu: Finder du stadigvæk bestyrelsesarbejdet mere spændende end et vanligt direktørjob?'

'I hvert fald trives jeg med forskelligheden i opgaverne. Ingen tvivl herom. Men samtidigt kan jeg godt savne at arbejde længere tid med opgaver/processer og få tingene gjort færdigt selv. Desuden ligger der en svaghed i, at det til tider bliver ensomt at arbejde, som jeg gør. Til trods for, at jeg træffer mange mennesker, så mærker jeg, at jeg ikke har nogle gennemgående kollegaer, som jeg kæmper arm i arm med.'

Jens oplyser, at han har syv bestyrelsesposter, der kræver væsentlig tid af ham. Derudover sidder han i nogle bestyrelser i bl.a. mindre, unge virksomheder, som han er medejer af:

'Jeg har foretaget et antal investeringer sammen med Vækstfonden i unge virksomheder med andre Business Angles. Den pågældende fond færdiginvesteredes sidste år. Og jeg laver fortsat venture-investeringer sammen med andre Business Angels.'

75 pct. af sin tid bruger han på bestyrelsesarbejde. En del af posterne overlapper med ejerinteresserne i selskaberne.

Obama og Vagn

'Du har Barack Obama som et af dine forbilleder?'

'Jeg véd ikke, om 'forbillede' er det rigtige udtryk. Forbillede er jo en sjov ting, for der er jo sjældent nogen, man ønsker at kopiere 100 pct. Men der er ofte kvaliteter i mennesker, man beundrer og ønsker, at man selv besad. Jeg har altid kigget meget på lederes evne til at kommunikere troværdigt med deres omverden – med udgangspunkt i forståelsen

Jens Wittrup er aktuelt henholdsvis har tidligere været medlem af bestyrelserne i følgende selskaber:

CVR-nr: 30672	AIR GREENLAND A/S
CVR-nr: 2050002	ATLANTIC AIRWAYS
CVR-nr: FOND	VISITDENMARK
CVR-nr: 25598113	SAS SCANDINAVIAN AIRLINES DANMARK A/S
CVR-nr: 20181397	MOMONDO A/S
CVR-nr: 20357770	CHARLOTTE SPARRE A/S
CVR-nr: 78422017	MEDIACOM DANMARK A/S
CVR-nr: 77954910	MCDK NR. 1 A/S
CVR-nr: 10149509	MEDIACOM NORDIC A/S
CVR-nr: 10850193	PROMEDIA A/S
CVR-nr: 11513581	BRANDHOUSE A/S
CVR-nr: 15277203	MEDIEHUSET INGENIØREN A/S
CVR-nr: 16174386	VINENS VERDEN A/S
CVR-nr: 18493330	AKTIESELSKABET AF 01.04.2012
CVR-nr: 20595248	PROMOVATOR A/S
CVR-nr: 20666072	SKAKO VIBRATION A/S
CVR-nr: 10023556	SKYGATE HOLDING A/S
CVR-nr: 26058651	AQUALIFE A/S
CVR-nr: 36440414	SKAKO A/S
CVR-nr: 27234488	VIZEUM DANMARK A/S
CVR-nr: 28707169	AQUALIFE LOGISTICS A/S
CVR-nr: 28716400	COPENHAGEN WINE A/S
CVR-nr: 29625042	MODSTRØM A/S
CVR-nr: 29779384	ANNHAGEN A/S
CVR-nr: 64427512	SKAKO CONCRETE A/S
CVR-nr: 29792259	SU MISURA A/S
CVR-nr: 30067592	AKTANT A/S
CVR-nr: 30614321	MOMONDO NORDEN A/S
CVR-nr: 30820428	AQUABRANDS A/S
CVR-nr: 30898699	BALCHIK CB 2007 A/S
CVR-nr: 31429552	INDEX AWARD A/S
CVR-nr: 31769701	SUSEMA A/S
CVR-nr: 48233511 - GRONTMIJ A/S	
CVR-nr: 33772149 - BRINKMANN COMPANY A/S	
CVR-nr: 47074428 - ACNIELSEN A/S	
CVR-nr: 24220893 - COLONIAL ApS	
CVR-nr: 26099269 - ARESA BIODETECTION ApS	
CVR-nr: 26711886 - AQUALIFE SOLUTIONS ApS	
CVR-nr: 27336051 - FJORD'S ApS	
CVR-nr: 27434371 - AALEN ApS	
CVR-nr: 28292880 - COLONIAL 2 ApS	
CVR-nr: 29852111 - MOMONDO ApS	
CVR-nr: 32784550 - MARKETSOFT ApS	
CVR-nr: 33952996 - VINGO INVEST ApS	
CVR-nr: 17199196 - FONDEN FOR ENTREPRENØRSKAB	

Barack Omaba –en mand med vanvittig stor magt, der alligevel forstår at tale til folk i øjenhøjde.

af deres kunder, uanset om det er til medarbejdere, ejere eller presse.

Barack Obama er en sådan person. Han arbejder med udgangspunkt i et stærkt og forankret værdisæt. Han er et menneske med en vanvittig magt, som alligevel kommunikerer troværdigt i øjenhøjde og i respekt for borgerne, uanset om de er hans vælgere.

Tilsvarende beundrer jeg en mand som Vagn Sørensen, som jeg altid har oplevet som suverænt dygtig leder. Men det er jo vanskeligt at blive meget tydelig på forbilleder, man ikke er meget tæt på. Der er mange af bestyrelsesformændene i Danmark, eksempelvis Ole Andersen, Schur, Pram, Nørby etc., der gør det godt; men hvis ikke man er tæt på deres arbejde, er det svært at lære noget af det.'

'Skal man 'kunne gøre en forskel', når man vil arbejde som professionelt bestyrelsesmedlem? Og synes du, at du selv udgør en sådan forskel?'

'Ja, man skal så absolut kunne gøre en forskel. Det er derfor, man bliver valgt ind. I dag er der ikke råd og tid til bænkevarmere. Oftest er opgaven, som skal løses, meget tydelig og matches af dem, der vælges ind. Det er helt afgørende, at virksomhedens ejere og/eller den siddende bestyrelse er bevidste om, hvilke kompetencer der skal bruges, og rekrutterer derefter.'

Netværk

'Er netværk af stor/aktiv betydning i dit bestyrelsesarbejde? Kan du beskrive omfanget af dit eget netværk?'

'Netværk betyder meget i dag. Man anvender det jo til alverdens ting. Alt fra anbefalinger af personer, samarbejdspartnere, gode råd til, hvordan opgaver gribes an etc. etc. Et netværk hjælper dig til at øge kvaliteten og effektiviteten i arbejdet. Mit eget netværk består af alt fra gamle studiekammerater, ex-kolleger fra de virksomheder, jeg har været ansat i, bestyrelseskolleger, personer jeg har truffet i dansk erhvervsliv gennem årene og dele af investorstormiljøet. Og jeg både har haft og stadigvæk har stor nytte heraf.'

'Hvilken VL-gruppe er du medlem af, og har du tilmeldt dig – eller agter du at gøre det – det nye Board Network?'

'Jeg er medlem af VL-2. Det er en gruppe, som jeg får god inspiration af at være medlem af, når jeg har mulighed for at deltage. Ja, jeg er også med i Board Network. Det har fået en god start med en god bestyrelseskonference og et første netværksmøde med Thomas Tune Andersen som key-note speaker.'

'Hvad er din norm for, hvad der skal opfyldes for at være egnet til bestyrelsesarbejde? Hvad er efter din vurdering den fornemste opgave for et bestyrelsesmedlem og dermed for dig selv?'

'Man skal kunne sætte sig ind i og forstå virksomhedens/organisationens situation på et ret detaljeret niveau. Så analytiske evner er afgørende. Ellers kan man aldrig blive et modspil til den siddende ledelse.

Ligeledes er spidskompetence på nogle områder en væsentlig faktor. Man spiller ofte en præcis rolle i en bestyrelse – repræsenterende nogle konkrete kompetencer.

Når alt dette er sagt, så er det tillige en forudsætning, at man har tilstrækkeligt med kommunikative og empatiske evner, der gør, at man rent faktisk får den indflydelse, der kan skabe forandringer. Kun derved kan bestyrelsen sikre, at ledelsen holder fokus og hastighed.'

Samme mål

'Har du mærket noget politisk pres, eller tendens dertil, fra ejerne af de virksomheder, hvor du er medlem af bestyrelsen – f.eks. angående din formandspost i Air Greenland?'

'Ejerkredsen bag Air Greenland (Grønlands Selvstyre, SAS og den danske Stat) er professionel og blander sig ikke direkte i virksomhedens drift. Ejerne er alle repræsenteret i bestyrelsen, og her arbejder samtlige med samme mål for øje, nemlig en god udvikling af selskabet.

Grønlands Selvstyre, tidligere Grønlands Hjemmestyre, har gennem de senere år arbejdet meget hen mod at professionalisere sit ejerskab af de 100 pct. Selvstyre-ejede virksomheder. Eftersom Selvstyret 'kun' ejer 37,5 pct. af Air Greenland, er tilgangen til det selskab en anden. De vil gerne inspirere os til at udvikle vor selskabsledelse til bedste praksis. Så vi modtager positivt alle input fra ejere, som har ideer og tanker om dette.'

'Var det Michael Binzer, der overfor Selvstyret rekommanderede dig til formandsposten?'

'Bestyrelsesudnævnelser har ofte mange forældre. Jeg véd ikke præcist, hvordan mit navn landede hos Selvstyret.'

Susanne Larsen

'Hvad er dit synspunkt på den megen snak om minimumskvoter for kvinder i bestyrelser?'

'Jeg håber meget, vi undgår lovgivning på området. Det kan jeg ikke forestille mig, kvalificerede kvinder finder særlig attraktivt. Personligt synes jeg, det er en styrkelse at have et godt mix af kvinder og mænd i en bestyrelse, og det er ærgerligt, at det går så langsomt med den forandring. Men den er i gang, og det er virkelig godt.'

'Er det rigtigt, som det har stået i forskellige medier, at du betragtede Susanne Larsen som ukvalificeret til sit job som administrerende direktør hos SAS? På hvilken måde var hun i så fald ukvalificeret?'

'Det må stå for de pågældende mediers egen regning. Susanne Larsen gjorde et godt stykke arbejde med at få styrket SAS/Danmark. Hun er en modig leder og turde tage nogle af de kampe internt, som ingen andre turde tage. Det nød hele SAS godt af. Ingen leder sidder på pinden så længe, som Susanne gjorde det, hvis man er ukvalificeret.'

Susanne Larsen – tog svære kampe internt i turbulent tid.

'Du siger dermed, at Susanne ikke var årsagen til, at du opsagde dit job som viceadministrerende direktør hos SAS?'

'Susanne Larsen og jeg havde et godt samarbejdsforhold. Vi var ikke altid enige om alt, men det var også en turbulent tid med mange svære beslutninger. Men forskellige synspunkter forårsager ofte en værdiskabende dialog. Og det havde SAS i den grad brug for. Jeg forlod SAS, fordi jeg havde lyst til at prøve mig selv af professionelt med en anden arbejdsform.'

Ingen kollision

'Ser du nogen kollisionsrisiko i dine hverv som bestyrelsesformand i Air Greenland og medlem af bestyrelsen hos færøske Atlantic Airways – med tanke på, at Air Iceland (Icelandair) er en hård konkurrent til Air Greenland i trafikken ud og ind i Grønland, hvorimod Atlantic Airways har et samarbejde med islændingene på ruten Færøerne-Island?'

'Nej, slet ikke. Der er muligheder for udvikling af synergi mellem de to selskaber generelt, og relationen til Iceland Air er på ingen måde problematisk. Begge selskaber har et godt forhold til Iceland Air. I øvrigt tror jeg, vi fremover kommer til at se et udvidet samarbejde mellem alle tre parter.' ■

preben@travelpeople.dk

The Bel Air team and the AW139 helicopters are operating offshore - for Maersk Oil, Allseas, PA Resources, PGS, Heerema, Nord Stream and other customers.

BEL AIR AVIATION

- Danish owned offshore helicopter company

FACTS ABOUT BEL AIR AVIATION

- The only Danish owned offshore helicopter company
- Second to none team spirit
- Bel Air was established in 1994
- 45 employees affiliated - full time and part time
- 2 bases for AW139 operations: Holsted Heliport and Esbjerg Airport
- AgustaWestland Service Center for the AW139 helicopter type
- Bel Air Part 145 performs all maintenance tasks on the AW139 helicopter
- Bel Air Training organisation performs training for pilots and engineers
- Operating 3 AW139 helicopters
- On time statistic; 99,8% regularity
- Flexibility and commitment from the whole team

Where there's a will, there's a way

Bel Air Aviation A/S
Phone +45 7636 3900
offshore@belair.dk
www.belair.dk

BEL AIR

'Air Greenland forbereder sig på kinesisk minedrift'

Air Greenland ruster sig til at tage del af de mange nye transport-aktiviteter i forbindelse med udvinding af mineraler, og allerede på nuværende tidspunkt er selskabet begunstiget af denne nye epoke i Grønlands historie. På billedet ses en af Air Greenland's mindste arbejdsheste, en EurocopterAS-350, i funktion.

Jens Wittrup Willumsen, bestyrelsesformand i Air Greenland, udtaler, at Air Greenland 'vil gå efter alt, der skal transporteres ad luftvejen', men samtidigt forudser han konkurrence fra udlandet, primært fra Danmark og Island.

Af Preben Jack Petersen.

DEN KINESISKE præsident Hu Jintaos besøg i København i juni havde ikke mindst til hensigt at 'åbne døren' til det arktiske område og således til Grønland. At en kommende kinesisk – eller for den sags skyld enhver anden udenlandsk – aktivitet indenfor udvinding af råstoffer i den grønlandske undergrund vil få en umådelig stor effekt på landets infrastruktur og dermed i særlig grad på flytrafikken såvel som søfarten, er allerede på nuværende tidspunkt hævet over al tvivl. Bl.a. vil kineserne, ifølge Berlingske Tidende, investere i tre lufthavne – SFJ, GOH og JJU.

TRAVEL PEOPLE har spurgt Jens Wittrup Willumsen, bestyrelsesformand i Air Greenland, hvordan Air Greenland vurderer kinesernes og måske også sydkoreanernes kommende aktiviteter i Grønland:

'Skal de kinesiske, alternativt sydkoreanske, lufthavns-investeringer udelukkende måles i relation til den mertrafik, som kineserne forårsager?'

'Generelt er infrastruktur en stor udfordring for den grønlandske økonomi,' konstaterer Jens. 'Med 56.000 mennesker spredt over et område på størrelse med Europa, bliver ønsker og ambitioner hurtigt større end pengekassen. Der er ganske få lufthavne i Grønland, som økonomisk kan betegnes som en forretning. Det drejer sig om SFJ, GOH, JAV og UAK. De øvrige lufthavne eksisterer kun for at understøtte de spredte bosættelser i det enorme land. Som tiden går, alt imedens flere og flere mennesker søger mod de større byer, bliver det stadig mere vanskeligt med den aktuelle økonomi at opretholde den nuværende infrastruktur.

Men opstår et behov for udvikling af de eksisterende lufthavne eller for etablering af nye lufthavne med henblik på at understøtte de nye industrier, så er det en helt anden sag. Her bliver politikerne og Mittarfeqarfiit (Lufthavnsvæsenet) nødt til at anlægge en totaløkonomisk vurdering. Det nytter jo ikke, at manglende investeringer i lufthavne umuliggør en stærk økonomisk udvikling generelt.'

Lufthavnsafgifter

Jens fremhæver videre, at Air Greenland står overfor nogle af verdens højeste lufthavnsafgifter (i Grønland. red.), men at 'det bestemt ikke er alle steder, vi oplever, at vi får nok for pengene'. Han mener, at afgifterne vanskeliggør muligheden for at tiltrække turister og skævvrider konkurrencen i forhold til rejseselskaber, der tilbyder Grønland som destination via f.eks. Island. Han tilføjer, at Air Greenland er i løbende dialog med Mittarfeqarfiit og politikerne herom:

'Vi er selvfølgelig ikke uforstående overfor problemerne med at finansiere Grønlands infrastruktur med så lille en økonomi, men derfor er det

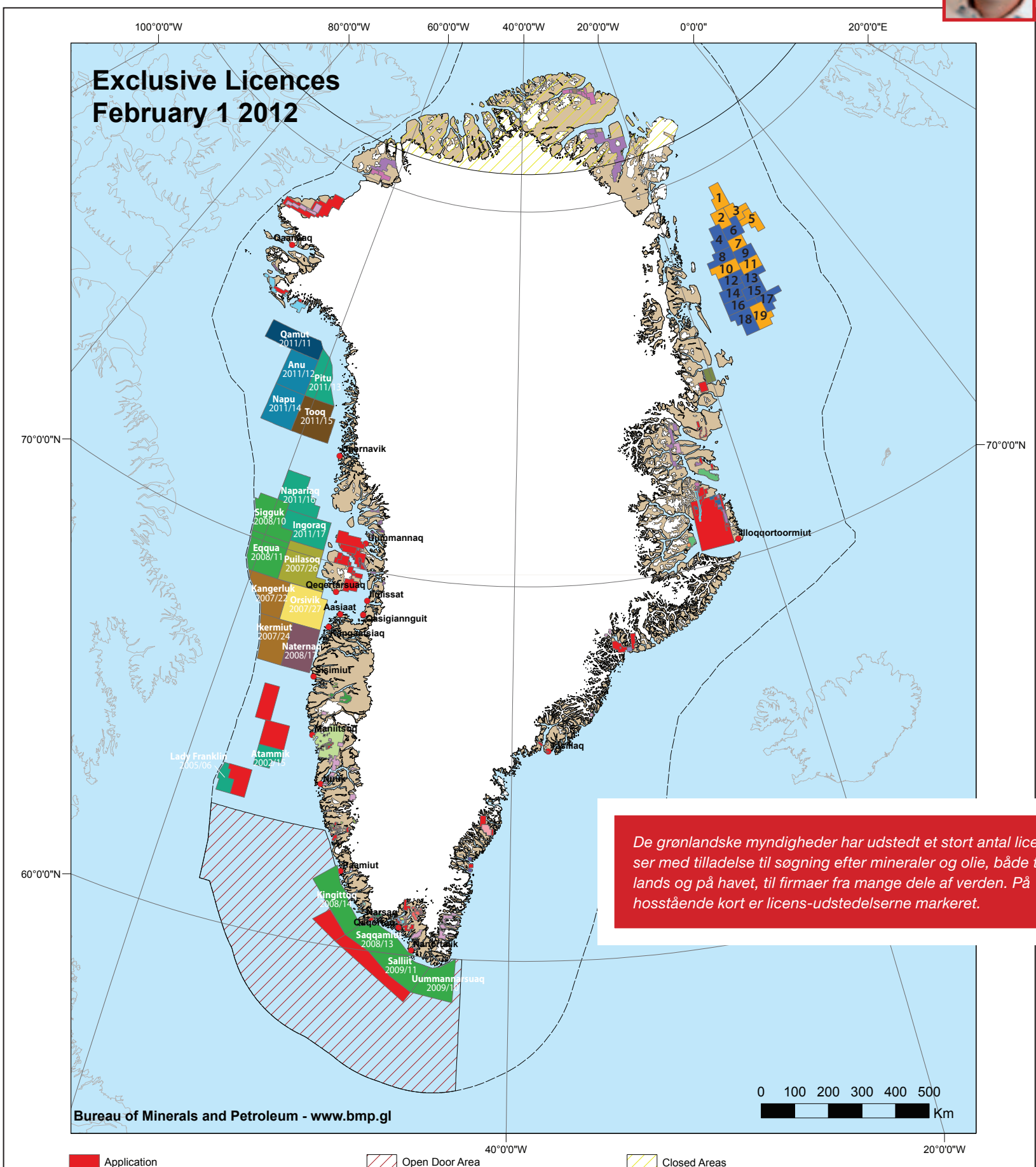

De grønlandske myndigheder har udstedt et stort antal licenser med tilladelse til søgning efter mineraler og olie, både til lands og på havet, til firmaer fra mange dele af verden. På hosstående kort er licens-udstedelserne markeret.

Application
Open Door Area
Closed Areas

Exclusive Hydrocarbon Licences

- Cairn Energy, NUNAOIL
- Cairn Energy, Petronas, NUNAOIL
- ConocoPhillips, DONG Energy, NUNAOIL
- DONG Energy, ExxonMobil, Chevron, NUNAOIL
- Husky Oil, ExxonMobil, NUNAOIL
- Husky Oil, NUNAOIL
- Maersk Oil, NUNAOIL
- PA Resources AB, NUNAOIL
- Shell, Statoil, GDF Suez, NUNAOIL

Greenland Sea Licensing Round

- Pre Licensing Round
- Ordinary Licensing Round

Exclusive Mineral Licences

- Angel Mining
- Angel Mining (Gold)
- Avannaa Exploration
- Bedford (No.3)
- Black Angel Mining
- CGRG
- Gold Member
- Greenland Gold Resources
- Greenland Minerals & Energy
- Greenland Minerals and Energy (trading)
- Greenland Resources
- Hudson Resources
- Hunter Minerals
- Icefire Diamonds
- Ironbark Zinc
- London Mining Greenland
- Malmbjerg Molybdenum
- Minelco
- NAMA Coal
- NAMA Greenland
- Nordic Mining
- North American Nickel
- North Star Minerals
- NunaMinerals
- Pinnacle Nominees
- Platina Resources
- Power Resources
- RAM Resources
- Rimbal
- Sirius Minerals
- Talbot Group Investments
- Tanbreez Mining Greenland
- True North Gems

endnu vigtigere, at man ser det store billede og ikke skyder sig selv i foden ved blot at etablere meget høje afgifter,' siger han.

'I årevis både håbede og troede grønlænderne, at amerikanerne ville anlægge en vej til biltrafik mellem Kangerlussuaq og Sisimiut. Men det gjorde Uncle Sam ikke. Ser du i dagens situation en kinesiskbygget vej mellem de to byer? Og måske også andre steder i Grønland?'

'Jeg er sikker på, at vi vil se væsentlige infrastruktur-forbedringer, herunder også veje, såfremt der kommer fart på udvindingen af mineraler og olie. Men en vej mellem Kangerlussuaq og Sisimiut tror jeg ikke, vi skal forvente os – bl.a. på grund af det igangværende havneudviklingsprojekt i Sisimiut med stærk forøget kapacitet i havnen, hvilket vil muliggøre direkte afskibning derfra.'

'Grønlandske virksomheder skal være opmærksomme'

'Har Air Greenland været forhåndsorienteret om den kinesiske 'indmarch' i Grønland, og har jeres oprustning af charterafdelingen haft relation hertil?'

'Udviklingen i Grønland handler ikke blot om kinesernes indtog. De er fokuserede på udvinding af mineraler. Men olieudvindingen indeholder også store muligheder. Vi følger udviklingen på nærmeste hold gennem vor tilstedeværelse i Grønland og som aktiv samfundsborger. Vi deltager på alle messer og konferencer, der handler om olie og mineraler. Derfor er vi forberedte. Men herudover har vi ikke adgang til lukket information.

Alle virksomheder, der ser mulighed for at udvikle sig i forbindelse med olie- og mineralaktiviteter, skal holde sig på tæerne og opbygge relationer til deres kommende potentielle kunder. Nærheden til disse nye industrier i Grønland er afgørende for at forstå, hvilke krav der stilles til leverandører og partnere. Deres krav vil ofte være meget anderledes end, hvad vi er vant til. Uden den indsigt kan det være vanskeligt at lykkes.

Jeg synes, alle virksomheder i Grønland som potentielt har muligheden for at skabe værdi for disse nye industrier, skal prioritere planlægningen højt og se at få realiseret sådanne prioriteringer. Det er ikke hver dag, der opstår vækstmuligheder i Grønland, hvorfor lokale virksomheder bør gribe denne chance. Alle os, der er involverede i Grønland, skal sikre, at så megen værdi som muligt skabes lokalt, så vi ikke havner i en situation, hvor udenlandske leverandører kommer ind i en periode og skummer fløden for derefter at forlade Grønland igen.'

'Vi går efter al lufttransport'

'Vil Air Greenland være i stand til at servicere kineserne til fuldkommenhed, når det gælder transporter lokalt i Grønland samt til og fra Grønland? Eller skal vi forudse et eget kinesisk netværk af både vingefaste fly og helikoptere i indenrigstrafikken?'

'Det er vor ambition at dække så meget af udenlandske mineselskabers transportbehov som overhovedet muligt. Der vil sikkert være transporter, der gør sig bedre til havs, men alt, der skal klares ved lufttransport, vil vi gå efter. Der vil helt sikkert komme konkurrence på området, og den skal vi være klar til at møde.

For at kunne betjene kunder på off-shore-området kræves, at vi har helikoptere, der opfylder de strengeste krav til udstyr for sådanne operationer. Hvis vi skal eje dem selv og drive dem lønsomt, vil det være et vilkår, at vi også opnår kontrakt på et grønlandsk Search-and-Rescue-beredskab. Hvad der sker i den henseende, henstår fortsat uafklaret, men vil være helt afgørende for vore muligheder for at kunne udvikle os optimalt.'

'Kan man forestille sig, at kineserne henholdsvis sydkoreanerne vil satse på det nuværende flynetværk og dermed investere i Air Greenland? Og hvordan tror du, Air Greenland's ejere vil forholde sig til et sådant samarbejde?'

'Jeg tror, både kinesere og andre udefrakommende aktører vil vurdere de lokale muligheder for at få løst transportbehovene på en effektiv måde med høj kvalitet. Hvis vi kan møde disse krav, så får vi også opgaverne. Men vi skal gøre os fortjent til dem.

Derimod har jeg ingen mening om, hvorvidt kineserne ønsker at opnå ejerskab i Air Greenland, og heller ikke om, hvordan vore ejere vil stille sig i en sådan situation. Det er ikke noget, jeg kender til.'

'Vil du betegne det som sandsynligt, at islændingene (Icelandair hhv. Air Iceland) i al stilhed allerede har kontaktet – eller er på vej til at kontakte – kineserne for at tilbyde sine tjenester med lokaltransport i Grønland?

'Jeg har stor respekt for islændingenes forretningssans. Jeg er sikker på, at de arbejder aktivt med de muligheder, der måtte komme. De bliver dog nødt til at tage udgangspunkt i deres styrker. Men jo, det er absolut muligt for dem at tilbyde charterløsninger i Grønland. Air Greenland møder allerede i dag konkurrence forskellige steder i Grønland fra udenlandske og danske konkurrenter. Og det vil utvivlsomt også være tilfældet fremover.'

'Råstofudviklingen skal integreres!'

'Hvad er din overordnede vurdering af, hvad kineserne kommer at tilføre Grønland?'

'Råstof-ressourcerne i Grønland er enorme – mere end 10 gange større end i Norge, estimerer man. Såfremt der findes løsninger på at udvinde disse råstoffer på en bæredygtig og økonomisk måde, så står Grønland overfor en meget stærk udvikling. Men hvordan den vil påvirke samfundet generelt, er i høj grad op til politikere, erhvervsliv og borgere.

For mig at se gælder det om at udvikle erhvervslivet omkring de nye industrier, så man opnår kompetencer, der kan sælges andre steder. I modsat fald ender man med at få rigdom ud af jorden, men i øvrigt blot at sidde på First Class og se på!

Således vil det, efter mine begreber, ikke være positivt for det grønlandske samfund, såfremt råstofudvindingen ender med at leve sit helt eget liv og aldrig bliver integreret og katalysator for udviklingen af landet. Det må ikke ske, og vi har alle sammen et medansvar for, at det ikke går den vej. Jo mere aktivitet og jo mere velstand, der skabes, desto bedre muligheder skabes for at udvikle eksempelvis turismen. Grønland har brug for at udvikle destinationen Grønland turistmæssigt for at kunne sælge mere. Olie- og mineraludvinding kan skubbe på den vogn.'

'Kineserne arbejder langsigtet'

Jens Wittrup Willumsen konkluderer:

'Jeg oplever, at man de fleste steder i det grønlandske erhvervsliv arbejder seriøst med de fremtidsmuligheder, der kan overskues i dag. Hos Air Greenland gør vi, hvad vi formår, for at forberede os, men omvendt sætter vi ikke alt på rødt. Vi investerer i udviklingen af selskabet, men vi skal tjene penge undervejs. Så ja, vi er i gang og leverer allerede i dag transport- og andre ydelser til kineserne. Imidlertid findes masser af faktorer, vi stadig skal tage os i agt overfor, når vi skal kunne gribe mulighederne optimalt.

Endvidere skal man have klart for sig, at kineserne generelt er meget langsigtede med deres investeringer, så man skal altid betragte deres handlinger i et større perspektiv. Når der kræves infrastrukturforbedringer, så indregner de den faktor i forretningsmuligheden fra start, og den disposition vil selvsagt komme lokalsamfundet til gode. Men investeringer fra kinesernes side i infrastruktur og turisme for dets egen skyld, altså isoleret set, skal vi ikke forvente noget af. Det er to vidt forskellige forretningsordener.'

'Og til sidst: Hvordan vurderer du kineserne i luftfartsmæssig henseende?'

'De største aktører i kinesisk luftfart har på lidt over 20 år bragt sig på niveau med internationale standarder. De er absolut ikke bagud og har gennem de enorme volumener i og til/fra Kina et stærkt udgangspunkt for at konkurrere i international luftfart. De har foretaget enorme investeringer i moderne flymateriel og har dermed bragt sig langt frem i konkurrencen om trafikken til og fra samt internt i Kina. Vi kommer naturligvis også til at se deres ambitioner række videre end det.

Air China er allerede medlem af Star Alliance, hvilken alliance det ellers ikke er nemt at blive optaget i. Det vidner om, at de har høje standarder!' ■

preben@travelpeople.dk

We give your exploration a lift

With decades of experience acquired from Arctic operations, Air Greenland is your reliable and dynamic partner for exploration.

You will benefit from the fact that we are part of the Greenlandic society. We have the advantage of a broad network. We know the local requirements and we have an infrastructure in the form of hangars and aircraft all over the country.

We aim to provide a high level of service and this means that every single job is specifically tailored to suit the customer's requirements.

We simply are the sustainable choice. You just have to ask.

We are getting ready for the future

Our 12 robust and flexible AS-350 helicopters can handle almost any task. It is the ideal helicopter for sling operations with our experienced and competent long-line sling pilots.

With our Dash 7s we provide a very flexible combi/cargo aircraft fleet that can meet all passenger and cargo requirements. With its unparalleled STOL capability, it matches the short runways all over Greenland and it is capable of landing on frozen lakes and other unmarked runways.

The latest development for operating in the offshore business is our planned acquisition of two EC225 helicopters to be in operation from 2015.

Air Greenland Charter · Tel. +299 34 34 34 · Fax +299 32 08 98 · e-mail: glcharter@airgreenland.gl

air greenland

Air Greenland og Jet Time

Air Greenland har i den forløbne sommer indchartret det privatejede luftfartsselskab Jet Time til at flyve ruten mellem København og Narsarsuaq.

'Jet Time opererer på vor prefix, GL. Det gør vi, fordi passagermængderne fra Narsarsuaq om sommeren er så store, at det skulle være vanskeligt at route dem via SFJ,' forklarer Jens Wittrup Willumsen. 'Det har absolut været en økonomisk succes at gøre brug af Jet Time.'

Der er ingen Nanoq Class (= C Class) på Jet Time, og ifølge Jens er der heller ingen planer om at indføre en sådan.

Han oplyser, at Air Greenland satser på et fortsat samarbejde med Jet Time:

'Men som altid beror det på en forhandling,' tilføjer han.

Derimod kan han ikke forestille sig, at Jet Time også overtager ruten SFJ-CPH, selvom selskabet har trafikeret den, når Air Greenland's egen Airbus har været til service eller være taget ud af drift på grund af teknik:

'Jet Time's fly passer ikke i størrelse til ruten samtidigt med, at der også er et behov for fragtkapacitet, hvor vor Airbus er ideel. Derfor får vi også selv flere sæder i Airbus-flyet fra 1. kvartal 2013, så vi bedre bliver i stand til at dække efterspørgslen og desuden tilpasse behovet for flere økonomiklassesæder og færre Business Class-sæder,' siger han. ■

Charterflyselskabet Jet Time har i år opereret hele Air Greenland's trafikprogram på ruten København-Narsarsuaq, og når der har været behov derfor, har Jet Time ligeledes fløjet for Air Greenland på Søndre Strømfjord, hvor hosstående billede er taget.

Air Greenland tjener 'gode penge'

På Air Greenland's generalforsamling i april i år blev der, for første gang i selskabets historie, udlodning til aktionærerne.

'Var det SAS, der med sine 37,5 pct.s medejerskab af selskabet havde krævet eller foreslået, at der blev udbetalt udbytte?'

Jens Wittrup Willumsen:

'Ledelsen (bestyrelse og daglig ledelse) i Air Greenland har en forpligtelse til at arbejde mod en forrentning af den investerede kapital i selskabet. Vi brugte en del ressourcer i 2011 på at etablere målsætninger, alle var tilfredse med. Den forrentning skal afspejle den forretningsmæssige risiko, der forefindes i Air Greenland's virksomhed.

Men forrentningen siger ikke i sig selv noget om, hvorvidt der kan udloddes dividende til ejerne. Det er jo helt afhængigt af selskabets fremadrettede finansieringsbehov.

Vi er et velkonsolideret selskab og begunstiges i disse år af at kunne tjene gode penge på de nye aktiviteter i Grønland. Resultatet i 2011 var et godt bevis på det.

Imidlertid har vi også brug for kapital, idet vi er i gang med en kraftig fornyelse og styrkelse af flåden: Vi ombygger vor Airbus-340 for at kunne tage flere passagerer i økonomiklasse. Samtidigt stopper vi i nær fremtid med operation af vore to Sikorsky-61, idet vi har bestilt to Eurocopter-225 til leverance i 2014 til en pris af DKK 400 millioner.

Desuden er vi i gang med at udskifte Dash-7 med Dash-8, hvorefter vi tager fat på udskiftningen af Bell-212-helikoptrene.

Air Greenland's balance skal kunne bære dette udskiftningsprogram og fortsat være solid. Derfor et det væsentligt, at vi tjener penge. Men i det omfang, vi tjener mere, end vi har brug for til at finansiere vor strategiplan, så ligger pengene bedre i aktionærernes lommer – og så udlodder vi. Det skal være attraktivt at være aktionær i Air Greenland!' ■

BSÍ Bus Terminal
101 Reykjavík
☎ 580 5400
main@re.is
www.re.is

SAF THE ICELANDIC TRAVEL INDUSTRY AWARD ★★★ EDUCATION AWARD 2011

Global Passenger Network

Reykjavik Excursions
KYNNISFERÐIR

BSÍ Bus Terminal • 101 Reykjavík ☎ 580 5400 • main@re.is • www.flybus.is

Ny havn i Sisimiut

Skal forbedre forholdene for både krydstogtsskibe, off shore-fartøjer og fiskerierhvervet.

SISIMIUT HAVN på den grønlandske vestkyst har siden foråret i år været i gang med en udvidelse, som vil betyde bedre udskibningsmuligheder samt forbedrede forhold for søfart som helhed, bl.a. for store krydstogtsskibe. Udvidelsen, som alene finansieres af den ny storkommune, Qeqqata Kommunia, bl.a. ved at hæve skatteprocenten fra 25 til 26, er budgetteret til DKK 56,6 millioner.

Projektet omfatter to kaje på 87 meter henholdsvis 80 meter. Vanddybden ved den ene kaj bliver 10 meter og ved den anden otte meter. Dertil kommer omkring 8.000 kvm. oplagsplads i direkte forbindelse til kajanlægget. Fendere bliver op til 75 ton.

Arbejdet forventes færdigt 1. juli næste år, men begge de nye kaje vil dog kunne tages i brug allerede fra 1. maj.

Manglende kapacitet

Udvidelsen foretages ud fra et generelt problem med manglende kapacitet i havnen i Sisimiut, hvilket har gjort sig gældende gennem en årrække. Kommunalbestyrelsen har ment, at opgaven med en havneudvidelse i Grønlands næststørste by måtte være et landspolitisk anliggende, men eftersom sagen ikke syntes at have landspolitikernes bevågenhed, besluttede Kommunen at tage sagen i egen hånd og dermed selv gennemføre udvidelsen – i første række til gavn for de lokale, maritime erhverv og desuden med afsmittende effekt på resten af byen og dermed hele Qeqqata Kommnia for øje.

Havneudvidelsen vil altså komme alle de forskellige typer af skibe til gavn,' siger direktør for Teknik og Miljø, Laust Løgstrup, og projektøkonomen Kasper Hjordt Pedersen. 'Krydstogtskibene vil fremover have mulighed for at komme helt til kaj, så de ikke behøver at bruge tendere, hvilket er tilfældet i dag, idet den største nuværende kaj, Atlantkajen, ofte er optaget af trawlere henholdsvis af Royal Arctic Lines' fragtskib.

Samtidigt vil den nye havn, med en dybde på 10 meter mod de nuværende otte, gøre det lettere for skibene at få forsyninger direkte fra kajen, og ikke mindst giver den nye havns placering bedre adgangsforhold for turisterne, som vil kunne gå relativt uforstyrret fra havnen til den historiske bykerne i stedet for som nu at skulle gennem RAL's containerhavn.

Desuden får trawlere bedre plads, idet den nye havn placeres i forlængelse af fiskerikajen, som ligger i forbindelse med Royal Greenlland's topmoderne fiskefabrik.

Parallelt hermed får også olieefterforskningen gode forhold, eftersom den ny havn giver mulighed for, at to supply-skibe kan lægge til samtidigt. Endelig betyder det store oplagsareal i forbindelse med kajen, at borerør mv. kan ligge i direkte forbindelse med kajen.

Projektet er udbudt som totalentreprise, som Per Aarsleff Grønland ApS og Permagreen Grønland A/S har vundet og udfører i en joint venture. ■

Havneudvidelsen i Sisimiut, Grønlands næststørste by, er i fuld gang og skal være færdig 1. juli 2013 – endda med mulighed for, at den ny havn kan blive taget provisorisk i brug allerede fra 1. maj.

All is well, when you work with a professional

VR Travel (Vejle Rejser) has served international corporates with their travel requirements in Greenland for more than 17 years, so we know where to dig if you need a qualified service dedicated to saving you time and money.

Call us at +299 322899 or email us at info@vejle-rejser.gl for any travel needs.

Voted "Best Business Travel Agency" 2007, 2009, 2010.

Vejle Rejser

Nuukullak 4
GL – 3900 Nuuk
Tel. +299 322899
info@vejle-rejser.gl
www.vejle-rejser.gl

Atlantic Airways udarbejder ny strategiplan

Jens Wittrup Willumsen var med til at gennemføre en turn-around hos det færøske luftfartsselskab, der stod med alt for mange fly, efter at kontrakterne med SAS var udløbet, og hvor grundlaget for helikopter-forretningen samtidigt skred.

'Den turn-round, som bestyrelsen og direktion lod gennemføre, blev succesfuld, og på baggrund heraf bestemte vi os for at tage leverance af den Airbus A-319, som var bestilt,' fortæller Jens Wittrup Willumsen, der ligeledes oplyser, at Airbus-flyet er mere driftsøkonomisk end de gamle RJ'ere. Billedet er taget i Airbus-lufthavnen udenfor Hamburg i forbindelse med leveringen fredag marts i år.

Af Preben Jack Petersen.

JENS WITTRUP WILLUMSEN blev indvalgt i bestyrelsen for Atlantic Airways i 2009, da den globale finanskrise var begyndt at påvirke markedet, og hvor den ny bestyrelse i det lille, færøske luftfartsselskab, sammen med ledelse og medarbejdere, hurtigt skulle ruste virksomheden til en hel anden efterspørgsel i alle segmenter.

Atlantic Airways havde i årene forinden, i lighed med resten af industrien, været begunstiget af økonomisk vækst, for AA's del bl.a. på grund af et antal charterkontrakter med SAS i forbindelse med dette selskabs hastige udfasning af flytypen Q400.

Men da kontrakterne med SAS udløb, stod Atlantic Airways med alt for mange fly, der desuden var af flere forskellige typer. Dertil havde man en udfordring i at skabe lønsomhed i helikopterforretningen, idet Atlantic Airways havde indkøbt en Augusta Westland-139 i forventning om, at der ville komme gang i olieefterforskningen omkring Færøerne.

Imidlertid fik denne efterforskning aldrig det omfang, der var nødvendigt for at skabe en lønsom helikopteroperation, og sammenlagt var der således rigeligt med problemer at tage fat på!

'Den turn-around, der var en nødvendighed at gennemføre, lykkedes succesfuldt, og vi fastholdt at tage leverance af den nye Airbus A-319,' konstaterer Jens i dag.

Vellykket turn-around

For at kunne gennemføre en turn-around måtte Atlantic Airways som første skridt sige farvel til det italienske helikopter-vidunder samt i øvrigt reducere flyflåden. Den manøvre lykkedes fuldt ud, og i 2011 forrentedes egenkapitalen med næsten 10 pct., hvilket var en præstation i sig selv med tanke på, at virksomheden var tabsgivende i 2009.

I dag tæller flyflåden en Airbus-319 samt to RJ og desuden to helikoptere af typen Bell-412.

'Airbus-flyet modtog vi i marts i år, og i perioden op til leveringen, var fokus naturligt nok rettet mod introduktion og øvrige forberedelser af det fly,' fortæller Jens, der betegner hele forløbet omkring implementeringen af det forholdsvis store fly som absolut vellykket:

'Derfor har vi på det seneste flyttet fokus over på forudsætningerne for at skabe vækst for selskabet. Dette strategiarbejde løber året ud, og den færdige plan skal stå sin prøve fra starten af 2013. Den vil naturligvis handle om, hvilke forretningsområder vi skal være med i, og hvordan de skal betjenes.'

Forbedret regularitet

Jens oplyser, at A-319-flyet er mere driftsøkonomisk end de gamle RJ'ere og også mere, end man havde forudset:

'Vi bestilte flyet med det mest avancerede indflyvningsudstyr (RNP), der eksisterer, og forventningerne er da også blevet indfriet så langt som, at vi allerede har oplevet en forbedret regularitet, hvilken denne effekt forventes at blive endnu tydeligere, når vi kommer frem til efteråret. Ulemperne er der heldigvis ikke mange af, selvom vi naturligvis har afgange, hvor flyet er noget for stort; men det vil vi forsøge at afhjælpe ved et endnu mere dynamisk arbejde med priserne.'

'Udlejes flyet til andre selskaber med trafik ud af København?'

'Vi har valgt i den forløbne sommer kun at flyve til og fra CPH og derudover non-stop fra Færøerne til Barcelona. Men vi planlægger at bruge flyet mere aktivt til udchartring allerede fra den forestående vintersæson.'

'Kan anskaffelse af endnu en Airbus blive aktuel? Og skal det i givet fald være en -319 igen – eller nummeret mindre?'

'Flåde-behovet er en del af vort strategiarbejde. Vi overvejer alle muligheder.'

Forlænget runway

'Venter I konkurrence i luften mellem Skandinavien og Færøerne?'

'Der har som bekendt tidligere været konkurrence på Vágar-CPH, bl.a. i Maersk Air's tid, og der kommer sikkert konkurrence igen. Den nye

Jens Wittrup Willumsen, medlem af bestyrelsen i Atlantic Airways siden 2009, og bestyrelsesformanden Bjarni Askham Bjarnason, er begge tilfredse med den udvikling, selskabet i øjeblikket er inde i.

Færøerne, en af verdens smukkeste naturperler, udgør ifølge Jens Wittrup Willumsen 'en velbevaret hemmelighed' for størstedelen af verdens befolkning. Han mener, at færingerne bør samle kræfterne i endnu større grad for at opnå positive resultater i turismen.

baneforlængelse har forøget den mulighed, og vi arbejder hele tiden med forudsætningen om, at der kan komme konkurrence – som minimum en del af året.'

'Er der, realistisk set, plads til mere end ét selskab på FAE-CPH?

'Nej, der er ikke behov for to selskaber med et helårligt trafikprogram. Der er muligvis plads til en sæsonoperatør med et begrænset antal flyvninger. Men kommercielt giver det ikke megen mening at starte Vágar op som ny destination for blot at operere et kort sommerprogram – med tanke på de operationelle udfordringer, der er.'

Ny lufthavnschef

'Har det nylige chefskifte i Vágar-lufthavnen sat sig synlige spor på nogen måde?'

'Det har haft den klare fordel, at dialogen med lufthavnen er blevet meget nemmere. Jákup Sverri Kass, som er navnet på den nye lufthavnsdirektør, er en moderne, kundeorienteret leder og nem at kommunikere med. Han kender sin største kundes behov, og det er et stort fortrin for begge parter. Det ville aldrig gå godt, hvis ikke samarbejdet mellem lufthavnen og Atlantic Airways fungerede. Men på det punkt er vi meget fortrøstningsfulde.'

'Ser du Færøerne som en fremtidig olienation? Og er Atlantic Airways klar til at løse opgaver i forbindelse hermed?'

'Seismiske undersøgelser er i gang igen omkring Færøerne. Om man finder noget, man kan udvinde lønsomt, er svært at svare på; men med de oliepriser, vi har oplevet det seneste år, er mulighederne for et olieeventyr på Færøerne bedre end nogensinde. Konsortier af globale olieselskaber har denne interesse – præcist som i Grønland.'

Passiv aktie

'Er det forhold, at Atlantic Airways er børsnoteret i både København og Reykjavík, ensbetydende med nogen ekstern interesse for selskabet?'

'Selskabets aktie er ikke særlig likvid. To tredjedele af aktierne er ejet af det færøske Landsstyre, mens resten er ejet af private borgere og handles via Børsen i København henholdsvis i Island.

Børsnoteringen har den konsekvens, at vi skal leve op til de regler, der er forbundet med at være børsnoteret. Det er ressourcemæssigt tungt, det er dyrt og desværre ikke værdiskabende for Atlantic Airways.'

'En velbevaret hemmelighed'

'Har Atlantic Airways planer om at gå ind i et tættere samarbejde med øvrige operatører på markedet, når det gælder promoveringen af Færøerne i udlandet?'

'De er ingen tvivl om, at Færøerne ikke får sin 'fair share' af turismeudviklingen. Til trods for fin omtale i udenlandske medier er det ikke lykkedes for alvor at vækste turismen.

For at opnå et positivt resultat må vi samle kræfterne i endnu større grad. Det er lidt fortvivlende at opleve, at man ikke er lykkedes med dette. Færøerne er virkelig en velbevaret hemmelighed!' ■

preben@travelpeople.dk

UDFORSK
Færøerne

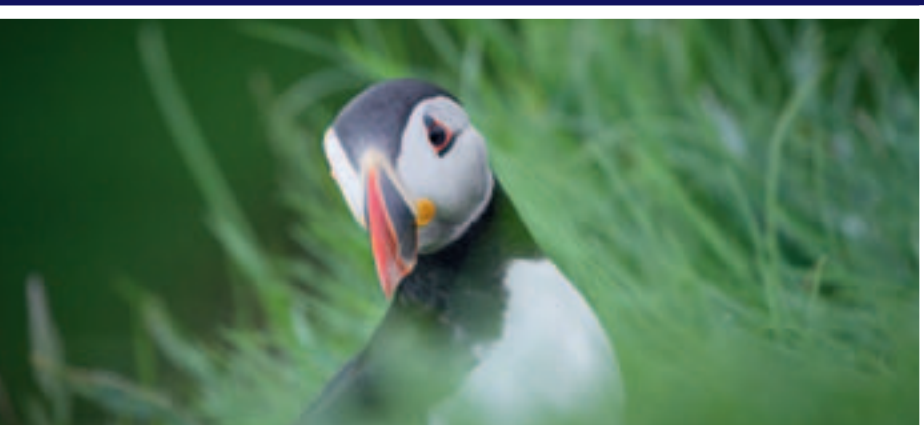

- Længere landingsbane
- Bedre regularitet
- Nye muligheder
- 30 % vækst siden 2002
- Kun 2 timer fra Danmark
- Det er billigere end du tror

FAE VAGAR LUFTHAVN
www.fae.fo

Kom og bliv en del
af succesen

Vágar Airport aktiv i promovering af Færøerne

Vágar Airport med den forlængede runway (1799 meter), et nyt indflyvningssystem og snart også en ny passagerterminal melder klar til mere trafik. Oprindelsen til nu helt moderne lufthavn var den airstrip, som den britiske besættelsesmagt anlagde under krigen, hvilken lå øde hen til slutningen af 1950'erne, hvor der så småt kom gang i lufttrafikken til og fra Færøerne.

Færøernes Landsstyre har investeret DKK 365 millioner i forlængelse af runway, nyt indflyvningsudstyr og ny terminal – og Lufthavnen vil nu have mere trafik og flere luftfartsselskaber til at beflyve den nordatlantiske øgruppe.

VÁGAR AIRPORT, Færøernes eneste lufthavn til fastvingede fly, begynder nu at markedsføre sig overfor europæiske luftfartsselskaber. Lufthavnsdirektionen ønsker mere trafik, også udenlandsk sådan – i første række selvsagt til gavn for lufthavnen, men i praksis for den færøske nation som helhed.

Færøernes Landsstyre overtog for få år siden administrationen af den lille færøske lufthavn, der tidligere hørte under Statens Lufthavnsvæsen. For et halvt år siden indviedes en forlænget runway (fra 1.250 til 1.799 meter), hvilket, i forening med indførelse af et avanceret indflyvningssystem, muliggør trafik med større fly end tidligere. Eksempelvis både starter og lander Atlantic Airways problemfrit med sin nyanskaffede Airbus A-319.

Desuden tager man om få uger fat på opførelsen af en ny service- og terminalbygning, der vil betyde bedre faciliteter for passagererne.

God sommersæson

Den nyudnævnte lufthavnsdirektør på Vágar, Jákup Sverri Kass, oplyser, at den samlede pakke (baneforlængelse, indflyvningssystemer samt en service- og terminalbygning) beløber sig til DKK 365 millioner, hvilken sum er stillet til rådighed af Landsstyret.

'Den nuværende terminal daterer sig fra 1978, hvilket år man havde 28.068 passagerer,' fortæller Jákup. 'Det tal er i de mellemliggende år vokset til 203.499 (2011), hvilket er en vækst på over 600 pct. Og i perioden fra 2002 til i dag har væksten været 30 pct. eller tre procent om året. Disse tal viser med al tydelighed, at udvidelserne er nødvendige.'

Jákup Sverri Kass, nyudnævnt lufthavnsdirektør på Færøerne, vil banke på hos udenlandske luftfartsselskaber og foreslå trafik på Færøerne.

Jákup oplyser videre, at antallet af passagerer i juli i år var 12,9 pct. større end samme måned i fjor, hvilken fremgang hele turismebranchen på Færøerne har haft glæde af i den forløbne sommersæson. Både incomingoperatører, hoteller og restauranter samt turistbusvognmænd, såvel som forretningslivet i sin helhed, har kunnet mærke fremgangen.

'Væksten udgøres primært af danske og norske turister, og dernæst er det turister fra Sverige og Nord-Europa, der fylder op. Desuden viser foretagne undersøgelser, at færinger er i besiddelse af stor rejselyst, så længe prisen er den rigtige, ligesom det konstateres, at business-segmentet er vendt tilbage.

Derudover er der nogen offshore-aktivitet i forbindelse med, at Statoil har en søgningsoperation i gang i den færøske undergrund,' oplyser lufthavnsdirektøren.

Vágar Lufthavn konstaterer dermed, at baneforlængelsen og de nye indflyvningsinstrumenter allerede har resulteret i flere rejsende foruden en højere regularitet i flyvningen til og fra Færøerne.

Markedsføring i udlandet

Vágar Airport vil i fremtiden arbejde mere med at tiltrække flere rejsende til Færøerne:

'Vi har brug for at synliggøre Færøerne og lufthavnen i udlandet,' konstaterer Jákup. 'Vi skal ikke mere sidde og vente på, at udenlandske selskaber banker på vor dør. Fremover er det os, der skal ud og banke på deres dør. Men selvfølgelig skal der ikke herske nogen tvivl om, at Vágar Airport også i fremtiden ønsker et tæt og godt samarbejde med den færøske rejseindustri, Visit Faroe Islands og Atlantic Airways,' siger Jákup. 'Forholdet mellem Vágar Airport og Atlantic Airways har været lidt anstrengt de senere år; men vi har for vor del kun et ønske om at fremme samarbejdet med Færøernes National Carrier. Vágar Aiport har som strategi at skabe så megen aktivitet i og omkring lufthavnen som muligt. Således ønsker lufthavnen et samarbejde med enhver, der agter at fremme Færøernes udvikling, dvs. også andre operatører og luftfartsselskaber. Vi spiller med åbne kort, og samme betingelser er gældende for alle.'

Lufthavns-rundtur

Jákup fortæller, at han efter sin tiltrædelse som direktør for den færøske lufthavn har været i dialog med de større danske lufthavne og besøgt lufthavnene i Aarhus henholdsvis Aalborg. Alle steder havde han udbytterige samtaler med de stedlige lufthavnschefer.

Hans baggrund for jobbet som lufthavnsdirektør på Færøerne er stillinger som salgs- og marketing chef hos Atlantic Airways henholdsvis salgs- og marketingdirektør i rederiet Smyril Line:

'I og for sig følte jeg mig udmærket rustet til mit nye job, men syntes nok, at det kunne være gavnligt at se de danske trafiklufthavne og knytte personlige kontakter til de dérværende chefer,' bemærker han.

Som et første udspil har Vágar Airport nu givet rabat på afgifterne til Atlantic Airways for derved at fremme salg i en periode, hvor det kan være svært at tiltrække trafik til Færøerne. Derudover har Vágar Airport givet opstartsrabat på nye ruter, som Atlantic Airways har påbegyndt de seneste par år. De nye ruter er Bergen og Barcelona.

Vágar Airport er tilfreds med den opbakning, som de to nye ruter har fået blandt såvel lokalbefolkningen på Færøerne som befolkningen omkring de nye destinationer:

'Har vore rabatordninger kunnet medvirke til at nedsætte billetpriserne, og hvis dette herefter har betydet flere passagerer på ellers trafiksvage tidspunkter, har vi taget et skridt i den rigtige retning,'

siger Jákup Sverri Kass, Færøernes ny lufthavnsdirektør. 'Et sådant samarbejds-princip er naturligvis gældende for alle luftfartsselskaber.' ■

2012

Besøg Vágoy

Mandag	18.00 - 22.00

Med bus langs Oyggjarvegin (fjeldvejen) til Norðadalsskarð, hvor udsigten over øen Koltur er ubeskrivelig smuk.

Videre mod Leynar via Kollafjarðardal. Vi kører også gennem bygderne Sandavág, Miðvág og Sørvág.
Vi standser ved lufthavnen, før vi fortsætter turen mod Gásadal over bygden Bø. Her er der er en storslået udsigt over Tindhólm med øen Mykines i baggrunden.

Voksne: DKK 500,00 - Børn 2-12 år: DKK 280,00
Inklusiv: Guide og bus.

Dato

Oplev Nordøerne

Tirsdag	07.00 - 17.00

Heldagstur til Nordøerne, hvor vi kører over Streymoy og Eysturoy til Leirvík og derfra igennem tunnel til Klaksvík.

På turen har de en skøn udsigt til øerne Fugloy, Svínoy, Borðoy og Kunoy. Undervejs ser vi vikingebosættelserne ved Leirvík, Christianskirken i Klaksvík og på hjemvejen besøger vi uldvarehuset.

Voksne: DKK 840,00 - Børn 2-12 år: DKK 400,00
Inklusiv: Guide, bus og frokost.

Dato

Udsigter og Fuglebjerge ved Vestmanna

Man - Torsdag	12.30 - 17.30

Med bus langs fjeldvejen til Vestmanna, hvorfra der sejles under fugleklipperne. Efter sejlturen standses der ved vikingebosættelserne i Kvívík, hvorefter turen går tilbage til Tórshavn.

Voksne: DKK 685,00 - Børn 2-12 år: DKK 340,00
Inklusiv: Guide, bus og sejltur.

Dato

Udsigt Sornfelli

Fredag	15.00 - 17.00

Med bus langs Oyggjarvegin (fjeldvejen) til toppen af Sornfelli (749 m), hvor udsigten over øerne er helt fantastisk - et syn De aldrig vil glemme. Turen forsætter til bygden Kollafjørð, på vej tilbage til Tórshavn kører vi gennem Kollafjarðartunnelen og Kaldbaksfjørð.

Voksne: DKK 325,00 - Børn 2-12 år: DKK 165,00
Inklusiv: Guide og bus.

Dato

Den nordlige del af Eysturoy

Lørdag	08.00 - 15.00

Heldagsudflugt med bus forbi hvalfangststationen við Áir til bygderne Funning, bygden hvor de første vikinger bosatte sig, og Gjógv.

På turen kan De se Slættaratindur, Færøernes højeste fjeld og Eiði med de velkendte stenformationer af Kæmpen og Kællingen. På tilbagevejen gør vi ophold i Saksun.

Voksne: DKK 760,00 - Børn 2-12 år: DKK 380,00
Inklusiv: Guide, bus og frokost.

Dato

Besøg Sandoy

Søndag	09.00 - 17.00

Heldagsudflugt til én af Færøernes mest uspolerede øer, hvor man stadig oplever den traditionelle færøske livsstil.

Der er mange interessante seværdigheder på denne tur, bl.a. søpapegøjekolonier og fugleklipper. Madpakke spises undervejs.

Voksne: DKK 870,00 - Børn 2-12 år: DKK 380,00
Inklusiv: Guide, bus, færge og madpakke.

Dato

Ekstra turer om formiddagen. Man-, ons-, tor- og fredag.

Ring og høre mere. Minimum 4 pax.

Det gamle kulturcenter Kirkjebø

Se den ca. 900 år gamle Roykstovan, som stadig beboes. Ólav's kirken fra år 1111 er opkaldt efter Kong Olav den Hellige. Kirken er den ældste på Færøerne og er stadig i brug.
Vi ser ruinerne af St. Magnus katedralen, som anses for én af de største kulturattraktioner på Færøerne.

Voksne: DKK 325,00 - Børn 2-12 år: DKK 165,00
Inklusiv: Guide, bus og entré.

Tórshavn - Verdens mindste hovedstad

Denne tur er en kombineret gå- og bustur rundt i Tórshavn, hvor De får et godt overblik over byen og dets historie.
Vi starter med en bustur, hvor vi gør holdt ved enestående udsigtssteder og fortsætter til de nyere dele af byen. Herefter en gåtur i Tórshavns gamle bydel á Reyni, Tinganes og fortet Skansin.

Voksne: DKK 435,00 - Børn 2-12 år: DKK 200,00
Inklusiv: Guide og bus.

Navn: _____ *
Adresse: _____ *
Post/by: _____ *
Land: _____ *
Telefon/mobil: _____ *
E-mail: _____ * skal udfyldes.

Hotel: _____ Rum: _____
Voksne: _____ Børn: _____ Sprog: _____
Forespørgsel: _____

Great eDesign

Niels Finsensgøta 21 . Tjarnalág 41 . FO-100 Tórshavn . Faroe Islands . tel: +298 315505 . fax: +298 315667 . Email: tora@tora.fo

Periode: 29. maj til 01. september (i lavsæson: på forespørgsel og betaling for min. 4 personer.) **Sprog:** Skandinavisk, engelsk og tysk. **Start:** Alle udflugter starter på Hotel Føroyar (Kerjalon). Afhentning på de andre hoteller og busterminalen ca. 5-10 min. efter starttidspunkter i programmet. **Beklædning:** Da vejret er skiftende, anbefaldes varmt tøj. **Reservation/booking:** Venligst reserver på hjemmesiden www.tora.fo, eller send email på tora@tora.fo

Bemærk: Alle udflugter har garanteret afgang i perioden 29. maj til 1. september. Nogle udflugter er afhængige af vejret, så som sejlture, fjeldture og udsigtsture. 28. og 29. Juli er der ingen udflugter.

'VisitDenmark's branding-koncept burde stå alene uden partner-støtte'

Jens Wittrup Willumsen er næstformand i VisitDenmark og trives med at være en del af topledelsen, som han betegner som den mest professionelle nogensinde.

Af Preben Jack Petersen.

HOS VISITDENMARK, det tidligere Danmarks Turistråd, har Jens Wittrup Willumsen været bestyrelsesmedlem i en årrække – i de seneste år som næstformand.

Den tillidspost sætter naturligt nok ingen fingeraftryk, der kan henføres direkte til Jens. Der er ikke noget bundlinje-resultat, i hvert fald ikke i kroner og øre, der afslører, om direktion og bestyrelse har gjort det godt nok. Overnatningstallene fra hoteller, kroer, vandrerhjem etc., som indsamles af Danmarks Statistik, er den væsentligste faktor til at aflæse, om resultatet af organisationens arbejde kan betegnes som tilfredsstillende.

Udsving i antallet af udenlandske besøgende er lige så ofte affødte af økonomiske kriser i de marketer, hvorfra Danmark primært henter sine kunder, ligesom andre udefrakommende forhold kan gøre sig gældende.

Med sin ballast som salgs- og marketingdirektør i SAS samt administrerende direktør i mediebureauet Mediacom udgør arbejdet i VisitDenmark imidlertid et interessant virkeområde for Jens, og ikke mindst det ny strategiske branding-koncept, der i 2010 blev udformet af daværende erhvervs- og økonomiminister Brian Mikkelsen, såvel som valget af fhv. lufthavnsdirektør Brian Petersen til formandsposten og reklamemanden Jan Olsen til administrerende direktør, er medvirkende til, at den samlede ledelse, ifølge brancheeksperter, udgør et ekstremt stærkt team, måske det stærkeste som Turistrådet nogensinde har præsteret og i hvert fald det mest professionelle gennem tiderne.

Vækstmarkederne

VisitDenmark arbejder indenfor en ramme, der kræver, at markedsføringstiltag skal medfinansieres af partnere med 50 pct. Idet Visit Denmark modtager ca. DKK 115 millioner om året fra Økonomi- og Vækstministeriet, matches dette beløb således med samme antal kroner fra erhvervslivet, og den samlede investering bliver dermed ca. DKK 230 millioner.

'VisitDenmark vil fremover satse mere på vækstmarkederne (Brasilien, Kina m.fl.), og vi gennemfører allerede nu aktiviteter i BRIK-markederne.

Diverse seværdigheder samt vor kultur og livsstil er ifølge Jens Wittrup Willumsen blandt de faktorer, som er med til at trække udenlandske turister til Danmark. Og så gør det ikke noget, at vi også byder på lidt regnvejr – siger han med et smil.

Men Brian Petersen og resten af ledelsen siger også, at vi skal satse på nærmarkederne, som er vort 'bread and butter', for hvis vi mislykkes på dem, bliver det vanskeligt at hente tilstrækkelig kompensation på fjernmarkederne,' mener Jens.

'VisitDenmark gennemfører mange kampagner hvert år med partnere på en lang række markeder. Men de opleves jo ikke i Danmark. Derfor får mange den fejlagtige opfattelse, at der ikke gøres noget for at markedsføre Danmark i udlandet.'

London

'Eksempelvis har VisitDenmark denne sommer sammen med partnere afviklet en stor branding-aktivitet i forbindelse med OL i London. Det er sket i St. Cathrins Dock ved Themsen, hvor et antal danske virksomheder profilerede sig under en fælles branding-paraply i et offentligt område.

Et andet eksempel er VisitDenmark's initiativ til at samle de fire store feriehusudlejere i en kampagne denne sommer, hvor man markedsfører kystferie i Danmark i feriehus ved bl.a. at fremvise et moderne, dansk feriehus i en række tyske byer. Dette er eksempler på, at strategien handler om at fokusere på færre større kampagner med større gennemslagskraft.'

Made in Denmark

'Er der risiko for, at EU-politikere og -myndigheder får gennemtrumfet en branding, der hedder 'Made in Europe' som modvægt til 'Made in Hong Kong', 'Made in Japan' o. lign. Og bliver der i så fald plads til selvstændig promovering af Danmark?'

'Ja, det gør der. 'Made in Denmark' er fortsat forbundet med enorm styrke, og det kan udnyttes endnu mere fremover, føler jeg mig overbevist om.'

'Er du skuffet over, at større danske firmaer ude i verden glemmer at fortælle, at de er fra Danmark? APM, Lego m.fl. er jo velkendte navne på mange udenlandske markeder, men hvor mange mennesker har nogen anelse om, at de er fra Danmark?'

'Disse virksomheder er globale og skal gøre en forskel overfor meget forskellige kunder. Jeg er sikker på, at koblingen til Danmark selektivt anvendes, hvor det giver mening og styrker virksomheden. Det er også den bedste fremgangsmåde for Danmark. Så nej, det kan jeg ikke være skuffet over. I øvrigt er Carlsberg rent faktisk et eksempel på en virksomhed, der er begyndt at synliggøre koblingen til Danmark mere generelt.'

Fem top-prioriteringer

'Når du skal nævne de fem mest betydningsfulde elementer i Danmark, der har en effekt på tiltrækningen af udenlandske turister, hvordan ser din liste så ud?'

'Den vil vise følgende:

1. Tilbud til børnefamilier (feriehuse, strand, forlystelser)
2. Seværdigheder
3. Livsstil, sikkerhed, renhed
4. Kultur
5. København

'Vi har ganske vist ikke noget Eiffeltårn eller lignende internationale turist-ikoner – bortset fra Den Lille Havfrue – hvilket selvfølgelig sænker forventningerne. Men når turisterne så kommer, bliver de meget positivt overraskede over stemningen i Frederiksstaden i København, slottene i Nordsjælland osv. osv.

Vi behøver ikke sætte vort lys under en skæppe. Vi har masser at byde på. Turismen vokser, og der er millioner af mennesker, der skal have tilfredsstillet behovet for nye rejsemål. Danmark har den autenticitet, mange søger.'

Luftkasteller

'Finder du, at politikerne har klart for sig, hvad turismen betyder for Statens pengekasse? Burde politikerne ikke fordoble det offentlige tilskud til turismen – og så hjemtage den dobbelte gevinst?'

'Budgetteringen i det offentlige indeholder ikke altid en indtægtsside, når der foretages en investering. Til trods for, at VisitDenmark véd, hvilket afkast man får ud af kampagneinvesteringer, eksempelvis ved ferieturisme 15 gange kampagnepengene, og ved mødeturisme er udbyttet 12 gange indsatsen, så lægges sådanne regnestykker ikke ind i statsbudgettet, når investeringerne gøres.

Med hånden på hjertet tror jeg også, man hurtigt ville kunne bygge luftkasteller, hvis alle projekter med offentlig støtte kunne lægge deres forventede økonomiske effekter ind i statsbudgettet. Men selvfølgelig mener jeg, absolut endda, at man burde investere mere i turismemarkedsføring.

Personligt finder jeg, at man burde gå så langt som at udvikle en offentligt finansieret, højtprofileret international markedsføring, der ikke skulle matches direkte af partner-investeringer. Det ville muliggøre at udvikle en kompromisløs stærk platform, der kunne slå igennem og fungere som et effektivt bagtæppe for al anden markedsføring, der er partnermedfinansieret.' ■

preben@travelpeople.dk

Bestyrelsesformand Brian Petersen og administrerende direktør Jan Olsen står i spidsen for ledelsesteam'et i Danmarks Turistråd – det stærkeste nogensinde.

Livsstil og Kultur

VisitDenmark
visitdenmark.com

Ferie & Fritid i Bella

18. - 20. januar 2013

VI HAR NYT I BAGAGEN TIL FERIEMESSEN 2013

UDSTIL PÅ FERIE & FRITID I BELLA CENTER

Feriesæsonen starter 18.-20. januar 2013 i Bella Center med et brag af en ferieudstilling, hvor et energifyldt ferieteam byder på nye og spændende udstillingsmuligheder inden for:
FERIE & FRITID, CAMPING, CPH DIVE SHOW, GOLF, SPORT, FERIEBOLIGER I UDLAND & GLOBETROTTERE.

Når du udstiller på Ferie & Fritid i Bella, er det både dit professionelle netværk og dine kunder du plejer!
I 2012 fandt 42.314 købelyste besøgende vej til årets ferieudstilling og 88,4% gav allerede der udtryk for, at de ville komme igen i 2013. Se facts & priser og book din stand allerede nu på www.ferieibella.dk

WWW.FERIEIBELLA.DK

Bella Center Copenhagen

Søren Rasmussen fylder 60:

Albatros Travel føres videre af børnene

Efter at der er sammensat en ny direktion og delvist også en ny ledelse vil Berit og Søren Rasmussen bruge mere tid på sig selv – og på løverne, som de her går eftermiddagstur med i Kenya.

En stærk ledelse i kombination med, at arvefølgen er på plads, skal sikre Albatros Travel en fremtid på danske hænder.

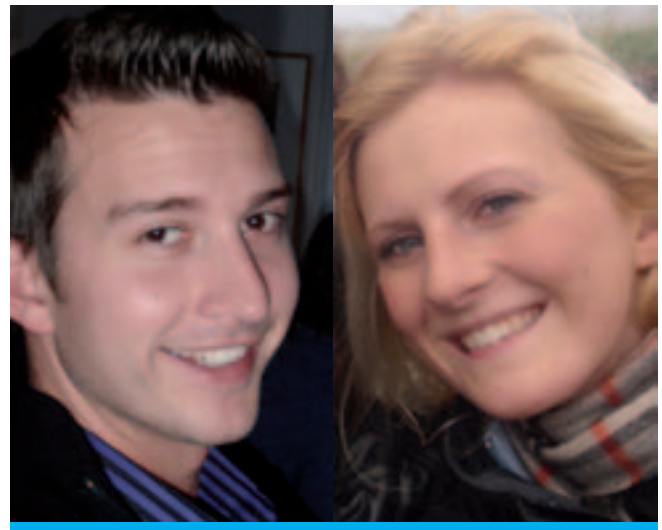

Rasmus og Cæcilie, begge børn af Berit Willumsgaard og Søren Rasmussen, har fået overdraget 50 pct. af aktierne i Albatros Travel-koncernen som første step i et generationsskiftet. Forældrene kontrollerer de andre 50 pct.

AT SØREN RASMUSSEN er dygtig på produktion og salg af rejser, har i adskillige år været velkendt i dansk rejsebranche; og for et år siden afslørede han sig desuden som en kløgtig skribent, der er i stand til at henføre sine læsere til et åndeligt stadium, hvor der skal tænkes over livet, over vor egen gøren og laden, over dyrene og planteriget – elementer, der pludselig giver hans slogan i rejsekatalogerne, 'Rejs med Hjerte, Hjerne og Holding', en mening, der ikke er til at misforstå.

Mandag 24. september runder Søren de 60 år. På dagen holdes reception. Den finder sted på en af Albatros Travel's camps i Syd-Afrika, et af Sørens yndlingsområder i verden. Mere konkret er det i Legend Lodges i Entabeni-regionen, som han er medejer af. Det er et projekt bestående af en nationalpark, fire lodges, et konferencecenter, golfbane mm.

For at være sikker på, at der i hvert fald kommer nogen gæster til receptionen, drager fødselsdagsbarnet af sted med hele sin familie plus et antal venner. Dertil kommer mange af de lokale indbyggere, af hvilke Søren har et halvt hundrede mennesker i sit brød. Noget helt lille party bliver der altså ikke tale om!

2.500 eksemplarer

Forfatterskabet var en overraskelse for de fleste. Han havde arbejdet med manuskriptet i mere end et år, og det var ham en særlig glæde, at netop Gyldendal bestemte sig for at udgive bogen, der hedder 'I begyndelsen var Afrika …'.

Søren oplyser, at værket er solgt med rimelig succes. Der indkommer stadigvæk forespørgsler på bogen, og når det bliver dag for status, gætter han på at have solgt flere end 2.500 eksemplarer:

'Ifølge forlaget er alt over 500 af den type bøger acceptabelt, så der er altså, så langt, tale om en succes,' konstaterer han og tilføjer, at 'bogens titel appellerer jo ikke ligefrem til brandsalg, og den er heller ikke så let at læse.'

Imidlertid udarbejder og redigerer Søren i øjeblikket en billig-udgave af bogen, hvilken forventes at foreligge til Jul. Desuden trykkes i løbet af efteråret en engelsk oversættelse, som vil blive forsøgt solgt worldwide, bl.a. i alle større lufthavne.

'Orden på egne tanker'

Søren er sig bevidst, at 'I Begyndelsen var Afrika …' ikke er en bog, der henvender sig til det brede publikum:

'Det er en bog for folk, der er alment interesserede i naturvidenskab og ikke mindst i vor fysiske og åndelige udvikling. De fleste af den type bøger skrives af engelsksprogede forfattere, der ofte – som jeg vurderer det – holder sig striks til aktuel forsk-

Grønland har gennem de seneste 10 år udgjort en væsentlig del af Albatros Travel's operations-område, og dermed har Søren Rasmussen foretaget mange rejser til verdens største ø. På billedet ses han sammen med sin daværende medarbejder Niels Kreutzmann, der nåede at blive chef for Grønlands Lufthavnsvæsen inden sin død for mindre end et år siden. Billedet er taget ombord på Air Greenland's Airbus-fly mellem Kangerlussuaq og København.

ALBASTROS TRAVEL A/S

Aktiekapital 1.000.000 kr.
Direktion: Ariel Zlotnik (adm.) og Jørgen Glenn Andersen (Økonomi).
Bestyrelse: Søren Rasmussen, Ole Bødtner-Hansen, Flemming Ammentorp Østergaard.

År	Omsætning	Nettoresultat	Egenkapital
2007	398.000.000	32.000.000	76.000.000
2008	438.000.000	17.000.000	47.000.000
2009	380.000.000	16.000.000	48.000.000
2010	458.000.000	22.000.000	56.000.000
2011	398.000.000	23.000.000	56.000.000

ALBATROS GREENLAND HOLDING APS

Kapital 1.130.000 kr.
Direktion: Søren Rasmussen.

År	Omsætning	Nettoresultat	Egenkapital
2007	Ukendt	-922.000	-1.500.000
2008	Ukendt	-23.000	-1.500.000
2009	Ukendt	119.000	-1.300.000
2010	Ukendt	892.000	-471.000
2011	Ukendt	655.000	186.000

SEVEN C´S REJSEBUREAU APS

Kapital 200.000 kr.
Direktion og bestyrelse Søren Rasmussen. Bestyrelse Birgit Laugesen Willumsgaard.

År	Omsætning	Nettoresultat	Egenkapital
2007	Ukendt	-26.000	-537.000
2008	Ukendt	-42.000	-578.000
2009	Ukendt	-22.000	-601.000
2010	Ukendt	-28.000	-629.000
2011	Ukendt	-763.000	-1.392.000

THE GREAT WALL MARATHON APS

Kapital 500.000 kr.
Direktion og bestyrelse Søren Rasmussen. Bestyrelse Birgit Laugesen Willumsgaard, Rasmus Willumsgaard og Cæcilie Højer Willumsgaard.

År	Omsætning	Nettoresultat	Egenkapital
2007	Ukendt	9.000	521.000
2008	Ukendt	12.000	533.000
2009	Ukendt	0	533.000
2010	Ukendt	-3.000	530.000
2011	Ukendt	8.000	545.000

ALBATROS AFRICA APS

Kapital 200.000 kr.
Direktion og bestyrelse Søren Rasmussen.

År	Omsætning	Nettoresultat	Egenkapital
2007	Ukendt	-595.000	3.333.000
2008	Ukendt	-2.714.000	-1.056.000
2009	Ukendt	-1.650.000	-2.888.000
2010	Ukendt	-1.319.000	-4.620.000
2011	Ukendt	914.000	-3.131.000

INVESTERINGSSELSKABET TØNDERGADE 1 APS

Kapital 2.500.000 kr.
Direktion og bestyrelse: Søren Rasmussen.

År	Omsætning	Nettoresultat	Egenkapital
2008	Ukendt	-257.000	19.743.000
2009	Ukendt	-1.260.000	7.785.000
2010	Ukendt	3.493.000	9.510.000
2011	Ukendt	1.904.000	4.872.000

HOLDINGSELSKABET TØNDERGADE 1 APS

Kapital 2.875.000 kr.
Direktion og bestyrelse: Søren Rasmussen. Bestyrelse Berit Laugesen Willumsen og Jørgen Glenn Andersen.

År	Omsætning	Nettoresultat	Egenkapital
2008	Ukendt	-276.000	19.724.000
2009	Ukendt	-1.285.000	7.741.000
2010	Ukendt	3.485.000	9.459.000
2011	Ukendt	1.895.000	4.814.000

SRBW HOLDING APS

Kapital 200.000 kr.
Direktion og bestyrelse: Søren Rasmussen.

År	Omsætning	Nettoresultat	Egenkapital
2006	Ukendt	12.034.000	44.325.000
2007	Ukendt	29.160.000	73.485.000
2008	Ukendt	3.666.000	30.841.000
2009	Ukendt	12.677.000	40.518.000
2010	Ukendt	29.467.000	55.970.000

Herudover har Søren og Berits 2 børn, Rasmus & Cæcilie Willumsgaard hvert sit ApS. Begge er med en kapital på kr. 250.000 kr. Begge har dog ikke haft aktiviteter i 2011.

ning og i særlig grad med en meget snæver pointe eller budskab, hvorimod jeg diskuterer og stiller åbne spørgsmål. Derfor kalder jeg den også for 'en tænkebog', hvor læseren kan erhverve sig noget konkret viden, høre filosoffernes meninger og samtidigt deltage i diskussionen om verden og naturen,' fortæller han.

'Det har været en fantastisk oplevelse at skrive den og en stor tilfredsstillelse at få den færdig. Jeg har fået mere orden på mine egne tanker – men langt fra afklaret dem.'

'Mennesket i Naturen'

På spørgsmålet om, hvorvidt der hen ad vejen kan forventes flere bøger fra Sørens hånd, meddeler han overraskende, at han allerede om få uger afleverer manuskriptet til sin næste bog, der får titlen 'Mennesket i Naturen – Naturen i Mennesket':

'Den vil kunne læses som en fortsættelse af 'I Begyndelsen var Afrika …', men den fokuserer mere på mennesket og vor tilgang til naturen eller mangel på samme. Jeg tror, den bliver lettere at læse.'

At der på et senere tidspunkt kan komme endnu mere læsestof fra Søren, vil han ikke udelukke. Han føler, han i sig har noget mere, han gerne vil af med, og som han tror, der er modtagere til. Om den opfattelse holder i længden, vil kun tiden vise. Men i hvert fald har han banet vejen, så det tidsmæssigt er muligt.

Kompleks virksomhed

Således har han etableret en ledelse i firmaet, der gør, at virksomheden kan fungere operativt uden medvirken af ham selv. Direktionen tegnes af administrerende direktør Ariel Zlotnik, samt af Jørgen Andersen, der er CFO. Desuden sidder Søren og hustruen Berit (58) i direktionen, men ingen af dem deltager i den daglige ledelse.

Ledergruppen består, udover direktionen, af Jonatan Persson, der er ansvarlig for divisionen Internationale Virksomheder, Rene Schaufuss, produktionsansvarlig, samt Jesper Dichman, ansvarlig for WEB-salg.

Søren siger, at han føler sig som en slags formand, lidt hen mod den rolle, Simon Spies også indtog. Med andre ord er han den, der bestemmer i sidste ende, men blander sig i øvrigt ikke:

'Virksomheden er jo både stor og kompleks med flere forskellige selskaber som eksempelvis Albatros Afrika, der har alle de afrikanske kontorer under sig, Albatros Kina (selvstændigt selskab), Albatros Indien (også selvstændigt), Albatros Grønland, Seven C's, der koncernens rederiselskab m.fl. Derfor kræver det en opdeling med personer, der indehar respektive ansvarsområder.

Omfanget af virksomheden gør, at Søren dog fortsat har 100-120 rejsedage om året:

'Men,' siger han, 'jeg farer ikke mere fra sted til

Berit og Søren er stolte over at have den fhv. DSB-medarbejder Jens Rasmussen ansat i firmaet. Da han i foråret rundede de 90 år, stillede Albatros' personalesangkor op og sang for fødselaren. På det mindre foto flankeres Jens af Berit og Søren.

sted, men opholder mig i længere tid på hver destination, jeg besøger. Og så har jeg indskrænket antallet af luftfartsselskaber, jeg flyver med. Jeg vælger dem med bedste klasse og dermed med højeste service. Jeg må være lidt god mod mig selv og nyde livet på mine gamle dage.'

Familie-virksomhed

Ejerskabet af Albatros-koncernen inkluderer nu også hans og hustruen Berits fællesbørn, Rasmus og Cæcilie, der har modtaget 50 pct. af aktierne i Albatros Travel:

'Jeg benyttede lavkonjunktur-perioden til at overdrage aktieposten til børnene for at sikre kontinuitet i selskabet og som værn mod tvangssalg i tilfælde af min død. Indtil videre har den disposition ingen betydning for driften, men man kan jo ikke være bekendt overfor familie og medarbejdere at efterlade sig en synkende skude. Og som det er lige nu, vil selskabet kunne fortsætte økonomisk stabilt uden min medvirken.

Planen med Albatros Travel er fortsat den samme: at udvikle virksomheden internationalt og sikre en stabil ledelse og ditto økonomi samt at lade foretagendet forblive i familiens eje.

Familiegruppen i Albatros består i dag af i alt syv personer inkl. mig selv. Personalet i øvrigt omfatter ca. 140 medarbejdere i Danmark foruden 60-70 ansatte ved kontorerne i Afrika, Indien, Kina og Grønland. Dertil kommer et antal medarbejdere på de fire skibe, jeg er medejer af, samt på diverse hoteller og lodges. Endelig, men ikke mindst, er 600 rejseledere knyttet til virksomheden. Men de arbejder på freelance-kontrakter og er altså ikke fastansatte.'

Karsten Ree

En enhed i den afrikanske del af Albatros-koncernen har indtil nu været den stærkt eksponerede Karen Blixen Camp i Kenya. Men selvom Søren har været umådelig glad for netop det område, der har udgjort et prestige-projekt for ham, så har han nu skilt sig af med det.

Køberen er pengemanden Karsten Ree, der for få år siden tjente DKK 2 milliarder ved salg af Den Blå Avis, og som tabte halvdelen af formuen på investering i nogle tvivlsomme projekter som Amagerbanken og Cimber Sterling.

'Karen Blixen Camp har jeg solgt, bl.a. fordi den efterhånden fyldte for meget i vor hverdag,' fortæller Søren. 'Det var blevet til et meget stort projekt omfattende parkadministration, kokke- og tjenerskole, sundhedsklinik, forest project osv. Det er meget svært at holde øje med så meget på afstand, og da alle disse nonprofit-aktiviteter er støttede af både Obel-Fonden og Danida, stiller det meget strenge krav til rapportering og kontrol. Derfor fandt vi en god investor – eller han fandt os – med det rette overskud både økonomisk og fysisk, og som tilmed ser synergieffekt i objektet i relation til sine øvrige forretninger.'

'Med Karen Blixen Camp har jeg ønsket at bevise, at det kan lade sig gøre at opføre og drive et hotel, der er 100 pct. bæredygtigt på alle områder. Det har vi gjort, og nu er det så tid til at koncentrere sig om det, vi er bedst til.'

Investeringer

Søren er selvfølgelig bekendt med, at hans økonomiske status, både den firmamæssige og den private, har 'en vis interesse i visse kredse', og det har han heller ikke noget imod. Men han pointerer, at når 'de nysgerrige' kan se i Selskabsstyrelsen, at han over en årrække har hævet nogle størrre millionbeløb, så er det ikke for at stable dem op under hovedpuden hjemme i soveværelset:

'Jeg lever stort set af min løn i Albatros, mens det såkaldte udbytte havner i alle vore investeringer i Afrika, i skibe etc.'

Hvad Søren ikke praler af, men heller ikke benægter, er, at han gennem adskillige år har støttet både Dansk Røde Kors, Mellemfolkeligt Samvirke m.fl.

Når man spørger ham om hans forhold til personalet, svarer han med et smil:

'Jeg lægger i hvert fald betydelig større vægt på samvær med mine ansatte, end jeg gør på rejseskribenter …'

Rigtigt er det, at Søren aldrig forsøger at liste sig selv ind i spalterne. Når han finder, han har et emne af interesse for pressen, inviterer han til pressemøde,

og så gælder termen 'Take it – or leave it'. Det gjorde han, da han præsenterede 'I Begyndelsen var Afrika …'; han gjorde det også, da firmaet året før havde 25 års jubilæum. Og så har han en svaghed for sin ældste medarbejder, Jens Rasmussen, der i foråret i år passerede de 90 år:

'Jeg synes godt nok, det er en præstation at gå på arbejde i den alder, også selvom Jens for nylig er gået ned på halv tid,' siger Søren. 'Han får ikke speciel megen opmærksomhed af direktionen, men nok så meget af hele virksomheden, fordi han med sin høje alder er blevet en slags firmamaskot. Han er da en historie værd i medierne, så ham slår jeg gerne et slag for.'

'Skylder verden en hel del'

Med et hurtigt kig i bakspejlet konstaterer Søren, at der ikke findes meget, livet ikke har givet ham:

'Skulle jeg beklage mig, ville jeg være et skarn,' siger han. 'Jeg har i vid udstrækning lavet det, jeg har lyst til, og gør det i dag i endnu højere grad. Jeg har en dejlig familie og en masse fantastiske medarbejdere både i Danmark og over det meste af verden. Jo, jeg skylder verden og livet en hel del, og det forsøger jeg så at betale af på ved at være noget for mine omkringstående, både familie, venner og medarbejdere, ligesom jeg støtter forskellige projekter rundt omkring i verden.

At skrive bøger er også en del af min taknemmelighed overfor andre. Måske kan de glæde nogen og få dem til at reflektere over deres egen eksistens i en kompliceret og krisefyldt verden.'

'Og hvad med fremtiden?'

'Det er da soleklart, at en omsiggribende europæisk krise vil kunne mærkes i alle brancher, således også rejsebranchen. Og det gør den jo allerede. Vi kommer derfor ikke til at kunne opleve en stor vækst i rejsebranchen fremover, måske endda ikke i rigtigt mange år. Flere mennesker vil købe lidt mindre og lidt billigere, kun enkelte lidt dyrere, og rigtigt mange vil forsøge at organisere sin rejse selv for at gøre det så billigt som muligt.

Der bliver ikke plads til bureauer, der konkurrerer med sine kunder – dvs. udbyde rejser, forbrugerne selv kan lave. Man bliver nødsaget til at være original og tilføre produktet en egen dimension. Sådan har betingelserne egentlig altid været, men de bliver tydeligere i de kommende år. Dermed mener jeg også, at der bliver plads til masser af rejsebureauer, der kan skabe det originale og unikke. Det er såmænd det, Albatros Travel altid har gjort – samtidigt med, at en del andre bureauer har fulgt efter.'

'Ser du flere fusioner i branchen for dig?'

'Der kan i sagens natur ikke blive tale om mange fusioner, eftersom de fleste rejsebureauer allerede er ejet af store, internationale koncerner. Men nok vil sådanne koncerner forsøge at rydde markedet helt for de sidste rester i de nærmest kommende år. Personligt har jeg ingen planer om, at Albatros skal være et af dem. Mine planer går i anden retning.'

'Som Afrika har gjort det, har også Grønland haft en stor plads hos dig – men hvad nu, når isbjergene smelter, og kineserne kommer?'

'Det vil føre for vidt at gå i detaljer på nuværende tidspunkt. Lad mig kort sige, at jeg er af den overbevisning, at der vil være is nok til Albatros Travel's kunder min tid ud – og angående kineserne vil jeg gerne se dem ankomme først.' ■

preben@travelpeople.dk

Søren og Berit ses nærmest kamera. Ved vinduet står Sørens lillebror, Henrik. Billedet er taget ved Ibatros Travel's 25 års jubilæum i januar 2011.

BRITISH AIRWAYS
Det er vores
SERVICE
Snacks
Aviser
Mad
Lounges
Drinks
Smil
Upgrade til
BRITISH AIRWAYS
- operated by SUN-AIR of Scandinavia A/S
oneworld
Booking: 7533 1611 - ba.com eller dit rejsebureau

Atlantis Rejser holder fast i Egypten

Trods uro i Mellem-Østen fortsætter Atlantis Rejser med Egypten som sin vægtigste destination. Firmaet har dog udvidet antallet af base-destinationer til også at omfatte Dubai, Tunesien og Tyrkiet.

Af Aage Krogsdam.

DET STOD IKKE SKREVET i stjernerne, at Ibrahim Ramadan, der er født i Egypten, skulle blive rejsebureauejer i Danmark. Men som for mange andre unge, var det kærligheden, der førte ham til Danmark.

Efter endt universitetsuddannelse i Cairo arbejdede Ibrahim en kort overgang i rejsebureauet Intensive Tours, der bl.a. servicerede danske turister i Egypten. Her mødte han en dansk pige, Ulla, der arbejdede som rejseleder. De blev gift, men efter et par år i Cairo ville hun til Danmark og fortsætte sine studier på hjemmebane. Ibrahim fulgte med og var ikke sen til at starte et rejsebureau med henblik på primært at sende danskere på turistrejse til Egypten. Han stiftede Atlantis Rejser i 1994.

I starten var det hårdt arbejde for den unge mand, der parallelt med rejsebureauvirksomheden skulle lære dansk. Men med stædighed og dygtighed lykkedes det forholdsvis hurtigt at lære det for mange udlændinge svære danske sprog samtidigt med, at hans rejsebureauvirksomhed voksede, og gennem den seneste halve snes år har det haft position som en betydelig aktør på det danske rejsemarked.

Urolighederne i Egypten har godt nok været mange i antal, blodige og gjort markedet kaotisk og turbulent, og for at holde hjulene i gang har Ibrahim måttet udvide programfladen til ikke kun at omfatte Egypten, men også Tunesien, Emiraterne, Dubai samt Tyrkiet – alle destinationer i samme område og heller ikke helt fri for uroligheder. Især blev Tunesien ramt, da titusinder af mennesker flygtede ind over grænsen til det forholdsvis lille land, da borgerkrigen i Libyen stod på sit højeste. Ibrahim måtte derfor indstille sine rejser til Tunesien.

'Politisk regnvejr'

I sin snart 20-årige eksistens har Atlantis Rejser

Ibrahim Ramadan er i dag eneejer af Atlantis Rejser. 2011 blev et dyrt år for firmaet – men han smiler stdigvæk.

i de fleste af årene formået, mere eller mindre, at styre uden om urolighederne i det konstant urolige hjørne af verden, Mellem-Østen. Men selvfølgelig har aflysninger og omlægninger af programmet ikke helt kunnet undgås, for nogle destinationers vedkommende i kortere eller længere tid, og af bureauets regnskaber kan læses, at disse ændringer visse gange har gjort ondt økonomisk. Men de politiske omvæltninger til trods, senest i Egypten på ny samt Tunesien, fortsætter Ibrahim med uformindsket kraft at sende danskere til de områder, der udgør hans specialitet. Han er opvokset med de tilstande og sammenligner dem nærmest med regnvejr i Danmark. Regnvejr, specielt i ferietiden, bryder menigmand sig heller ikke om, men danskerne har lært at leve dermed. Sådan er det også med det 'politiske regnvejr' i Mellem-Østen:

'Der vil altid være politisk revolte af en eller anden art i Mellem-Østen, se nu senest på Syrien,' konstaterer han. 'Det må vi tilsyneladende leve med.'

'Effektiv organisation'

TRAVEL PEOPLE har spurgt Ibrahim, hvad uroen i Mellemøsten mere konkret har betydet for Atlantis?

Han svarer:

'Udenrigsministeriets anbefalinger om at aflyse ikke-nødvendige rejser til Egypten kom midt i den absolutte højsæson og lige før skolernes vinterferie i begyndelsen af februar 2011, hvilket naturligt nok resulterede i en række problemer for de mange gæster, der måtte aflyse deres rejse til Egypten. Vi fik en del pax flyttet til Dubai i stedet. Men en stor del valgte at udskyde rejsen til senere, mens et mindre antal valgte helt at annullere rejsen, og de sidstnævnte fik så tilbagebetalt rejsens pris. Vi havde ingen rejser til tunesiske Djerba på det tidspunkt.'

Uroen i Egypten, især i Cairo, betød, at vi måtte stoppe rejserne til Egypten i de uger, det stod på, men allerede 26. februar sendte vi de første fly af sted igen til Egypten.

Ibrahim har Egypten som helårs-destination og har derfor en god og effektiv organisation i sit gamle fædreland, hvor medarbejderne blot holdt ferie og afspadserede i de uger, man ikke modtog nye gæster. Da vi igen kunne sende vore kunder af sted, havde vi, i modsætning til andre rejseselskaber, hele apparatet klart,' fastslår han.

'Med fuld styrke'

Ved siden af de gener, kunderne udsattes for, fik Atlantis Rejser naturligt nok en økonomisk lussing. Hvor meget, det konkret drejer sig om, har Ibrahim, efter eget udsagn, endnu ikke opgjort, eller også vil han blot ikke oplyse herom. Branchekilder mener imidlertid, at hændelserne i Egypten ikke blot har betydet blodrøde farver på Tahir-pladsen i Cairo, men også i Ibrahims regnskaber.

Ibrahim er imidlertid en fighter, der brænder for sit gamle fædreland, så han giver ikke op. Han gør gældende, at han i dag sender danskere til Egypten 'med fuld styrke', men erkender dog, at programmet som helhed er reduceret, og det er også priserne. Så 'fuld styrke' skal med andre ord ses i forhold til et reduceret program.

Til gengæld er Atlantis Rejser favoriseret af, at Ibrahim har sørget for at have branchens største udvalg af hoteller, når det gælder Egypten. Paletten omfatter samtlige kategorier – fra billige budgethoteller til de bedste luksushoteller.

'Vi kan matche alle gæsters forventninger,' fastslår Ibrahim.

Et eksempel på Ibrahims energi og opfindsomhed ser man i Atlantis Rejser's nye destination i Egypten – Taba, som ligger ved Rødehavskysten på Sinai-halvøen tæt på både Aquaba i Jordan og Eilat i Israel. Taba, i sig selv et smukt og roligt område med en flot golfbane og mulighed for snorkling, men samtidigt i et af brændpunkterne. Ibrahim ser det positive i den destination, eftersom Taba giver mulighed for udflugter til både Israel og Jordan.

'Tager man til Taba, får man faktisk tre lande på én gang,' siger den optimistiske rejsebureaumand. .

Fremtiden

'Fremtiden i øvrigt for Atlantis Rejser?'

'Egypten, Tunesien og Tyrkiet plus Dubai om vinteren bliver fremover vore kærneprodukter,' oplyser Ibrahim. 'Disse destinationer har vist sig at sælge godt, og sker der noget på en af disse destinationer, så vil vi være i stand til at tilbyde gode alternativer, både hvad angår pris, klima, standard og geografisk beliggenhed. Men Egypten vil altid stå højst hos Atlantis Rejser. Egypten er et fantastisk produkt til prisen, og mange danskere holder af landet. Her findes private strande til strandhotellerne, garanti for solskin året rundt, kort rejsetid uden jetlag, gæstfrihed og masser af oplevelser, ikke mindst kulturelle sådanne, indenfor kort rækkevidde.

Nævnte faktorer betyder, at danskerne igen rejser til Egypten på trods af de nylige uroligheder. I øvrigt er det vigtigt at understrege, at revolutionen på ingen måde har været rettet mod turismen eller udlændige. Tværtimod er egypterne rigtigt glade for de gæster, der kommer til landet og bakker dem op i en ny epoke i deres lands historie.'

Vurderer vi vor virksomhed som helhed, ser vi lyst på fremtiden og tror på, at danskerne vil rejse endnu mere til både Egypten, Tunesien, Tyrkiet og den arabiske halvø.' ■

Kulturskattene i Egypten er rigtigt mange. Har man ikke set pyramiderne ved Cairo, har man ikke været i Egypten. Pyramiderne formodes at være mellem 2.000 og 3.000 år gamle.

ATLANTIS REJSER

Mystik og magi omkring Atlantis

ATLANTIS REJSER valgte Ibrahim Ramadan som navnet på sit rejsebureau, fordi han syntes, det symboliserede hans fascination af disse mystiske, magiske og svundne stolte civilisationer, som også Det Gamle Egypten er et eksempel på, ligesom sagnlandet Atlantis til stadighed fascinerer videnskaben og den interesserede opdagelsesrejsende.

Sammen med navnet Atlantis Rejser findes et old-egyptisk symbol, Horus-øjet, der helt tilbage i Det Gamle Egyptens tidligste historie blev kædet sammen med gudinden Wadjet. Symbolet stod for beskyttelse af bl. a. Farao, og på et senere tidspunkt satte man øjet i forbindelse med himmelguden Horus med falkehovedet.

Falkens øjne kom til at stå for solen og månen, men den vigtigste betydning var stadigvæk beskyttelse.

I dag er øjet et af de symboler, der med det samme får alle til at tænke på myter, mystik og Det Gamle Egypten.

Ibrahim Ramadan

– manden med verdensformat

Ibrahim Ramadan har ligheder med Barack Obama – hårdt arbejdende, næsten altid smilende og taler til folk i øjenhøjde.

Af James B. Clinton.

IBRAHIM RAMADAN (46) kunne være en verdensmand. I hvert fald har han formatet til det.

På flere punkter minder Ibrahim om Barack Obama. Han er hårdt arbejdende. Han koncentrerer sig voldsomt om punkterne på sin agenda. Når han er sammen med andre mennesker, er han konsekvent smilende uden, at det virker påtaget. Og så har de begge den lysebrune hudfarve, som gør, at man ikke vil betegne nogen af dem som 'hvid mand'.

Som Jens Wittrup Willumsen beskriver Barack Obama andetsteds i nærværende udgave af TRAVEL PEOPLE, så udstråler han troværdighed. Han taler til folk i øjenhøjde – uanset om det er politiske tilhængere eller modstandere. Det gør også Ibrahim, selvom det ikke er sine vælgere, men derimod kunder og i endnu større grad forretningsforbindelserne han taler med.

Journalist-hustruer

Både Obama og Ibrahim er til enhver tid ulastelige i deres påklædning. Ingenting er overladt til tilfældighederne. Og deres opførsel er, hvad man kan kalde 'pinlig korrekt'. Obama *er* en verdensmand. Ibrahim ligner en verdensmand og kunne være det. Begge vil blive lukket indenfor hos Dronning Margrethe,

hvis de banker på hendes dør. Men det gør de nok ikke – i hvert fald ikke Ibrahim, der i Danmark er kendt for helst at være sig selv. Dog er han gift, i øvrigt for anden gang, og begge gange har det været med en dansk mediekvinde. Den første traf han i Egypten, hvor hun var rejseleder, og da hun vendte hjem til Danmark, lod hun sig uddanne til journalist og virkede både på Politiken og på Ritzaus Bureau – ingen af stederne dog i længere tid. Men Ulla Jepsen, som hun hedder, blev medejer af Atlantis Rejser, og af regnskaberne får man det indtryk, at skilsmissen kan have været en dyr fornøjelse for Ibrahim. Parret har to børn.

Imidlertid har det ikke gjort mere ondt på ham end, at han endnu en gang har slået sig sammen med en dansk journalist-pige. Hun hedder Pernille Ammitzbøll og har virket på Jyllands-Posten i en årrække. Siden har hun forladt bladkoncernen i Viby ved Aarhus og er, ligesom sin forgænger, gået ind i Atlantis Rejser med titel af kommunikationschef. Hun beskytter sin egyptiske ægtemand næsten på samme måde, som Barack Obamas livvagter slår ring om deres præsident.

Ingen behøver at forstyrre hendes mand, mener hun. Han har altid så store projekter i gang, at han har bedst af at virke i fred og ro.

'Prisværdigt'

Alle i dansk rejsebranche har kendskab til Atlantis Rejser, og enhver véd også, at firmaet er ejet af Ibrahim. Men dertil og ikke længere. Det er de færreste, om overhovedet nogen, der kender Ibrahim privat. Som en person i rejsebranchen udtrykker det: 'Han er i hvert fald ikke nogen Simon Spies-type …'

Professionelt har Atlantis Rejser et godt navn. Kolleger og konkurrenter finder, at det er beundringsværdigt af Ibrahim at opretholde Mellem-Østen som destination – også fordi alternativerne til Egypten for hans del indskrænker sig til kun at omfatte Tyrkiet og Dubai. At kunne klare de mange op- og nedture uden på noget tidspunkt at have risikeret konkurs, endsige været i nærheden deraf, og uden nævneværdige sager i Rejse-Ankenævnet betegnes som prisværdigt i sig selv.

Charter til Egypten

Kort tid efter firmaets etablering i 1990'erne gjorde han, som første rejsearrangør i Danmark, Egypten til charterdestination. Niels Stjernegaard, indehaver af Stjernegaard Rejser og umådelig stærk på Egypten, havde forinden forsøgt at flyve charter dertil, men måtte opgive, fordi problemerne var for mange og for store. Det allerstørste problem var dog ikke uroligheder i Egypten, for dem var der ikke mange af dengang, men Egypt Air's mand i København, Hussein Abdel Nasser, der var yngste bror til afdøde præsident Gamal Abdel Nasser i Egypten, blev så irriteret over denne nye chartertrafik fra Danmark, fordi den tog passagerer fra Egypt Air.

Han var en hård negl. Med uddannelse som pilot i det egyptiske luftvåben og som bror til afdøde præsident Nasser gjorde han, som han selv ville. I det konkrete tilfælde reducerede han prisen på almindelige ruteflybilletter mellem Danmark og Egypten i en sådan grad, at det pludselig var Stjernegaards charterfly, det blev lidende.

Ibrahim valgte daværende Maersk Air som transportør, og sammen med 'de blå' lagde han en plan, der skulle forhindre, at han og Maersk Air blev kuet af Egypt Air på samme måde, som det var sket for Stjernegaard. Ibrahims charterflyvninger gik først til Hurghada og Luxor og først senere til Sharm.

Ikke blot den omstændighed, at Ibrahim havde det stærke og højt respekterede Maersk Air i ryggen, men også det forhold, at han er egypter, gjorde, at han lykkedes bedre end Stjernegaard. Desuden blev Nasser kaldt hjem for i stedet at blive chef for Egypt Air i Japan og Far East. (Hussein Abdel Nasser døde i år 2000 i en alder af 62 år, efter han var blevet ramt af lungekræft. Han arbejdede i Egypt Air til sine dages ende.)

Ibrahim gennemførte charterflyvningerne til sit gamle fædreland helt frem til Maersk Air's ophør i 2005. Og i de første år mødte han – i bedste Jørgen Løye-stil – personligt op til hver afgang i Københavns Lufthavn. Han ville sikre sig, at hans passagerer kom problemfrit af sted. I dag anvender han sig, naturligt nok, bl.a. af Egypt Air, som han selv er dansk GSA for.

Flere udenlandske touroperatører har ikke kunnet klare det økonomiske pres, som den egyptiske ustabilitet medfører. De er bukket under og har drejet nøglen om. At Ibrahim har klaret skærene, er dog ikke sket uden, at situationen, specielt i 2011, har sat sine fingeraftryk i årsregnskabet. I fjor måtte der således skæres kraftigt i programmet, og mange rejser blev solgt til halv pris. Det kunne aflæses på bundlinjen, der blev mere end DKK 200.000 lavere end året forinden.

Nye arbejdspladser

I Egypten er Ibrahim velkendt i vide kredse. Han har til stadighed flere aktiviteter i gang i sit fødeland. Således har han gennem årene investeret i diverse turismeprojekter, der har haft direkte karakter af tiltag med mange nye arbejdspladser som et af resultaterne.

Ibrahim beklager den politiske uro, hans fædreland ofte er genstand for. Men han konstaterer, at han personligt ikke kan ændre på tingenes tilstand, og mener, at hvis man vil have berøring med Egypten, så må man arbejde under givne vilkår. Han håber, at det nye regime klarer at skabe stabile forhold i landet.

Tre selskaber

Ibrahim Ramadan har en universitetsgrad i handel fra Ain Shams Universitet i Cairo samt en MBA (2003) fra Copenhagen Business School (CBS) i København. Han har siden virket som censor på MBA-uddannelsen på CBS.

Sin forbindelse til CBS har han vedligeholdt ved, at to fremtrædende CBS-folk i dag sidder i hans bestyrelser. Det drejer sig om Mogens Bjerre (53) og Karen Jarman Jørgensen (52).

Mogens er lektor og forsker på CBS. Han har en Ph.d. i strategi og markedsføring og er desuden cand. merc. i strategi og organisations-udvikling. I Atlantis' bestyrelse beklæder han formandssædet.

Karen er direktør hos Cost and Benefit, og hendes netværk i erhvervslivet er betydeligt. Bl.a. er hun medlem af VL Gruppe 49, hvor hun plejer sine kontakter til flere højdere i store firmer og koncerner. Desuden underviser hun på CBS.

Udover Atlantis Rejser ejer Ibrahim selskabet Global Airline Connect, som er GSA for Egypt Air. Det er lidt usædvanligt, at en touroperatør findes i rollen som GSA, men Ibrahim pointerer, at der – bortset fra ejerskabet – ikke er bånd mellem Atlantis Rejser og GSA-selskabet.

Såvel Atlantis Rejser som Global Airline Connect er ejet af Ibrahims holdingselskab, Global Leisure Group. Samtlige disse tre selskaber er anpartsselskaber.

Hovedvirksomheden – rejsebureauet – udgøres af Atlantis Rejser ApS, som kom ud af 2011 med et positivt resultat på DKK 563.000 og en egenkapital på DKK 4,7 millioner.

Året forinden nåede man DKK 783.000, mens egenkapitalen udgjorde DKK 4,2 millioner. Tilbagegangen i driftsresultatet på DKK 220.000 forklares med uroen i Egypten og til dels også i Tunesien.

2009 gav DKK 286.000 på bundlinjen, og 2008 var selskabets absolut bedste år med et positivt resultat på så meget som DKK 2,6 millioner og en egenkapital på DKK 3,1 millioner.

Halvering af egenkapitalen

Interessant er det at studere tallene i holdingselskabet Global Leisure Group, Ibrahims private, danske tegnebog.

. De har været meget svingende: DKK 1,7 million i 2007; DKK 6 millioner i 2008; DKK 1,2 million i 2009; DKK 7,6 millioner i 2010; DKK –10,4 millioner i 2011.

Egenkapitalen i Global Leisure Group har udgjort DKK 7,8 millioner (2007), DKK 15,5 millioner (2008), DKK 16,7 millioner (2009), DKK 24,3 millioner (2010) henholdsvis DKK 13,8 millioner (2011).

GSA-selskabet er nyt, og for det selskab foreligger kun regnskab for 2011, hvilket udviser et beskedent minus på DKK 178.000. Etableringsomkostninger samt det forhold, at Egypt Air måtte indstille trafikken mellem Cairo og København i begyndelsen af året, menes at være forklaringen på de røde tal i Global Airline Connect.

Det store indhug i egenkapitalen i Global Leisure Group (fra DKK 24,3 millioner i 2010 til DKK 13,8 millioner i 2011) synes ikke at have direkte forbindelse til driftsselskaberne, hvorfor formodning om en dyr skilsmisse i privatlivet henholdsvis investeringer i Egypten regnes som de mest sandsynlige årsager.

At størstedelen af de årlige overskud i Atlantis Rejser overflyttes til moderselskabet for på den måde at holde egenkapitalen i Atlantis Rejser nede i en størrelsesordenen på DKK 3 til 5 millioner, kan tyde på, at meningen er at være rede til et hurtigt salg i tilfælde af, at 'en rig onkel' kommer forbi på Frederiksberg Allé og vil slå en hurtig handel af med Ibrahim Ramadan – manden med verdensformat. ■

james@travelpeople.dk

GLOBAL LEISURE GROUP ApS

(Kapital: DKK 125.000)

År	Nettoresultat	Egenkapital
2007	1.765	7.825
2008	6.002	15.515
2009	1.235	16.703
2010	7.640	24.295
2011	-10.461	13.844

GLOBAL AIRLINE CONNECT ApS

(Kapital DKK 80.000)

År	Nettoresultat	Egenkapital
2011	- 178	- 98

ATLANTIS REJSER ApS

(Kapital DKK 3,5 millioner)

År	Nettoresultat	Egenkapital
2007	503	2.833
2008	2.623	3.123
2009	286	3.409
2010	783	4.192
2011	563	4.755

Hos Kipling Travel går kurven opad!

Kipling Travel flyttede ind i den gamle brugsforening med tårnet i Slangerup i sommeren 2011.

Bag Lars Gundersen

Lars er gift med Lene, med hvem han har to døtre, Sigrid på 13 og Esther på 10 år.
Med udsigt til et smukt, bakket morænelandskab fra Istiden bor Lars sammen med familien på deres gård i nærheden af Frederiksværk. Familien består af tre generationer, idet Lenes forældre bor i den ene længe, mens Lars, Lene og børnene udfolder sig i den anden.

Brugsforeningen i Slangerup har Lars Gundersen omdannet til rejsebureau med Himalaya-landene som specialitet, og snart udvider han med rejser til traditionelle ferie-destinationer.

Af Lise Dakinah.

DET KRIDHVIDE hjørnehus med tårnet ligger på hovedgaden lige i centrum af Slangerup. Over døren står der Kipling Travel ved siden af logoet – det tibetanske symbol for uendeligheden.

Måske er der noget uendeligt over Kipling Travel. Rejsebureauet med Lars Gundersen ved roret har navigeret gennem krisen uden tab, endda til trods for opstart på et markedsmæssigt dårligt tidspunkt, ekspansion med flere ansatte og nye rejsemål samt et nyt domicil, der har kostet kassen i renovering. Kipling Travel er tre gange i træk blevet kåret som Gazelle-virksomhed og har opnået den højeste kreditværdighed, et såkaldt Trippel-A.

'I bund og grund tror jeg ikke, at vor branche har flere konkurser end andre,' siger Lars. 'Men det har da været bekosteligt med luftfartsselskaber, der er gået ned, og med askeskyen. Vi har måttet købe mange ekstra billetter, så vore kunder ikke skulle strande, og det har vi været i stand til, fordi Kipling Travel er en sund virksomhed.'

Lars ønskede fra starten i 2003 at være et 'videnbureau' og havde på det tidspunkt allerede rejst Himalaya-landene tynde – især Nepal, men også Nord-Indien, Tibet og senere Bhutan. Med den ballast havde han opbygget en stor videnbase, og det lå lige til højrebenet at sælge rejser til kunder, der gerne ville have et dybere kendskab til regionen end den information, man kan finde på nettet og i brochurerne. Det forhold kickstartede økonomien.

Varm kaffe – intet overarbejde

Lars fortæller: 'Men du kan have al den viden, al den uddannelse og alle de talenter, der skal til – og alligevel kommer du ingen vegne uden lidt held, en masse hårdt arbejde samt en evne til at bruge kuglerammen. Det er også alt eller intet at have det rigtige hold, og jeg har nogle dygtige, dedikerede medarbejdere, som har skabt kontinuitet omkring firmaet. Nogle af dem har været her i flere år, hvilket er guld værd.

Grundlæggende har vi således en god arbejdsplads, hvor vi er med til at motivere hinanden uden at være statiske. Vi har ikke mange regler, men dog to: 1) Der skal altid være varm kaffe på kanden. 2) Og aldrig noget overarbejde!'

'Selv om Kipling Travel startede ud med et marginalt marked, skyder firmaet i dag med spredehagl,' som Lars Gundersen forklarer med, at man nu sælger både badeferier, malerferier, safarirejser og bjergbestigning. Han konstaterer dermed, at udendørsanarkisten og den aktive rejsende stadigvæk findes som en del af kundesegmentet, men at flere andre er kommet til, og det betegner han som både firmaets styrke og firmaets problem:

'Seniorsegmentet går helt op til de 80 år, og mens nogle af vore kunder gerne vil klatre op til hytten i Himalaya på tre dage, ønsker andre at blive kørt dertil i jeep på et par timer. Det svarer til, at nogle gerne vil på en kulturel vinrejse, hvor andre besøger en økologisk vingård på Sicilien.

En af vore udfordringer er således at fortælle, hvem vi er.'

Nyt domicil

Huset på Kongensgade i Slangerup er en tidligere brugsforening, der rummer et hus med lyst til at gå på opdagelse, og som rummer overraskelser. Trapper fører op fra et niveau til et andet, og inde bag konferencerummet ender et par trappetrin nede i det tidligere industrikøkken, der er renoveret og nu fungerer som en hyggelig personalestue.

Huset er indrettet med et 200 kvm. stort rejsecenter plus 100 kvm. kælder, hvilket tilsammen udgør en perfekt størrelse til ham og de ni medarbejdere, der flyttede ind i sommeren 2011.

Tidligere havde Kipling Travel til huse i en udbygget stald på den gård mellem Slangerup og Frederiksværk, hvor Lars bor privat med sin familie. Men i takt med, at virksomheden voksede, slog pladsen på de 90 kvm. ikke til:

'Der skete mange sjove ting derude,' fortæller Lars. 'Nogle gange løb køerne væk, og så skulle jeg ud og hente dem ind. Men gården ligger et par kilometer ud af en grusvej, og med sne i en meters højde om vinteren samt telefon og internet, der nogle gange gik ned, blev logistikken lidt besværlig.

Selv om vi i princippet kunne ligge på månen eller i Congo, så er tilgængeligheden trods alt vigtig. Ganske vist har det ikke givet en mærkbar bedre forretning at komme til Slangerup, men vi oplever dog i stigende grad, at folk gerne vil komme forbi til en snak over en kop kaffe.'

De flere råkvadratmeter giver desuden bedre plads til Nepals Turistråd, som Lars for et par år siden blev udnævnt som ambassadør for. Det er et ekstra job på honorær-basis, altså ulønnet arbejde, men Lars vil gerne hjælpe det land, der har været med til at forme hans liv, og mener, han kan gøre det fornuftigt for begge parter.

Fremtiden

Lars Gunnrsen satser først og fremmest på, at Kipling Travel fortsætter som en sund og stærk virksomhed med tilfredse kunder. Men han udelukker ikke yderligere ekspansion, og han regner med at ansætte nogle flere medarbejdere næste år:

'Selv om vi får rejsemål til landene omkring Middelhavet og i højere grad vil gå ind i det sydlige Afrika med nye destinationer, så føler jeg mig ikke sikker på, at vi vokser lige så hurtigt de næste ni år som i de første ni. Men at blive større er heller ikke et mål i sig selv. Vi skal have hjertet med, og mine fremtidsønsker går på at få mere tid til innovation, blive en fri spiller på banen og have et ledelsesteam, der kan arbejde selvstændigt med ansvar for egen enhed. Det er her, vore dygtige medarbejdere kan være med til at gøre en forskel.'

'I virkeligheden bryder jeg mig slet ikke om at være leder,' siger en beskeden Lars. 'Jeg vil meget hellere bruge tid på at produktudvikle mine skæve ideer og forretningsudvikle. Det ville være vidunderligt. Jeg kunne også lave kaffe og lege coach, hvilket jeg faktisk tror, jeg ville være bedst til. Det ideelle er, efter min bedste vurdering, at arbejde ud fra et selvledende princip. Men det kan man kun i firmaer op til en vis størrelse. Så der bliver nogle udfordringer, hvis vi vokser yderligere,' siger han.

Det er ikke ideerne og visionerne, der mangler i Slangerup, og på et tidspunkt vil Lars Gundersen allerhelst hjælpe små virksomheder i andre brancher med innovation og forretningsudvikling:

'Det bliver en gang i fremtiden,' smiler han. 'Det er ikke fordi, jeg har de vise sten. Men jeg tror, man kommer langt med ærlighed og sund fornuft – to begreber, der har været med mig hele vejen. Og det kan jeg måske lære andre.' ■

lise@travelpeople.dk

Kipling Travel

50 pct. af Kipling Travel's omsætning er fra individuelle, skræddersyede rejser. Den anden halvdel udgøres af grupperejser med dansk rejseleder. Kipling Travel blev kåret som Gazelle-virksomhed i 2008, 2009 og 2010 af dagbladet Børsen og Greens Analyse. Firmaet har kreditvurdering Trippel-A fra Soliditet. (Under fem procent af alle danske virksomheder opnår denne bedste kreditvurdering.)
Lars Gundersen ejer 50 pct. af Delhi Kipling Travel i New Delhi. En sund lille virksomhed og et sjovt projekt, som han siger, med fire agenter, der sælger indadtil. Lars sidder desuden i Rejsebureauforeningens Advisory Board og arbejder med at lægge strategier for CSR (Coporate Social Responsibility). Han blev for et par år siden udnævnt til ambassadør for Nepal Tourism.
Kipling Travel støtter alverdens børne- og dyreprojekter, udviklingsprojekter og humanitære foreninger.

Lars Gundersen har rejst i Nepal siden 1980'erne og elsker landet.

Portugal – Europas billige rejseland

Turistchef Stig Kaspersen har et mål om at få 200.000 danske turister til Portugal inden for få år.

Lissabons gamle sporvogne kører på kryds og tværs i byen, og turister kan man fordel tage Linje 28, der kører fra Alfama til Bairro Alto i to cirkler, nærmest som et otte-tal. For sådanne to rundture af en times varighed betaler man € 1,20, altså mindre en DKK 10 – og så har man stort set været rundt i hele byen og har passeret alt, som er 'must' for en turist.

Sporvognene er selvsagt ikke så komfortable som moderne turistbusser, men de er hyggeligere og mere autentiske i gadebilledet. Linje 28 kører ad stejle og snoede gader. Man tror næsten ikke, sporvognen kan kante sig rundt i svingene. Men det lykkes altid.

Lissabon er bygget på syv høje, hvilket er årsag til, at gaderne i visse dele af byen er så stejle.

Af Aage Krogsdam.

PORTUGAL HØRER blandt Europas billigste lande, når det gælder prisniveauet for turister. Det fremgår af en nylig rapport fra EU.

Portugals turistchef i Danmark, Stig Kaspersen (46), mener selvsagt, at det er en fordel for hele den portugisiske turistindustri, at Portugal er 'et billigt land' at rejse til. Han udgår fra, at den økonomiske situation vil gøre det endnu mere attraktivt for bl.a. danskere at lade Portugal indgå i ferieplanerne.

Siden 1995 har han 'solgt' Portugal til danskere, der drager til Portugal i et antal af 170.000 pr. år. Strømmen af danske turister er stødt stigende, og Stig forventer, at den tendens vil holde sig også i de kommende år trods den aktuelle økonomiske situation, der i Danmark ikke synes at have ramt rejsebranchen synderligt, slet ikke den outgoing traffic for den brede del af befolkningen.

'Det umiddelbare mål er at få minimum 200.000 danskere til at besøge Portugal inden for en overskuelig årrække,' oplyser Stig. 'Vi har en formodning om, at det vil lykkes at nå det antal – ikke mindst takket være vor gode samarbejdspartnere.'

Udover de store charterrejsearrangører som Apollo, Bravo Tours, Spies og Star Tour har Aarhus Charter i flere år haft Madeira som sit toprejsemål. På det seneste har den århusianske touroperator dog udvidet sit program med destinationer i andre lande, men stadigvæk udgør Madeira det vægtigste feriemål.

Også PortugalBureauet bidrager stærkt med danske rejsende til Portugal. Bureauet, der i dag er ejet af Kurt Kvorning i Aarhus, hvilket ikke har gjort det mindre slagkraftigt, har specialiseret sig i gruppearrangementer såvel som individuelle rejser.

Endvidere har det portugisiske luftfartsselskab TAP udvidet sin trafik på København, så man nu har 10 ugentlige afgange til Lissabon. Den kraftige udvidelse skal ikke blot bidrage til at øge mængden af danske turister til Portugal, men hænger i lige så

stor grad sammen med selskabets betydelige trafik til Syd-Amerika.

Fem turist-regioner

Stig Kaspersen noterer, at Portugal har meget at byde sine besøgende på, selvom landet i nogen udstrækning står i skyggen af sin store nabo på den iberiske halvø, Spanien, der hører til et af de største turistlande i Europa:

'Vi opdeler Portugal i fem overordnede turistregioner: hovedstaden Lissabon, Algarve-kysten i syd, Porto-området i nord samt Madeira og Azorerne ude i Atlanten. Madeira har i adskillige årtier været et stærkt kort for danske ferierejsende, mens Azorerne først på det seneste er kommet i danskernes søgelys,' fortæller Stig.

Det begyndte med, at Bravo Tours' søstervirksomhed i Malmö, Sol-Resor, startede charterrejser til den midtatlantiske øgruppe, og efter nogen tid blev konceptet også taget op af Bravo Tours, der siden har sendt rigtigt mange danskere dertil. Da trafikken for tre år siden toppede, var næsten en tredjedel af alle udenlandske turister på Azorerne fra Danmark!

Klimaet og naturen

'Generelt favner Portugal meget bredt. Der er aktiviteter for unge strandløver; der er mulighed for slap-af-ferie på Madeira og Algarve; mens det på Azorerne er naturen, der er i centrum. Og på Algavekysten mod syd er desuden golfrejser blevet meget populære,' konstaterer Stig.

'Overalt i landet er der mange historiske slotte og monumenter, så det segment er således også dækket ind.

Portugals placering ved Atlanten gør, at landets kystline er meget anderledes end den spanske Middelhavskyst. Portugals kyst byder både på klippeformationer med en uspoleret rå skønhed og på pitoreske bade- og fiskerbyer.

Atlanterhavets indflydelse medfører desuden, at der naturmæssigt er meget stor forskel på det nordlige og sydlige Portugal. Det gælder klimaet og dermed også naturen.

Portugiserne er meget imødekommende og byder åbenlyst fremmede velkommen. Portugiserne er selv dominerende i de lokale miljøer – på strande og restauranter. Det betyder, at man med ganske få undtagelser føler, at man er gæst i deres land – på deres præmisser og blandt dem selv. Man får ikke følelsen af at leve i en turist-ghetto uden kontakt til den virkelige verden.'

Stig tilføjer, at nok er alle aldersgrupper repræsenterede i incoming-turismen, men at de 50-60-årige er dominerende.

Ændrede arbejdsopgaver

Den funktion, det portugisiske turistkontor i dag udfylder, har ændret sig, siden Stig Kaspersen startede i 1995. Dengang var arbejdsopgaverne bl.a. at tale direkte med 'kunderne', der gerne kom til turistkontoret efter foldere og brochurer:

'I dag bruger folk Internettet samt vort Call Center i Portugal, hvor de får besvaret deres spørgsmål. Turistkontoret rolle har ændret sig til i stedet at fungere som rådgiver for de forskellige regioner i Portugal, når disse vil vide, hvordan de bedst muligt kan markedsføre deres region i Danmark,' fortæller Stig. 'Det er således de enkelte regioner, der selv bestemmer, i hvilken udstrækning de vil lade sig markedsføre i hvert land. Regionerne betaler halvdelen af udgifterne til markedsføringen, så på den måde hænger tingene fornuftigt sammen.'

Regionernes budgetter varierer kraftigt fra år til år. De seneste par år har man brugt omkring DKK 2 millioner i Danmark.

Regionernes markedsføringsbudgetter er delvist finansieret af lokale hoteller, golfbaner, agenter, busselskaber etc.

Ved Stigs start i 1995 tog et team på ni personer sig af handel og turisme på Handelskontoret, der dengang var fysisk adskilt fra ambassaden. I dag er Stigs ansvarsområde blevet en integreret del af ambassaden. Desuden har han en del opgaver omkring turisme i det øvrige Skandinavien samt de Baltiske lande. Det udføres i samarbejde med kolleger på den Portugisiske ambassade i Stockholm.

Expo 98

Efter at Stig Kaspersen startede i jobbet i 1995, var en af hans første, store opgaver at være med til at eksponere verdensudstillingen Expo 98 i Lissabon på det danske marked.

'Den var imidlertid kun én af mange opgaver og fyldte ikke så meget i hele mit virke, men det var lærerigt at være med til at eksponere udstillingen, som var en stor begivenhed for Portugal,' siger turistchefen i dag. 'I Skandinavien var der dog ikke den samme store interesse for udstillingen. Jeg har ikke noget tal på, hvor mange danskere der besøgte udstillingen, men mit gæt er, at det var mindre end 10.000, og de fleste af dem var nok forretningsfolk.

Portugal-in-Brief

- **Antal indbyggere: 11 millioner.**
- **Hovedstad: Lissabon med knap 1 million indbyggere.**
- **Antal udenlandske besøgende i 2011: 13 millioner (95 pct. turister, 5 pct. business).**
- **Antal besøgende fra Danmark i 2011: 170.000.**
- **Indtægter på turismen i 2011: DKK 56 milliarder.**

ANTOR

Ved siden at sit arbejde som turistchef har Stig Kaspersen også taget sig tid til at være formand for sammenslutningen af udenlandske turistkontorer i Danmark, ANTOR – en post, han blev valgt til for kun et par år siden.

Stigs visioner for organisationen er, at medlemskab af ANTOR skal give mening for medlemmerne. De skal have værdi for deres medlemskab, som koster DKK 3.000 om året:

'Og for de penge skal vi levere nogle ydelser, som kan have interesse for alle. Vi skal selvfølgelig ikke glemme, at vi er konkurrenter om at tiltrække danskerne til at rejse til hvert medlems eget land. Og derfor er det vigtigt, at vi laver fælles arrangementer, hvor vor interne konkurrence ikke er i spil. Det kan være aftaler med hotelkæder om overnatning i landet til vores medlemmer til reducerede priser. Det kan være deltagelse i messer med rabat, når vi tilmelder os samlet.

Desuden skal vi gennemføre analyser om rejsebranchen, som alle kan have glæde af. Vi har fået produceret en bedre hjemmeside, så jeg føler, vi er på vej i den rigtige retning. Og foreningen er nu oppe på 19 medlemmer. Portugal, Frankrig, Østrig, Kroatien, Californien, Tyskland, Storbritannien, Grækenland, Holland, Ungarn, Island, Israel, Italien, Norge, Sverige, Syd Afrika, Spanien, Thailand samt Trinidad & Tobago.

Vi mangler endnu at få Bulgarien, Finland, Irland, Grækenland, Grønland, Irland, Polen, Rumænien og Schweiz med, men problemet er, at flere af nævnte lande slet ikke har repræsentation i Danmark, men for de flestes vedkommendes ledes fra Stockholm. Derfor er det lidt svært at få dem som medlem på grund af logistikken.

Stig Kaspersen.

Et andet problem for nogle turistkontorer er, at de skal have godkendt medlemskab og dermed økonomi af deres hovedkontor hjemme. Og her kan man ikke altid se fordelene ved at være med i ANTOR. Men bestyrelsen arbejder på at få alle med,' siger Stig Kaspersen.

Stig Kaspersen, Portugals turistchef i Danmark siden 1995, gør opmærksom på, at prisniveauet i Portugal er så lavt, at landet hører til blandt de absolut billigste rejselande i Europa. Portugal besøges årligt af 170.000 danskere, og det tal forsøger Stig nu at få op på 200.000. Billedet er taget på den portugisiske stand på feriemessen i Bella Center i år.

Det var ikke min oplevelse, at Expo 98 spillede nogen markant rolle for danskernes interesse for at rejse til Lissabon.

Generelt vil jeg sige, at i dag har disse store verdensudstillinger ikke samme betydning som tidligere, hvor en by eller et helt land blev eksponeret via udstillingen. Nu om stunder er der mange events og Internettet til at markedsføre et land på, hvorved markedsføringen er spredt ud på betydeligt flere områder end tidligere.'

Expo 98 var et erhvervsprojekt, som medførte renovering af et helt byområde, og senere er den del af udstillingen bevaret og inkluderer i dag moderne boligkvarterer samt bygninger til både sport og underholdning foruden et stort akvarium. Området er blevet flot implementeret i Lissabon og fungerer i enhver henseende optimalt. Der er de portugisere, der mener, at denne nye bydel er det største udkomme, som det store udstillingsarrangement kastede af sig.

Portugal i fokus

Selvom Expo 98 ikke fik den tiltrækningskraft på udenlandske turister, som arrangørerne havde budgetteret med, var udstillingen trods alt med til at sætte Portugal på verdenskortet, hvilket landet i øvrigt ikke har været overvældende forvænt med.

På 1900-tallet var det først og fremmest koloni-krigene med de fleste koloniers frigørelse som resultat, og naturligvis også Salazar-styrets sammenbrud og dermed overgangen til demokrati, som var de største forandringer for landet.

I det nye årtusinde har Portugal haft fokus rettet mod sig ved afviklingen af Europamesterskabet i fodbold (2004); og i allernyeste tid har valget af portugiseren José Manuel Barroso til formand for EU-kommissionen sat sig fast på nethinden, naturligvis primært i Europa. José Manuel bedømmes at have røgtet sit hverv som kommissionsformand så vel, at hans virke har udgjort en positiv faktor for landet.

Hvad der også har rettet søgelyset mod Portugal, om end i en negativ retning, er selvsagt landets økonomiske krise, hvor Den Europæiske Centralbank måtte træde til for at afværge en statsbankerot. Men Portugal kører videre – og udenlandske turister føler sig udmærket tilpas i det naturskønne land med de gæstfrie indbyggere. ■

Fra sommerguide og skiguide til turistchef

I sin gymnasietid var Stig Kaspersen bidt af en 'gal skiløber', og kunne han komme på skiferie hver vinter, så var det lykken.

Opholdet på pisterne i de østrigske bjerge førte til, at han gerne ville være skiguide, hvilket dog ikke lod sig gøre uden også at have været sommerguide i et europæisk land.

Den unge Stig Kaspersen kendte den daværende produktchef i Portugals Handels- og Turistbureau, Lars Eckart, og via ham kom Stig i kontakt med Fritidsrejser (senere Startour). Han blev så sendt til Spanien og senere Portugal som sommerguide for Fritidsrejser, og på den måde indhøstede han kvalifikationer til at komme på skiguideskole i Frankrig.

Med kombinationen sommerguide i Spanien og Portugal og skiguide om vinteren i Østrig var Stigs løbebane indenfor turisme udstukket – og han greb straks chancen.

Stig sugede viden til sig om især Portugal, lærte sproget og blev så forelsket i landet, at han blev der i hele fem år, hvorefter han syntes, at nu skulle han hjem og have en lidt bredere uddannelse.

Herefter startede han i 1991 på Handelshøjskolen, hvor han fik en HA-uddannelse for derefter at fortsætte på cand. merc.-studiet. Det senere fik han imidlertid aldrig gjort færdigt, idet han i 1995 blev ringet op fra den portugisiske ambassade, der tilbød ham jobbet som 'Produktchef for Turisme':

'Det kunne jeg bare ikke sige nej til,' fortæller Stig, der er blevet hængende i den stilling lige siden. (Stillingsbetegnelsen er i mellemtiden ændret til Turistchef.)

Velkommen ombord på TAP Portugal

Direkte til LISSABON fra Oslo, Stockholm, Helsinki, København og Hamborg

Direkte videre fra LISSABON til Sydamerika, Afrika og USA

TAP PORTUGAL's nordiske medarbejdere ønsker dig og din kunde velkommen ombord.

Ewy Bergenwall
atoarn@tap.pt

Ewonne Dahlin
atoarn@tap.pt

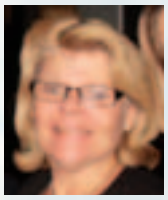
Catharina Christman
atoarn@tap.pt

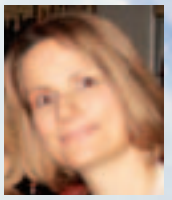
Chantal Tabatabai
tapgroups.sto@tap.pt

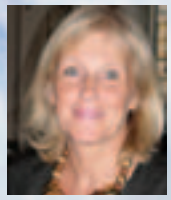
Margareta Ekvall
tapsales.sto@tap.pt

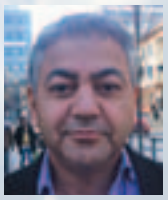
Lakhdar Trea
atoosl@tap.pt

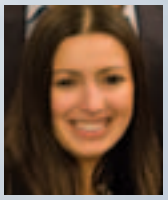
Raquel Johansen
atoosl@tap.pt

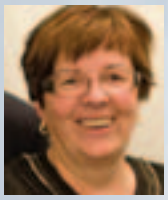
Martine Liaklev
tapsales.osl@tap.pt

May Lin Gjøn
tapgroups.osl@tap.pt

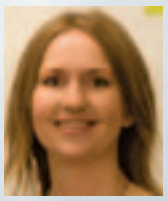
Hege Storstrøm
tapsales.osl@tap.pt

Anitta Järvella
tapsales.hel@tap.pt

Eeva-Kaarina
tapsales.hel@tap.pt

Minoo Larsen
tapgroups.cph@tap.pt

Ulrika Lembke
atocph@tap.pt

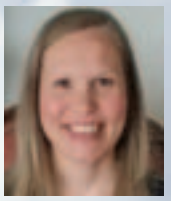
Eva Joensuu
atocph@tap.pt

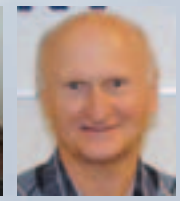
Arild Heggeland
corporate.nordics@tap.pt

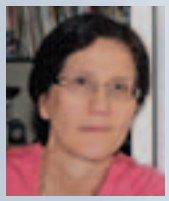
Rita Pinto
rpinto@tap.pt

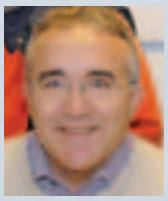
Joao Morais
jmorais@tap.pt

Fotos Cecilie Ødegård

Allerede ombord på **TAP PORTUGAL's komfortable Airbus** begynder din kunde sit behagelige ophold.
Her kan din kunde slappe af og nyde den gode betjening du får af den venlige portugisiske besætning.
I forplejningen ombord indgår bl.a. **varmt måltid og portugisisk vin.** ***Velkommen ombord!***

WORLD TRAVEL AWARDS WINNER 2011
World's Leading Airline To South America and Africa

TAP PORTUGAL
STAR ALLIANCE
www.flytap.com

Belgiens turistchef i Danmark opererer fra Bruxelles

25-årige Lynn Dauwe promoverer Bruxelles og Flandern på de danske og svenske markeder fra sit kontor i Bruxelles.

Lynn Dauwe, fotograferet på velkendte Grand Place i hjertet af Bruxelles, skal servicere det danske såvel som det svenske marked fra sit kontor i den belgiske hovedstad.

Af Aage Krogsdam.

LYNN DAUWE, en 25-årig belgisk pige, hjemmehørende i Dendermonde, midtvejs mellem Bruxelles og Gent, er udset til Belgiens turistchef i Danmark og Sverige. Men Belgien nedlagde for et år siden sit turistbureau i København, så Lynn er blevet placeret ved det centrale turismekontor i Bruxelles, hvorfra hun fremover skal udøve belgisk turistpropaganda i både Danmark og Sverige.

De belgiske turistmyndigheder mener, at det nok skal være muligt for Lynn at inspirere både danskere og svenskere til at besøge såvel den belgiske hovedstad som Flandern, og dermed følger belgierne, hvad flere andre lande også har gjort, idet man lader Internettet spille en fremtrædende rolle. Belgierne har udarbejdet hjemmesider på både dansk og svensk, og har publikum noget ønske om 'personlig betjening', findes et telefonnummer til Lynn i Bruxelles.

Lynn taler både dansk og svensk. Hun har været såkaldt udvekslingsstudent med et års ophold i Uppsala, og siden lærte hun dansk på det danske kulturinstitut i Bruxelles, hvilket var forholdsvis let, fordi hun forinden beherskede svensk.

EU og NATO

I 2011 kom 62.000 danskere på besøg i Belgien. De boede i gennemsnit to nætter i landet, så mange har blot været i Belgien for en kort bemærkning – enten på vej andre steder hen i verden eller på en to- til tredages storbyferie i Bruxelles.

'De danske gæster bruger ikke de store beløb under opholdet i Belgien,' konstaterer Lynn. 'Kun € 108 pr. dag i gennemsnit bliver det til, og det beløb er noget mindre end, hvad andre turister lægger.'

Lynn Dauwe oplyser desuden, at kun halvdelen af de danskere, der besøger Belgien, er egentlige turister, mens den anden halvdel udgøres af forretningsfolk samt personer med ærinde hos EU henholdsvis Nato. ■

Belgien har gennem mange år været kendt som producent af mange forskellige ølsorter. Gruut-øllet er mest kendt for, at det brygges på krydderier og ikke på humle.

BELLA SKY COMWELL

– VI GØR DIT MØDE TIL EN SUCCES

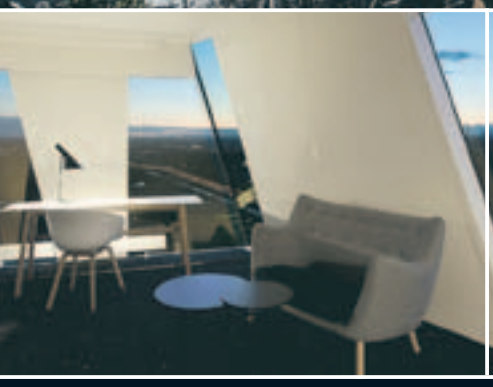

Bella Sky Comwell er en integreret del af Bella Center og har stort set ubegrænsede kapacitetsmuligheder i forbindelse med afholdelse af kongresser og udstillinger med op til 15.000 deltagere. På hotellet kan vi tilbyde 30 mødelokaler med dagslys, som alle er indrettet med det nyeste AV- og IT udstyr samt gratis trådløst internet.

Nøgleordene på Bella Sky Comwell er fleksibilitet, engagement og et personligt unikt samarbejde omkring ethvert arrangement - uanset størrelse. Ring og få en snak med vores uddannede MeetingDesigners, som er klar med gode råd og vejledning til hvordan netop jeres møde, kan blive en succes.

Ring på 3247 3030 eller læs mere på **bellaskycomwell.dk**

BELLA SKY
HOTEL COPENHAGEN
Comwell

Christine Aaby, presseansvarlig for Atout France på det danske, finske og norske marked, elsker heste. Og hestene elsker Christine.

Frankrig under huden

Det er kærligheden til det franske, der smører hjulene hos Christine Aaby. Og det er lige så meget kommunikationen til rejsejournalisterne på den ene side og turistrepræsentationerne i Frankrig på den anden, der får hende til at elske sit job.

Af Lise Dakinah.

ALLE DANSKE rejsejournalister, alle ANTOR-repræsentanter og de fleste andre i rejsebranchen kender Christine Aaby. Siger man Atout France, siger man samtidig Aaby. Og ikke er det så mærkværdigt, for snart kan Christine nemlig fejre sølvbryllup i sit ægteskab med Det Franske Turistkontor i København.

Gennem snart 25 år har hun således været bindeleddet mellem de danske rejsejournalister og de franske turistrepræsentationer i Frankrigs mange regioner, både i moderlandet og på de oversøiske destinationer. Christine har ikke tal på, hvor mange presseture hun har arrangeret, hvor journalister har kunnet opleve Frankrig og efterfølgende skrive en fængslende historie om området, så Hr. og Fru Danmark er blevet inspireret til selv at opleve det franske:

'Frankrig har det hele, specielt når man tænker på, hvor forskelligt landet er fra region til region, især med sydamerikanske Guyana og øerne i Caribien, i Det Indiske Ocean, i Stillehavet og Korsika i Middelhavet. Man kan blive ved med at gå på opdagelse og

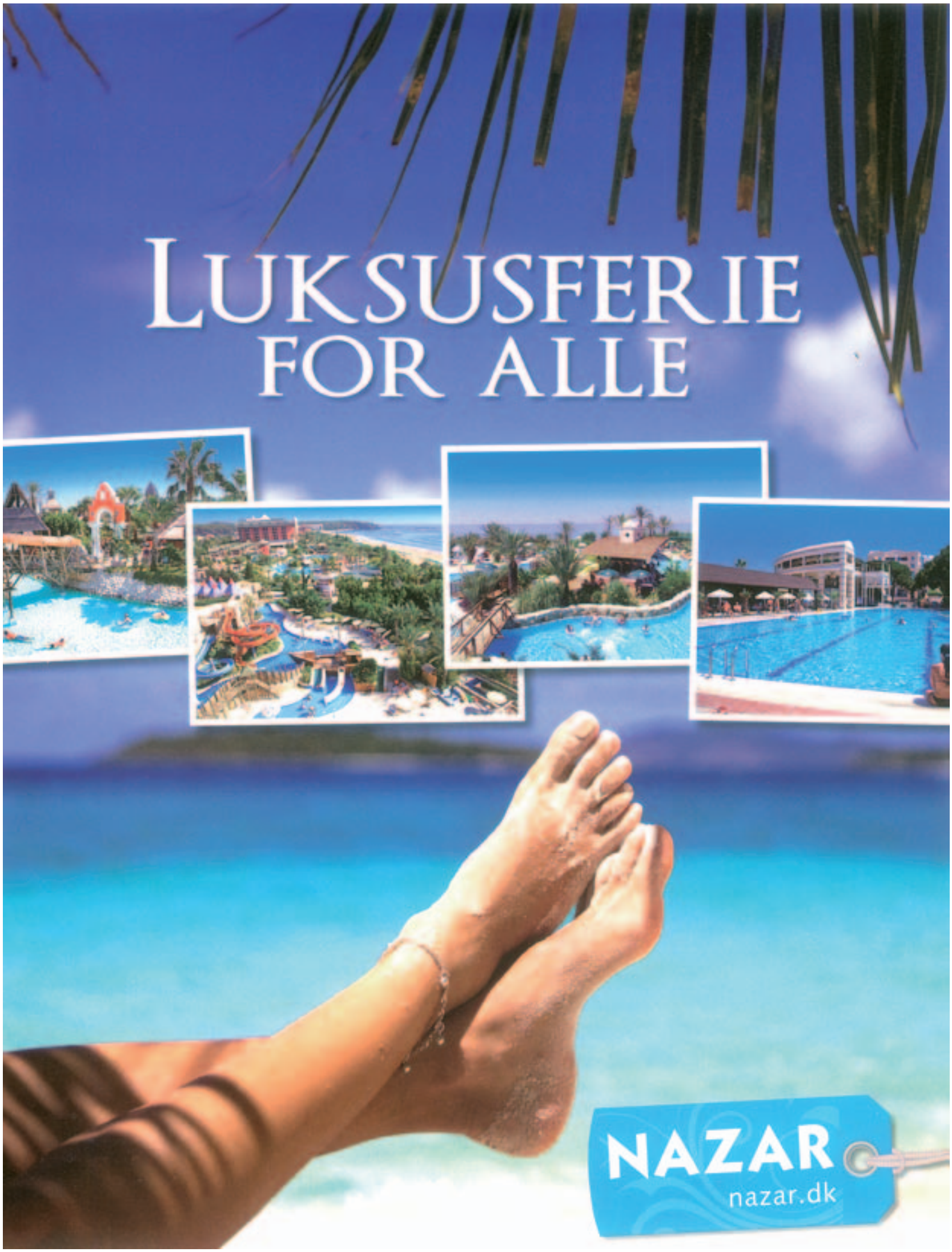
LUKSUSFERIE
FOR ALLE
NAZAR
nazar.dk

dykke ned i noget nyt, der er helt anderledes', siger Christine med et stort smil.

Ved et tilfælde

Altid har Christine været fascineret af det kulørte, det eksotiske og det inspirerende anderledes. Derfor pakkede Christine i 1982 kufferten og tog til Elfenbenskysten for dér at undervise i engelsk og for selv at få det franske modersmål med på købet.

'Da jeg i 1985 kom hjem, fik jeg arbejde på Elfenbenskystens Ambassade i Hellerup. Det var dog kun et halvdagsjob, men en dag blev det mig fortalt, at Det Franske Turistkontor havde brug for en vikar med ansvar for rejsebureauerne.'

Dengang havde turistkontoret til huse i starten af Strøget, og kvadratmeterne var så få, at der først var en plads til Christine sidst på eftermiddagen, når en af de andre var gået hjem. Men jobbet blev hurtigt til et på fuldtid, og i 1989 flyttede turistkontoret til Ny Østergade 3 – med en egen plads til Christine!

16 år senere flyttede franskmændene til matriklen Toldbodgade 18, hvor de stadigvæk er, og ud over den ny adresse har turistkontoret hen ad vejen tillige skiftet navn. I 1987 hed det *Det Franske Turistkontor: Maison de la France – og fra 2009 Atout France:*

'Mit job udviklede sig hurtigt til at omfatte kommunikationen med journalisterne. Min første kontakt var til Erik Pouplier (dansk forfatter og fhv. DR-journalist. Red.), der ringede fra Frankrig og sagde: *Arjhh, har de nu fået en ny igen. Hvor længe bliver du så?* Det er længe siden, og Erik og jeg har grinet af det mange gange.

Det var dengang, nyhedsbrevene blev puttet i kuverter og sendt ud med håndkraft, og informationen til Paris foregik med telex. I dag véd folk dårligt, hvad en telex er. Men det var, som nogen af os husker, tiden, før computeren og delete-tasten var opfundet. Vi brugte skrivemaskine med kvajeblæk for at rette fejl. Når vi lavede regnskab, foregik det med karbonpapir, og så måtte man skrive det hele om, når der var slåfejl', fortæller Christine og lyder som et levn fra fortiden.

Atout = trumf

Da Det Franske Turistkontor officielt skiftede navn til Atout France, blev opgaverne samtidig udvidet:

'I dag er vi mere fremadrettet med hensyn til at udvikle turisme; vi laver markedsanalyser og rådgiver franske destinationer og lufthavne om, hvor vi tror, der er et potentielt marked for danske turister. Turismen flytter sig, og det gør den bl.a. på baggrund af direkte flyruter, som har stor betydning for turisme-udviklingen i de forskellige regioner. Det så vi ganske tydeligt, da Maersk Air i første halvdel af 2000-tallet – dengang Finn Ølund var selskabets chef – fløj på flere franske destinationer.'

Atout betyder trumf, og Christine véd ikke, hvorfor et reklamebureau fandt på det navn. Men hun synes i hvert fald, at Frankrig er en trumf på hånden med alt det, landet har at tilbyde:

'Frankrig har det hele, og derfor går jeg med stor fornøjelse og glæde på arbejde hver dag. Der er hele tiden nye opgaver at løse. Og forbindelsen til journalisterne – jeg føler lidt, at det er *mine* journalister – har jeg, i hvert fald for en stor dels vedkommende, haft i lange tider, og jeg føler, vi efterhånden er blevet som en stor familie. I mange tilfælde kender jeg også deres børn, mænd og koner. Det er noget særligt.'

Finland

'Det er spændende og udfordrende at planlægge en presserejse, men også at forberede en pressekonference, hvor de franske turistrepræsentationer kommer herop. Jeg er jo nødt til at satse på, at der er journalister, der gider komme og møde dem. Når jeg så efterfølgende ser journalister stå i kø ved et bord for at snakke med en af repræsentanterne, véd jeg, at det er det rigtige, jeg har gjort,' siger Christine.

Lige nu er hun, sammen med de to presseansvarlige i Norge og Sverige, i gang med at planlægge presseworkshops for 2013. Idéerne bliver sendt videre til de respektive turistkontorer i Frankrig – når de har fået grønt lys hos de respektive chefer, der for Christines vedkommende er Gwénaëlle Maret-Delos, direktør for Atout France i Danmark, Finland og Norge.

Finland blev indlemmet i Københavns-kontoret for lidt over to år siden. Dermed er Christine den presseansvarlige også for Finland, hvilket har krævet en ekstraindsats, især med sproget.

'Finsk er et hylende svært sprog, og det er hårdt arbejde at skulle sætte sig på skolebænken i min alder,' konstaterer Christine. 'Men også meget sjovt,' tilføjer hun. 'Problemet er bare, at de fleste i min klasse har finske kærester, så de kan jo tale finsk i forvejen. Jeg kan ikke sige meget mere end to ord, men på et tidspunkt tager jeg et par semestre mere. Det ville være rart bare at kunne læse tre linjer i Helsingin Sanomat eller nogen anden avis.'

At være presseansvarlig for Frankrig på det finske marked, er også mere krævende, fordi det er så langt væk. Jeg kender langt færre journalister i Finland, end jeg gør i Danmark, og de finske er lidt mere reserverede, specielt til at begynde med. Det ville klart være nemmere, hvis vi havde et selvstændigt kontor deroppe,' påpeger Christine, der tager til Helsinki et par gange om året. Hun arbejder sammen med de finske rejsebureauer, det franske kulturinstitut og den franske ambassade. Og så har hun de seneste par år været med på Matka, den årlige, finske rejsemesse, der svarer til vor rejsemesse i Bella Center.

Christine konstaterer:

'Det er en spændende udfordring at starte fra bunden, lige som jeg gjorde i Danmark for lang tid siden. Jeg elsker arbejdet med journalisterne, uanset hvor det er.'

På spørgsmålet om, hvor hun befinder sig om fem år, svarer hun:

'Hvis jeg selv får lov at bestemme, så sidder jeg lige præcist, hvor jeg er nu. Mit ønske er at blive båret ud – eller i det mindste at sidde ind til min pension. Jeg har overhovedet ikke lyst til at komme andre steder hen.' ■

lise@travelpeople.dk

Christine Aaby 'er på' morgen, middag og aften – og nyder det, når hun kan tage med 'sine' journalister til en fransk destination. Her er det Guyana, hun besøger.

Bag Christine Aaby

Bor i Espergærde sammen med sin Alexandre. De har snart været sammen et kvart århundrede, og Christine er, siger hun, stadig lige forelsket i ham. Børn: En datter og to sønner samt tre bonussønner.

A STAR ALLIANCE MEMBER

Den direkte vej til Skotland med fuld service.

Hos os betyder fuld service:
Gratis mad og drikke ombord. Gratis valg af ønskesæde.
Op til 20 kg. indchecket bagage inkluderet. Optjening af Eurobonus points.
Få mere at vide på +45 88 30 66 00 eller e-mail: sales@fly-bmi.dk

British Midland International bmi

Korsika
– den vilde ø

Grækerne kaldte Korsika for skønhedens ø, og selvom navnet rammer plet, kunne den også hedde den vilde ø. Både indbyggerne, historien og naturen er fyldt med stædig og genstridig overlevelse.

Af Lise Dakinah.

DET DUFTER SOM en symfoni af timian, karry og lavendel, lakrids, rosmarin og mange andre mere udefinerbare lugte. Alt sammen fra det to til tre meter høje virvar af forskellige planter, der er filtret sammen til et utilgængeligt vildnis. Maki hedder det, og det er særegent for Korsika, selvom det findes flere forskellige steder i Syd-Europa i mange varianter. Duften er stærkest i foråret, hvor makien blomstrer overalt i gult, hvidt og lyserødt.

Korsika er på størrelse med Sjælland, og det allermeste af øen består af et vildt og utæmmet bjerglandskab. Men ind imellem hårnålesvingene er der en fantastisk udsigt også til olivenlunde, vinmarker, frugtplantager og små, postkortsmukke landsbyer.

Rundt om øen langs kysten ligger badebyerne med fransk og italiensk middelhavsstemning – hvide strande, azurblåt hav og strandpromenader med palmetræer, café- og restaurantliv ved havnene, pastelfarvede bygninger og levn fra fortiden i form af citadeller og vagttårne.

Vil man mærke, dufte og smage på Korsika og i øvrigt have øen helt ind under huden, skal den opleves i små bidder. Eksempelvis kan man flyve til Bastia på østsiden, tage en bus til den nordvestlige del af øen og starte ferien i L'Ile Rousse – byen med de små hyggelige gader, der rummer 3.500 indbyggere, og som med turisterne om sommeren stiger til 20.000.

I april er L'Ile Rousse i gang med at gøre sig turistklar, og på torvet Place Paoli lige uden for byens hotel spiller de korsikanske mænd petanque og drikker pastis og espresso på caféerne i skyggen af platantræerne.

Det overdækkede marked lige ved siden af er et godt sted at købe ind til hjemturen. Her erhverver man lokale specialiteter som tørret vildsvineskinke, patéer og pølser, honning, kager, ost og Korsikas fantastiske olivenolie.

L'Ile Rousse og Calvi

L'Ile Rousse har fået navn efter en stor, rød granit-ø, der ligger i havet ud for byen. Går man en tur langs stranden mod syd, forbi havnen og ud mod det hvide fyr, dukker øen op, og fra fyret er der en fantastisk udsigt over den forrevne klippekyst mod syd.

På Korsika findes et utal af små, pittoreske landsbyer – den ene mere idyllisk end den anden. De ånder fred og ro,og de udgør livet om den lille families dagligdag.

Her ligger små hvide strande gemt ind imellem de skærgårdsagtige klipper, og cirka 20 kilometer længere nede stikker byen Calvi frem på endnu en halvø. Byen er bedst at opleve, inden højsæsonen starter med sine 30.000 turister.

Med 5.000 indbyggere er Calvi områdets største by, og der skal ikke mange overvejelser til for at svinge kreditkortet i de mange butikker med tøj, keramik og korsikanske specialiteter. Havnen er Korsikas tredjestørste, og små, kringlede gader inden for det store citadel er en lille by i sig selv.

Korsika blev gennem tiderne bekriget af pirater og slavehandlere og har været besat af mange forskellige folkeslag – i et par århundreder også af den italienske republik Genova, inden øen i 1769 blev fransk.

På 1400-tallet byggede genoveserne omkring 100 vagttårne langs kysterne hele øen rundt for at holde øje med angribere fra søsiden. Når der var fare på færde, sendtes budskabet videre til næste tårn ved at blæse i konkylie eller ved at tænde et bål. Mange af vagttårnene eksisterer stadigvæk – i dag som mindesmærker.

Fremmedlegionens elitetropper har kaserne uden for Calvi, hvor 1.300 legionærer træner i Korsikas varierede natur. De er dog fredelige og ses i gadebilledet.

30. april og 29. september er de to dage, kasernen holder åbent hus.

'Korsika-sygen'

Den nordvestlige region hedder La Balagne – Korsikas have – og ad snoede bjergveje og hårnålesving kommer man op i baglandet. Her ligger en perlerække af gamle middelalderbyer med kampestenshuse, små gyder med trapper mellem husene, et par caféer og restauranter og en fabelagtig smuk udsigt.

Calenzana er en af perlerne. Her produceres gedeosten af samme navn, og her starter den 180 kilometer lange vandrerute GR20, som siges at være Europas smukkeste, sværeste og mest berømte.

En anden landsby er Pigna, som er berømt for både sit kunsthåndværk og Casa Musicale, der afholder musikfestivaler om sommeren og værner om den traditionelle korsikanske folkemusik.

Omkring et kvarters kørsel videre ind i landet ligger San Antonino i 450 meters højde klistret op af

Fakta om Korsika

TRAVEL PEOPLE rejste med Langley Travel, der har rejser til Korsika med afgang hver lørdag fra Påske t.o.m. oktober. www.langley.eu

Information om Korsika finder man på www.visit-corsica.dk, der er en turisthjemmeside på dansk. www.franceguide.com giver praktisk information og links til alle regionale turistkontorer med oplysninger om kulturelle og historiske aktiviteter.

et bjerg. Med sine 80 indbyggere er landsbyen den ældste, stadigt beboede på Korsika. Byen er bilfri – det kan slet ikke lade sig gøre at køre i de smalle passager med toppede brosten.

Midt på dagen er de fleste caféer og restauranter menneskетomme. Nok holder Korsika ikke officielt siesta-lukket, men 'Korsika-sygen' er dog et andet udtryk for ønsket om at slå mave i de tidlige eftermiddagstimer.

På traktørstedet hos Olivier Atoninis 'Maison du Citron' plukkes de økologiske citroner hver dag i haven, og et glas friskpresset citronsaft med sukker og vand virker godt på en varm dag.

På caféen Pamplemousse med udsigt ud over bjergene sidder de fleste gæster med et glas af Korsikas forholdsvis kraftige hvidvin, Vermentino.

Fra byen er der helikopterudsigt mod nordøst til Middelhavet og i øvrigt ud over Balagne med det forskelligartede landskab, og mod syd ses det sneklædte 2.393 meter høje Monte Padro.

Rivieradrømme

Ud ad La Balagne-regionen og nordpå ligger Désert des Agriates, Korsikas stenørken med en blanding af klipper, afsveden maki og spredte, visne træer. – en helt anden type natur end frodige Balagne. Men blot 10 kilometer nordvest for byen St. Florent møder man Plage de Saleccia, en af Korsikas bedste strande med fint sand og turkisblåt vand. Det var her, D-dagsfilmen 'Den længste dag' fra 1961 med Robert Mitchum blev optaget. Stranden ligger dog så isoleret, at det kræver en strabadserende tur på gåben, en firehjulstrækker eller en sejltur fra havnen i St. Florent for at komme dertil.

Heldigvis findes mange, små strande i nærheden, som man kan få helt for sig selv. Lige nord for St. Florent, parallelt med stranden, ligger en nem vandrerute, der går gennem et paradis af vilde orchidéer, engblomster, middelhavsplanter og blyantstynde, vilde asparges, lige til at plukke og spise.

Byen Saint-Florent ligger i bunden af en bred bugt kort før halvøen Cap Corse, der stiger til vejrs som en strittende pegefinger. Byen er som skåret ud af en dejlig riviera-drøm – lystbådehavn med sejlbåde og yachts i millionklassen, havnepromenade med restauranter og caféer side om side mellem butikker med korsikanske specialiteter og souvenirs.

På grund af byens afsondrede beliggenhed bag stenørknen er stedet ikke overrendt af turister, men har bevaret sin lokale charme. Torvet med den store petanquebane ligger lige ved havnen omkranset af caféer. Her står de vejrbidte korsikanske mænd med en stålbold i hånden og lægger strategier for det næste kast – eller de sidder og småsludrer over en espresso.

Turister som tilskuere fornemmer, at værdierne i livet handler om meget enkle ting som fx et glas iskoldt, korsikansk rosévin. ■

lise@travelpeople.dk

Kvinderne ses bag de primitive salgsboder på markederne. Her sælges alt fra eget håndarbejde til køkkengrej og legetøj.

Overalt på Korsika samles mændene omkring deres elskede Petanque-spil, over hviket man drøfter både store og små problemer, alt fra politik til de familie genvordigheder.

Gode spise- og overnatningssteder

L'Ile Rousse
HOTEL NAPOLEON BONAPARTE
Palæagtigt hotel, der ligger midt i byen med kun 100 meter til stranden. Store værelser og højt til loftet. Stor restaurant og fin service i receptionen. Gratis internetadgang.

RESTAURANT MARINELLA
Direkte på Strandpromenaden med en fantastisk udsigt ud over havet.
Anbefales kan en forret med tørret og saltet vildsvin efterfulgt af en hovedret med dampede blåmuslinger i søpindsvinesauce.

Saint-Florent
HOTEL DOLCE NOTTE
Familieejet hotel, direkte på stranden. Alle værelser med gulv-til-loft-vinduer og altan ud til vandet. 10 minutters gang fra centrum.

RESTAURANT LE PETIT CAPORAL
Den ene gode restaurant efter den anden findes langs Promenaden ved lystbådehavnen. En af dem er Le Petit Caporal, hvor skønne fiskeretter og stenovnsbagte pizzaer præger menukortet.

Calenzana
A STAZZONA RESTAURANT
Restauranten ligger i en kampestenskælder med udendørs terrasse. Tilbyder en fantastisk gryderet med vildsvin i rødvinssauce, og en skøn salat med Foies Gras.

HILTON HHONORS

KOM FOR MØDET.
BLIV FOR ALT ANDET.

Du er kun få skridt fra Københavns Lufthavn, og bare 12 minutter fra centrum. Oplev vores ny-designede mødefaciliteter og Executive etager, der introducerer de elegante Executive Suiter på 66m^2, vores top-floor Executive Lounge med panoramaudsigt, det lækre Ni'mat Spa samt den nordisk inspirerede Hamlet Nordic Dining. Vi sørger for en gennemført og unik oplevelse – hvadenten du kommer for business eller pleasure.

Så check ind nu på Hilton Copenhagen Airport –
"Best Business Hotel in Denmark" for 4. år i træk.

For mere information og booking besøg hilton.dk/copenhagen-airport

STAY HILTON. GO EVERYWHERE.

Hilton
COPENHAGEN AIRPORT

Ellehammersvej 20 | 2770 Kastrup

©2012 Hilton Worldwide

Sikker rejse

En rejse er mere end et stik i armen, står der på Rejseklinikkens hjemmeside. Sandt er det, siger klinikkens indehaver, speciallæge i infektionsmedicin Axel Lerche, som også er overlæge ved Gentofte Hospital. Gennem en årrække har han både vaccineret og givet gode råd til rejsende.

Af Karen Fredslund Ellegaard.

HVERT ÅR FLYVER flere end én milliard mennesker rundt om kloden. Og i takt med, at vi rejser længere væk på ferie, stiger antallet af rejsende, der kommer hjem med sygdomme – nogle af dem endda med alvorlige sygdomme!

Selv med en ganske lille procentdel af de rejsende, som bliver ramt af sygdom, vil det talmæssigt være rigtigt mange mennesker. Derfor gælder det om at være rustet mod farlige sygdomme, inden man rejser ud. Smitsom leverbetændelse, malaria, gul feber, kolera o.lign. hører til blandt de sygdomme, som de rejsende bør tage alvorligt og gardere sig imod.

Specialist i intern medicin og infektionsmedicin på Gentofte Hospital, Axel Lerche, er indehaver af Rejseklinikken i Ordrup nord for København. Axel har i mange år arbejdet med forebyggelse mod sygdomme, der erfaringsmæssigt giver problemer under rejser.

På nettet findes sider med masser af gode råd og anvisninger til en sikker rejse. Desuden har Statens Seruminstitut og en række klinikker landet over specialiseret sig i vaccinationer og medicinering til en sikker og vellykket rejse, og endvidere giver et antal brochurer gode råd til rejsende.

'Men,' pointerer speciallæge i infektionsmedicin, Axel Lerche, 'man kan aldrig gardere sig 100 pct. mod sygdom i udlandet.'

Axel er overlæge ved Gentofte Hospital og desuden indehaver af Rejseklinikken i Ordrup, det nordlige København. Sammen med sine to sygeplejersker er han dagligt i kontakt med en lang række mennesker på vej ud i den store verden.

'Er du rustet til rejsen? Har du de nødvendige vaccinationer, som beskytter mod farlige sygdomme i udlandet? Uanset om du er på forretningsrejse eller på privat ferie, bør du sikre dig bedst muligt for at undgå sygdomme i udlandet,' konstaterer den erfarne læge, der i nærværende interview giver forskellige tip om, hvordan man bedst kan forberede sig på en vellykket rejse.

Godkendelse

'Hvad er så det allervigtigste, før man rejser?'

'En lang række punkter er af betydning: Hvor skal man hen? Hvor lang tid skal man være der? Hvilke risikofaktorer findes ved rejser i byer eller ude på landet? Disse spørgsmål bør iagttages såvel som de lovmæssige krav, der gælder, når rejsen går til områder med fx gul feber. Her kræves mange steder dokumentation for vaccination. Det gælder især Afrika, Brasilien, Peru samt Paraguay. Også i Saudi Arabien kræves visse vaccinationer.'

'Personens egen sundhed spiller ligeledes ind,' pointerer Axel . 'Mange ved ikke, at hvis man har ændret medicin indenfor to til seks måneder, eller hvis man har været indlagt indenfor et halvt år, skal man have en forhåndsgodkendelse fra rejseforsikringsselskabet, før man rejser ud. Det gælder også, hvis man har skiftet fra et medicinsk præparat til andet inden for de seneste to til tre måneder. Lidt afhængigt af, hvad sygdommen drejer sig om, vil forsikringsselskabet muligvis gøre gældende, at det ikke har modtaget disse oplysninger, og det kan i en uheldig situation bliver særdeles dyrt for den rejsende, når forsikringen ikke dækker.'

Forretningsrejser

'Er der særlige forhold, man især skal være opmærksom på som forretningsrejsende?'

'Forretningsrejser adskiller sig fra private rejser derved, at firmaet har ønsket eller beordret medarbejderen af sted på en rejse. Her bør man selvfølgelig være ekstra opmærksom på, at alle vaccinationer og råd efterkommes. I forretningsøjemed har virksomheden et særligt ansvar, hvorimod man som privatperson rejser ud på eget ansvar.'

Axel oplyser, at Rejseklinikken i en årrække har vaccineret deltagere i reality-tv-serierne Paradise Hotel og Robinson Ekspeditionen, hvor TV-selskabet i disse tilfælde har ønske at sikre deltagerne så godt som muligt – dels fordi selskabet har et juridisk ansvar overfor deltagerne, men så sandelig også i forhold til omdømmet udadtil.

Imidlertid måtte TV3 i 2010 evakuere hele Robinson-holdet på grund af udbrud af den gule feber under optagelser i Malaysia. Udover deltagerne bestod holdet af crew, børn, gæster og ægtefæller fra både Danmark og Norge, i alt ca. 200 personer. I det aktuelle tilfælde kunne TV-selskabet ikke lastes, idet det ikke er muligt at vaccinere mod den gule feber, men kun beskytte sig mod sygdommen med fornuftig påklædning, myggebalsam, myggenet etc.

Turist-diarré

Ifølge Axel Lerche udgøres det enkeltstående, største

Støttestrømper er vigtige og forebygger blodpropper. Axel Lerche anbefaler dem især på længere flyrejser. Strømpen Relax Unisex fra firmaet Solidea kan købes på landets apoteker.

sundhedsproblem på rejser af E.coli diarré, også kaldet turist-diarré. Det er den sygdom, som folk hyppigst rammes af:

'Vi sørger altid for at give udførlig rådgivning for at forebygge diarré, og der findes heldigvis hensigtsmæssige vacciner til forebyggelse mod, at man rammes af den. Dog er der ikke noget universalmiddel, der dækker alle former for diarré, 'konstaterer han.

'Diarré kan skyldes rigtigt mange faktorer. Omkring 30-40 pct. af tilfældene er således forårsaget af bakterien E.coli. Andre skyldes andre bakterier, virus, parasitter eller sygdomme som fx malaria, mens 30 pct. af tilfældene stammer fra en mikroorganisme, som præparatet Dukoral har en gunstig effekt overfor.

Dukoral skal tages over en periode med en uges interval, og effekten har en varighed på to år, mens samme præparat har en effekt på kun et halvt års tid overfor almindelig E.coli diarré. Men desværre er det ikke alle coli-bakterier, den beskytter i mod,' pointerer Axel.

Støttestrømper

Hvis man bruger livsvigtig medicin, er det vigtigt, at man medtager et lille lager – både i håndbagagen og i kufferten. Tænk, hvis håndbagagen glemmes eller bliver stjålet, og en kuffert kan jo 'lande' i Rio i stedet for i Palma.

Profylaktisk set er det også rigtigt fornuftigt at anvende støttestrømper. Her er spørgsmålet ikke kun, om man har tendens til hævede ben, men man kan – uden selv at være klar over det – være ramt af en koagulationsforstyrrelse. Risikoen for en sådan lidelse er størst hos personer over 40 år, og symptomerne opkomme ofte efter, at man har fløjet. En del mennesker er nemlig genetisk disponeret, og det gælder især personer med forhøjet blodtryk i kombination med overvægt.

I de fleste fly er pladsen som bekendt trang, med mindre man rejser på 1. klasse eller i det mindste på Business Class. I praksis sidder passagererne på Tourist Class så klemte, at de ikke kan bevæge sig i det omfang, der er tilrådeligt. Man bør derfor gå rundt i flyet, om det er muligt, og ved flyvning over tre eller flere tidszoner skal man være ekstra opmærksom på at udføre venepumpeøvelser.

På særlig lange flyrejser udgør jetlag en betydelig problematik. Jetlag skyldes en lille koglekirtel i hjernen, som styrer vor døgnrytme. Kirtlen frigiver stoffet melatonin, hvilket fremmes i mørke og hæmmes ved dagslys.

Jetlag kan afhjælpes ved på forhånd at indtage tabletter, der medvirker til at bringe den flyrejsende ind i en naturlig døgnrytme. Jetlag opleves oftere ved rejser mod øst, hvor man flyver mod tiden. Her bør man med det samme fremkalde en ny døgnrytme tilpasset lokaliteten – enten ved at holde sig vågen længere eller sove få timer.

Rejsemedicinsk Håndbog indeholder de seneste retningslinjer fra WHO angående vaccine og tropiske sygdomme. Bogen opdateres hvert år og er redigeret af overlæge dr.med. Mads R. Buhl.

Vigtige vaccinationer

Axel Lerche råder folk til altid at være vaccineret mod hepatitis A, smitsom leverbetændelse henholdsvis stivkrampe.

Han fremhæver, at 2. gangs-vaccination mod hepatitis A dækker i 30 år:

'Hepatitis B bør ligeledes overvejes, hvis man kan forestille sig at komme ud for seksuelle eskapader, massage eller lignende, eller hvis man kommer ud for trafikuheld og evt. får blodtransfusion,' fremhæver Axel. 'I disse tilfælde er det fornuftigt at være dækket ind med hepatitis B-vaccine. Man kan blive smittet med denne sygdom ved tæt kropslig kontakt, seksuelt, via blod og via forurenede sprøjter og kanyler samt tatoveringsnåle.'

Nyttig læsning

- Rejsemedicinsk Håndbog indeholder de seneste retningslinjer fra WHO angående vaccine og tropiske sygdomme. Bogen opdateres hvert år og er redigeret af overlæge, dr.med. Mads R. Buhl.
- Rejseklinikken: www.rejseklinikken.dk
- Statens Serum Institut: www.ssi.dk
- Dansk Selskab for Rejsemedicin: www.dansk-rejsemedicin.dk. (Man kan maile spørgsmål til selskabet og få direkte svar.) ■

karen@travelpeople.dk

Mogens Glistrup og Simon Spies på rundtur i det danske landskab – mod vej mod nye eventyr. (FOTO: APC)

Film om Simon Spies sammen med Mogens Glistrup

Spillefilm om Danmarks to største excentrikere i nyere tid får premiere i foråret 2013.

Af Preben Jack Petersen.

DEN FASCINERENDE historie om rejsekongen Simon Spies og hans venskab med sin advokat, landsretssagfører og senere folketingspolitiker Mogens Glistrup, er på vej til at blive film.

De to enere i dansk erhvervsliv lærte danskerne at tolerere nye, egne grænser for sex og sprut i offentlighed og nul i skat på selvangivelsen. Sidstnævnte faktor blev dog ikke godkendt af retsvæsenet, der idømte Mogens hårde fængselsstraffe.

Optagelserne til filmen, der får premiere i løbet af 2013, har været i gang gennem det seneste halve år.

I de to bærende roller vil biografpublikummet få at se Pilou Asbæk som Simon Spies og Nicolas Bro som Mogens Glistrup.

Filmens titel bliver sandsynligvis 'Spies & Glistrup', og i en forhåndsmeddelelse fra filmselskabet omtales den filmatiserede skildring af de to mænds gøren og laden som en 'morsom og rørende historie om to af Danmarks mest farverige personligheder', hvor handlingen spænder over perioden 1964-84 – dvs. fra starten af Simons luftbårne rejseimperium med Flying Enterprise til hans bryllup med Jannie 11. maj 1983 og efterfølgende død 16. april 1984.

Nye facetter

Christoffer Boe og Simon Pasternak har forfattet manuskriptet, den Bodil-vindende Manuel Claro fotograferer, Tine Grew Pfeiffer og Caroline Schlüter Bingestam producerer for Alphaville Pictures Copenhagen i samarbejde med Nordisk Film Production og med støtte fra Det Danske Filminstitut, DR og Nordisk Film & TV Fond.

Christoffer Boe udtaler:

'I en tid, hvor vi efterhånden alle er kloner af hinanden, er det skønt at lave en film om to mennesker, der ikke lignede andre end sig selv. Spies og Glistrup gik deres egne veje, jagtede deres egne drømme og havde en glubsk appetit på livet med alt, hvad det indeholder af sex, sprut, magt og penge samtidigt med, at de var elsket og beundret af store dele af Danmark.'

Christoffer siger videre, at mens størstedelen af landets befolkning kender Mogens Glistrups kamp mod skatten og Simon som 'manden med morgenbolledamerne', så vil filmen desuden afsløre facetter i de to mænds tætte venskab, som offentligheden aldrig før har fået kendskab til.

Filmen har et budget på DKK 19,8 millioner. ■

preben@travelpeople.dk

Simon Spies og Mogens Glistrup giver hinanden hånden på en god aftale, de lige har strikket sammen, og som nu skal realiseres til glæde for dem begge. (FOTO: Christian Geisnæs)

Kreta
Summer Time

Spa!

Rhodos
Afandou Bay Resort

Spa!

Parga
Salvator Hotel Villas & Spa

Spa!

Spa!
Santorini, Notos Therme & Spa

Rejs lidt mere apollosk

apollo

apollorejser.dk – 70 13 33 00

Familie og venner af Erik Bjerregaard, i alt 92 personer, havde en dejlig aften med god mad og god underholdning.

Fødselsdag med stil

Steffen Brandts TV2-Orkester samt makkerparret Benny Andersen og Povl Dissing, foruden chefkokken Claus Christensen fra Restaurant Gl. Mønt i København, gav den gas ved hotelchefen Erik Bjerregaards 70 års dag i Ilulissat.

Af Preben Jack Petersen.

DA ERIK BJERREGAARD, chef på Hotel Arctic i Ilulissat, rundede de 70 år tirsdag 3. april,

skete det med en reception om eftermiddagen med deltagelse af venner og forretningsforbindelser fra lokalsamfundet, fra andre dele af Grønland samt fra Danmark – og om aftenen med festmiddag for familien og 'nærmeste venner' (92 personer!).

Middagen, kreeret af mesterkokken Jeppe Ejvind Nielsen i et tæt samarbejde med fødselarens hustru, Susanne, var grønlandsk helt igennem – sammensat af røget hval, carpaccio af kammuslinger, rensdyrkølle og syltede blåbær med limian-is.

I øvrigt forløb middagsarrangementet til tonerne fra Steffen Brandts TV2-Orkester, der var fløjet op fra Danmark dagen forinden. Steffen introducerede den grønlandske solist Kristine Thomsen, der sang 'The Future' til ære for fødselaren og med kærlig hilsen fra dennes hustru, Susanne.

De følgende dage blev ikke mindre kedelige. Benny Andersen og Povl Dissing var på plakaten til en underholdende kulturaften, mens en gourmetaften blev forestået af chefkokken Claus Christensen fra Restaurant Gl. Mønt i København og Hotel Arctic's egen mesterkok, Jeppe Ejvind Nielsen, der i øvrigt har stået i lære hos Claus. ■

preben@travelpeople.dk

Ved siden af sit arbejde som bookingchef på Hotel Arctic har Kristine Thomsen (28) i flere år optrådt som solist i diverse grønlandske orkestre. Steffen Brandt inviterede hende op på scenen, hvor hun til gæsternes store begejstring sang The Future med akkompagnement af det danske TV2-orkester – og med en kærlig hilsen til fødselaren fra dennes hustru, Susanne. Steffen Brandt havde mange lovord tilovers for Kristines sang, og han lagde ikke skjul på, at han så en åbenlys kommende stjerne i den grønlandske pige.

Flyv til Prag og andre byer:

VENEDIG	2 GANGE OM UGEN	TEL AVIV	6 GANGE OM UGEN
BUDAPEST	7 GANGE OM UGEN	GENEVE	7 GANGE OM UGEN
PARIS	6 GANGE OM UGEN	ROM	7 GANGE OM UGEN
AMSTERDAM	9 GANGE OM UGEN	BUCHAREST	8 GANGE OM UGEN

www.czechairlines.com

CSA CZECH AIRLINES SKYTEAM

Fødselsdagsgæsterne morede sig til langt ud på natten.

Mens Erik Bjerregaard er den ubestridte hotelkonge i Ilulissat, kan Helge Tang gøre krav på samme titel i den grønlandske hovedstad, Nuuk. Erik sidder på tronen i det nu verdensberømte Ilulissat, på dansk Jakobshavn, hvor den UNESCO-fredede Isfjorden lokker mennesker fra hele verden til. Og i Nuuk residerer Helge Tang på Hotel Hans Egede, der i øjeblikket er i gang med at tilbygge en stor konferenceafdeling. Helge forventer stærkt øget business, når kineserne går i gang med minedrift.

Forfatteren Finn Jacobsen har skrevet flere bøger om Grønland, og hans næste bog, som han i øjeblikket indsamler materiale til, vil omhandle de gamle erhvervskanoner på verden største ø, mens de endnu taler dansk og grønlandsk. Næste generation i erhvervslivet formodes at tale kinesisk. På billedet ses Finn med Hotel Arctic-chefen Erik Bjerregaard.

Susanne Møller Bjerregaard, g.m. Hotel Arctic-chefen Erik Bjerregaard, flankeres af ægtemanden og kapelmester Steffen Brandt fra TV2.

Blandt de mange fødselsdagsgæster, der kom til Hotel Arctic for at ønske Erik Bjerregaard tillykke med de syv decennier, var Air Greenland's COO, Morten Nielsen.

Restauratør Claus Christensen, blandt venner kaldet 'Den Røde', indehaver af Restaurant Gl. Mønt i København, var inviteret til Hotel Arctic i Ilulissat for at arrangere en aften med 'ægte dansk husmandskost'. Samtidigt hjalp han til ved fødselsdagsarrangementet, som løb af stabelen dagen forinden.

For Claus var det en fornøjelse at arbejde sammen med hotellets køkkenchef, mesterkokken Jeppe Ejvind Nielsen. De to kender nemlig hverandre særdeles godt, eftersom Jeppe er udlært fra Restaurant Gl. Mønt.

Den ny direktør hos Balkan Holidays, Gitta Kochan, flankeres af firmaets to tidligere direktører, Preben Hansen henholdsvis Ivan Tourlakov. Ivan er bulgarer og var direktør fra selskabets start i Danmark i 1970'erne frem til 1991, da Preben blev placeret i chefstolen af selskabets nye ejere, der overtog firmaet i forbindelse med kommunismens sammenbrud. Bulgarske Ivan følte sig godt til pas i Danmark, så han valgte fortsat at bo i Danmark, hvilket han stadigvæk gør.

Balkan Holidays markerede vagtskifte

Vennerne sagde farvel til Preben Hansen og goddag til Gitta Kochan.

DIREKTØR-SKIFTET hos Balkan Holidays på Vesterbrogade i København umiddelbart før sommeren blev markeret med en reception på Restaurant Hercegovina i Bernstorffsgade, hvor den hidtidige direktør, Preben Hansen (65), overlod nøglerne til sin efterfølger, Gitta Kochan (53).

Mange af firmaets forretningsforbindelser såvel som venner af huset mødte op for at sige farvel til Preben, der fra oktober slår sig ned på Bali, og goddag til Gitta, der stod parat til at overtage roret.

Den nye Balkan Holidays-chef har arbejdet i rejsebranchen i mange år. Hun har været ansat hos DCU, Viking Nordturist, Coast-to-Coast, Sunny Tours og Øster Lindet Rejser.

Udover Bulgarien sælger Balkan Holidays også Kreta og Bali. ■

Bjarne Timm, mangeårig medarbejder hos Singapore Airlines, og hustruen Hanne, tidligere South African Airways henholdsvis Malev, kom for at ønske Preben et lykkeligt otium.

Også Bettina Toldbod fra Hellas Holidays kiggede indenfor for at hilse på Gitta og Preben.

Lars Thybo, ejer af Hotel du Nord på hjørnet af Colbjørnsensgade og Istedgade på Vesterbro i København, hyggede sig med Eli Gjernø, fhv. medarbejder hos Spies henholdsvis DSB Rejsebureaudivision. Lars fortalte bl.a., at hvis der en dag melder sig en køber, så er hotellet til salg. Han fyldte 70 år i foråret.

Solstrålen blandt gæsterne var Katerina Deni fra Czech Airlines.

Preben Hansen flankeres af ægteparret Berit Rasmussen, Norsk Rejsebureau, og Carsten Hansen, USA Rejser.

Jesper Schou, Billetkontoret, og svenske Flemming Rosén, Iberia, ville ønske Preben Hansen god vind fremover. Han agter at slå sig på et refugium på Bali og dér filosofere over livet. Balkan Holidays har i mange år været kunde hos Billetkontoret, mens Flemming og Preben kender hverandre fra deres grønne ungdom, da de begge var rejseledere i Spanien.

Blandt gratulanterne var også Sissel Rosén, g.m. Flemming Rosén fra Iberia, og Ása O'Hara, regionschef hos Czech Airlines.

Fødselaren Niels Smedegaard modtog mange lovord for sit arbejde fra bestyrelsesformanden Bent Østergaard.

Niels Smedegaard 50 år
– *i bølgegang …*

NIELS SMEDEGAARD, CEO hos DFDS Group gennem de seneste fem år, rundede det halve sekel i alder fredag 22. juni og modtog opmærksomhed fra forretningsforbindelser, samarbejdspartnere m.v. samt fra egne rækker i huset på Nordhavn i København.

DFDS' bestyrelsesformand siden april 2009, Bent Østergaard (68), udtrykte i sin tale til fødselaren lovord overfor hans lederskab i en svær tid, hvor konkurrence-parameteret står på storm både på Nordsøen og i Den Engelske Kanal.

'Men vi har før prøvet at være ude i endnu værre situationer, og jeg er sikker på, at vi også klarer den nuværende,' udtalte Bent, der tillige er formand for rederiet J. Lauritzen og administrerende direktør i Lauritzen Fonden. Han erindrede om, at efter at DFDS har købt Norfolkline af A.P.Møller, er DFDS et af Europas største rederier. ■

Niels Smedegaard og Vagn Sørensen, næstformand i DFDS' bestyrelse, synes at have det hyggeligt sammen.

Niels Smedegaard fotograferet med sin tidligere informationschef Henrik Vaupel samt den nuværende, Gert Jacobsen, der er hentet fra Scandlines.

Blandt gæsterne var også Jan Fritz Hansen, vicedirektør i Danmarks Rederiforening, og Jan Ditlev Lauritzen, der er oldebarn af skibsreder Ditlev Lauritzen, som i 1884 grundlagde rederiet J. Lauritzen.

Diamond of Bodrum

Scanway Bayview i Güllük

Vega Star i Alanya

Ingen rejsearrangør ved mere om Tyrkiet end Scanway/Tyrkiet Eksperten

Gennem mere end 15 år har vi sendt mere end 1 million gæster af sted på ferie til Tyrkiet, og i dag er vi absolut størst og billigst med rejser til Tyrkiet. Hos Scanway/Tyrkiet Eksperten mener vi, at alle bør have mulighed for at holde en rigtig god ferie, uden at det behøver at vælte familiens budget.

Generelle facts om Scanway/Tyrkiet Eksperten

- Egen guideskole gennem 15 år.
- Har uddannet hundredvis af guider til rejsebranchen.
- Egen hotelkæde med mere end 10 Tulipan Hoteller.
- Egne busser.
- Danske guider på vores destinationer.
- Største danske rejsearrangør til både Tyrkiet & Indien.
- Kontorer i København, Aarhus, Aalborg & Alanya.
- Direkte fly fra København, Billund & Aalborg.

København: Vester Farimagsgade 1 - 1606 København V
Aarhus: Frederiks Alle 47 - 8000 Aarhus C
Aalborg: Vesterbro 28 - 9000 Aalborg

www.tyrkieteksperten.dk - tlf. 70 108 100

Scanway
- mere ferie for pengene

Michael Binzer gift

Vielsen fandt sted i Nuuk Rådhus. To mesterkokke stod for bryllupsmiddagen.

MICHAEL BINZER (43), administrerende direktør for Air Greenland, blev lørdag 11. august viet til kæresten Emilie Senderovitz. Det historiske Hans Egedes Hus i Kolonihavnen i Nuuk skulle have dannet rammen om vielsen, der blev forrettet af Nuuks borgmester, Asii Chemnitz, men på grund af for meget regnvand i haven blev brylluppet i hast flyttet til Nuuk Rådhus.

Brudeparret var klædt i Grønlands velkendte nationaldragt, som også Dronning Margrethe iører sig ved højtidelige lejligheder under sine besøg i Grønland.

Grønlandsk guld

Michael havde ellers glædet sig til at blive viet i Hans Egedes Hus, som er et af de ganske få tilbageværende stenhuse i Nuuk og i øvrigt det ældste af alle eksisterende huse i den grønlandske hovedstad. Det blev bygget til præsten Hans Egede, der boede på Håbets Ø efter sin ankomst til Grønland i 1721, og som syv år senere bosatte sig i stenhuset, hvorfra han grundlagde byen Godthaab.

Men selv på Rådhuset blev der tale om en stilfuld og stemningsfyldt vielses-ceremoni, og som afslutning herpå satte Michael vielsesringen, fremstillet af grønlandsk guld (!), på Emilies ringfinger.

Ringen havde selvsagt som primæropgave at binde Emilie og Michael sammen, og derudover var den et symbol på den ny epoke med minedrift i Grønland.

To mesterkokke

Selve bryllupsmiddagen løb af stabelen om aftenen på den eksklusive restaurant, Nipisa, der er indrettet i en tidligere værftsbygning i Kolonihavnen.

Hoteldirektør Erik Bjerregaard fra det Air Greenland-ejede Hotel Arctic i Ilulissat havde stillet sin køkkenchef, mesterkokken Jeppe Ejvind Nielsen, til rådighed. Jeppe, den eneste kok i Grønland, der nogensinde har vundet GM i Gastronomi tre år i træk, bistod ejeren af Nipisa, Rune Collin, ligeledes mesterkok, med menuen, der bestod af hellefisk med røget æggeblomme, langtidsstegt grønlandsk lam og Death by Chocolate til dessert.

Italiensk bryllupstøj

Michael vakte sidste sommer opmærksomhed, næsten pinlig sådan, da han deltog i en middag i Nuuk med Dronning Margrethe og Prins Henrik – iført smoking, men uden slips eller butterfly! Den opmærksomhed ønskede han ikke gentaget, så selvom hverken Margrethe eller Henrik var inviteret til bryllupsmiddagen, lod Michael sig ekvipere med sort jakkesæt, vest og tilhørende slips, det hele indkøbt til

Emilie og Michael Binzer vies af borgmester Asii Chemnitz på Rådhuset i Nuuk.

Hans Egedes Hus – opført i 1728 til præsten Hans Egede skulle have dannet ramme om vielsen. Men for meget vand i haven umuliggjorde den plan.

lejligheden i Milano, mens bruden var iført en enkel, men elegant kjole fra Dolce & Gabbana Serravalle. Ved middagen for Regentparret i 2011 var hun iført en kjole, hun havde lånt af en veninde!

Michael har tidligere været gift med en canadisk kvinde, med hvem han har to børn. ■

Mesterkokken Jeppe Ejvind Nielsen fra Hotel Arctic i Ilulissat blev fløjet til Nuuk syd for Polarcirklen for at medvirke ved bryllupsmiddagen til Emilie og Michael og deres gæster. Bl.a. blev der serveret langtidsstegt lam.

Emilie og Michael fotograferet lige efter vielsen med vielsesforretteren, borgmester Asii Chemnitz.

HOTEL ARCTIC

Alle vore værelser har samme spektakulære udsigt som herover.

Foto fra Umiaq-værelse

Hotel Arctics kokkestab

The Greenland Room
Konferencer op til 150 pers.

En rigtig "feel-good" hoteloplevelse

Staben på Ilulissats 4-stjernede Hotel Arctic tager hånd om både gæsterne og det sarte grønlandske miljø.

De 4 stjerner er en stor motivation for alle vore medarbejdere, og vi kan med god samvittighed byde vore gæster velkomne til et hotel der tager ansvar - hele vejen rundt.
En "feel-good"-oplevelse både for os, vore gæster - og for den smukke natur vi er omgivet af.

Vi tilbyder desuden alle vore gæster:

- ★ **Fly check-in direkte fra hotellets reception.**
- ★ **Morgenkomplet fra kl. 5.00 på tidlige afrejsedage.**
- ★ **Eftermiddagskaffe/-te og kage samt avisservice.**
- ★ **Hotel-bus-service til og fra bymidte og lufthavn.**
- ★ **Trådløst netværk og gæste PCer til fri benyttelse.**

Vi gør altid vort bedste, for at vore gæster skal få et fuldendt ophold, og er stolte over den motiverende feed-back; som vi ofte modtager.

"...Ligeledes var det stærkt opmuntrende at se Hotel Arctic. Ikke blot fordi panoramavinduet ligner forsiden på National Geographic, men fordi hotellet viste hvad management kan udrette. Personalet var besjælet af "the spirit", og vi så ikke ét eksempel på tværhed, reservation eller gemmeleg; alle var optændt af deres fælles opgave baseret på fælles værdier. Sådan skal det gøres ..."

Vibeke Qvist,
Tandlægehøjskolen i København. Maj 2012

RESTAURANT ULO HOTEL ARCTIC

CAFÉ & BAR FERDINAND

HOTEL ARCTIC

★★★★★

4-star hotel / 5-star conference

Tel: +299 944153 · E-mail: booking@hotel-arctic.gl

www.hotelarctic.com

The Green Key

www.jgc-arctic.dk

På grund af hotellets fokus på energibesparelser samt det sarte miljø, er vi blevet tildelt Grønlands Miljø- og Naturpris 2011.

08/2012

Iflg. Tripadvisor.dk er Hotel Arctic vurderet som nr. 1 i Ilulissat, både hvad angår hotel og restauranter